Dzisiaj 14 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 159

Poznań, czwartek dnia 6 kwietnia 1933

Rok XXVIII

Poznań, 5 kwietnia.

Tylko we czterech

Z komunikatu półoficjalnej agencji francuskiej Havasa wynika, że rząd p. Daladiera zgodził się w zasadzie na przystąpienie do porozumienia czterech mocarstw. Zdajemy sobie sprawę, że położenie Francji wobec projektu Mussoliniego i MacDonalda było trudne i że natychmiastowe odrzucenie projektu mogłoby w dzisiejszych warunkach doprowadzić do porozumienia angielsko-włosko - niemieckiego, czego Francja najwięcej się obawia. Jedynie całkowite zerwanie z polityką Locarna umożliwiłoby Francji odmowę. Wielu politykom francuskim wydaje się jednak, że kombinacja czterech może zdoła odciągnąć Włochy od Niemiec, a w każdym razie, że współpraca na szerszej podstawie poderwie dotychczasowe uboczne knowania Włoch i Niemiec. W tym kierunku oddziaływał zwłaszcza obecny ambasador francuski w Rzymie, p. de Jouvenel, który bardzo silnie zaangażował się na rzecz przyjęcia rzymskiego projektu.

Oczywiście Francja uwarunkowała przystąpienie swoje do czwórporozumienia szeregiem postulatów. Idą one w kierunku uznania paktu Ligi Narodów za podstawę działania czterech mocarstw. Memorandum francuskie powołuje się na to, że w pakcie Ligi obok art. 19, który mówi o rewizji traktatów, jest art. 3, stwierdzający, że o sprawach wojny i pokoju rozstrzyga zgromadzenie Ligi Narodów, i że są pozatem artykuły 10, 11 i 16, dotyczące bezpieczeństwa.

Niemniej rząd francuski uznał tezę, że porozumienie czterech ma się zająć zagadnieniem rewizji traktatów. Co prawda, zagadnienie to sprowadzono w hierarchji celów czwórporozumienia na miejsce drugie, po zagadnieniu rozbrojenia, lecz niewątpliwie istota postanowienia francuskiego leży w tem, że rząd p. Daladiera zgodził się mówić o rewizji traktatów, nie przesądzając oczywiście tego, co na ten temat powie.

Memorandum francuskie zawiera postulat, by w razie rozważania przez czwórkę spraw, obchodzących inne państwa, państwo to było natychmiast zaproszone do obrad. A więc od przypadku do przypadku inne państwa, które nie dostąpiły zaszczytu należenia do czwórki, miałyby być ewentualnie dopraszane do tego grona.

Nie bardzo chce nam się wierzyć, aby jakiekolwiek państwo zechciało się zgodzić na taką rolę, zwłaszcza, że wystarczającym terenem kontaktów z wielkiemi mocarstwami pozostaje Liga Narodów i wszystkie jej organy. Polska w każdym razie zdecydowana jej zgóry zrezygnować z udziału w takich warunkach w obradach czterech. Stanowisko to nie może się tłumaczyć względami tylko prestiżowemi i przykrem wspomnieniem dorywczego udziału Polski w konferencji w Locarno. Celem porozumienia ma być zagadnienie rewizji traktatów. Lecz w sprawie tej Polska, stojąca na gruncie nienaruszalności traktatów, nie ma niczego do powiedzenia lub ofiarowania. W obradach czwórporozumienia mogą uczestniczyć tylko te państwa, które chcą mówić na temat rewizji. Polska na ten temat mówić nie chce. Być może, że cztery wielkie mocarstwa mają coś w tej materji do powiedzenia. Ale rozmowy te — o ile będą miały być utrzymane na terenie realnym — będą mogły dotyczyć spraw, obchodzących tylko te cztery mocarstwa. Więc np. nowego podziału mandatów kolonjalnych, choć i w tej sprawie, podlegającej bezpośrednio Lidze Narodów, Polska, jako członek instytucji genewskiej, musi sobie zastrzec głos.

Niewątpliwie decyzja rządu francuskiego jest posunięciem bardzo poważnem. Leży ona na linji nieszczęsnej polityki pacyfistyczno - locarneńskiej, która już tyle Francję kosztowała i kosztować będzie nadal. Celem dzisiejszych zabiegów przeciwników polityki francuskiej jest ostateczne rozluźnienie sojuszów, łączących Francję z państwami Europy środkowej i wschodniej. A utrzymanie tych sojuszów leży nietylko w interesie tych państw, ale również Francji. Bez swoich przymierzy znaczenie polityczne Francji spada ogromnie. Dlatego też państwa, związane z sobą sojuszem, nie mogą ze swej strony uczynić niczego, coby szło na rękę intrygantom z nad Szprewy, Tybru i Tamizy.

Chwila jest trudna, ale nie należy zapominać, że Polska nie jest całkiem odosobniona. Stanowisko jej podzielają państwa Małej Ententy. Wręcz wrogo do czwórporozumienia odnoszą się Sowiety, co już dodatnio oddziałało na stosunek Moskwy do Małej Ententy. Liga Narodów widzi w czwórporozumieniu konkurencyjną instytucję. Również nie wydaje się, aby Stany Zjednoczone patrzały bezkrytycznie na dyktatorskie zapędy czterech. Zdać sobie jednak należy sprawę, że weszliśmy w okres nowej, poważnej konstelacji politycznej.

Polska przeciwko paktowi czterech mocarstw

Zasadniczy sprzeciw bez względu na proponowane odmiany „komitetu czterech"

Konferencja amb. Skirmunta z min. Simonem

Warszawa, 5. 4. (Tel. wł.) — Wobec opublikowania oświadczenia Paul-Boncoura w kołach politycznych stwierdzano, że rząd polski nie zgodzi się na żadną formę t. zw. „komitetu czterech", chociażby nawet Polska została dopuszczona do obrad, w sprawach jej tyczących.

Komitet taki zgóry oznacza hegemonję i dlatego też poprawki, zaproponowane przez Paul-Boncoura, nie mogą być wzięte w tym względzie pod uwagę. (w)

Londyn, 5. 4. (PAT.) „Evening Standard" donosi, iż amb. Skirmunt odbył konferencję z min. Simonem w sprawie paktu czterech mocarstw. Komentarz do tej konferencji zamieszcza „Evening Standard" p. t. „Polska powiada nie". Dziennik pisze:

„Nowa interesująca sytuacja wytworzyła się dokoła propozycji paktu czterech mocarstw wskutek zdecydowanego stanowiska, zajętego przez Polskę.

„W czasie rozmowy z Simonem ambasador polski miał oświadczyć brytyjskiemu ministrowi spraw zagranicznych, że jego rząd uważa za niedopuszczalne wszelkie grupowanie się mocarstw europejskich dla narzucania jakichkolwiek decyzyj wprost lub pośrednio innym państwom Europy. Ambasador Skirmunt miał dodać, że nawet gdyby tego rodzaju zgrupowanie mocarstw doszło do skutku, to Polska, w razie zaproszenia jej, odmówiłaby przyłączenia się."

Francuska rada ministrów przyjęła wytyczne, zaproponowane przez Paul Boncoura

Paryż, 5. 4. (PAT.) Rada ministrów po ożywionej dyskusji ustaliła wytyczne memorandum Paul Boncoura, które nie ma stanowić właściwie kontrprojektu planu Mussoliniego, lecz raczej omawiać ogólne zasady paktu.

Francja — według memorandum — gotowa jest współpracować nad konsolidacją pokoju pospołu z Anglją, Italją i Niemcami, gdyż te cztery państwa ponoszą wielką odpowiedzialność za losy Europy, odpowiedzialność, usankcjonowaną przez inne państwa, które przyznały im stałe miejsca w Radzie Ligi Narodów.

Mając na celu utrzymanie pokoju, zgodnie z zasadami paktu, zawartego w Locarno oraz paktu Brianda - Kellogga, te cztery mocarstwa odbywać będą narady celem znalezienia wspólnych formuł rozwiązania wszystkich zagadnień w dziedzinie wzajemnych stosunków państw europejskich. Ilekroć zagadnienie, obchodzące bezpośrednio inne państwo, będzie musiało być zbadane przez cztery mocarstwa — państwo zainteresowane zostanie wezwane do uczestniczenia w obradach od samego początku.

Współpraca dokonywać się będzie ściśle w ramach Ligi Narodów. W ten sposób sygnatarjusze tego rodzaju paktu zaufania będą musieli ocenić przedewszystkiem właściwość wprowadzenia w życie szeregu przepisów paktu Ligi Narodów, które są i pozostają ściśle ze sobą związane.

Oczywiście artykuł 19 istnieje, jest jednak również: art. 3, który postanawia, że we wszystkich sprawach dotyczących pokoju światowego rozstrzyga zgromadzenie Ligi. Dalej art. 10 stwierdza, że członkowie Ligi Narodów zobowiązują się do poszanowania i chronienia przed wszelkiego rodzaju napaścią nienaruszalność terytorjalną innych państw, będących członkami Ligi. Następnie art. 11 daje członkom prawo zwracania uwagi Ligi Narodów na okoliczności mogące zagrażać pokojowi. I wreszcie art. 16 omawia sankcje, jakie mogą być powzięte przeciwko państwu uciekającemu się do wojny.

Wszystkie te przepisy zdają się zatem chronić należycie prawa poszczególnych państw. Zresztą sygnatarjusze układu czterech mocarstw będą mieli za cel zobowiązać się do niepowiększania swych zbrojeń przez cały czas trwania układu.

W poszukiwaniu zaginionego „Acrona"

Co mówi kpt. Wiley — Dalsza akcja ratunkowa — Przypuszczenia co do przyczyn katastrofy

Nowy Jork, 5. 4. (PAT). Zastępca komendanta „Acrona" kpt. Wiley, znajdujący się obecnie w szpitalu, jako jeden z 4 uratowanych członków załogi oświadczył, że niema żadnej pewności co do przyczyn katastrofy i nic nie pozwala przypuszczać, że uderzył piorun. Katastrofę nie wywołał również ani wybuch, ani też pożar.

Kpt. Wiley przypuszcza, że decydującym momentem była chwila, kiedy został uszkodzony ster. „Acron" pochylił się wówczas gwałtownie na dół a kiedy zderzył się z falami morza kpt. Wiley wyskoczył do wody i był świadkiem, jak kadłub, pędzony przez wiatry oddalał się. Kpt. Wiley utrzymał się przez czas dłuższy na morzu i został wyratowany przez okręt „Phoebus".

Nowy Jork, 5. 4. (Tel. wł.) Ze świtem wznowiono poszukiwania za wrakiem sterowca „Acron". O przyczynach katastrofy krążą rozmaite wersje.

Nowy Jork, 5. 4. (PAT.) Znany meteorolog Kimball wyraża przekonanie, że „Acron" padł ofiarą pionowych prądów powietrznych, które mogły uszkodzić metalowy szkielet i zmusić sterowiec do opuszczenia się.

Kierownik laboratorjum aeronautycznego wyraża przekonanie, że „Acron" porwany został przez gwałtowny wir powietrzny, wytworzony przy zetknięciu się 2 burz, nadchodzących z różnych stron.

Zgon bisk. Nowaka

Przemyśl, 5. 4. (PAT). Biskup przemyski Nowak zachorował w ub. piątek na ostre zapalenie płuc. Dziś o godz. 6 rano biskup Nowak zmarł.

Spór o Grenlandję

Berlin, 5. 4. (Tel. wł.) Międzynarodowy trybunał rozjemczy w Hadze ogłosił dziś wyrok w sprawie sporu Danji i Norwegji o wschodnią Grenlandję.

Trybunał 12 przeciw 2 przychylił się do stanowiska Danji, uznając tem samem, że zajęcie przez Norwegję w dniu 10 lipca 1931 wschodniej Grenlandji należy uważać za niezgodne z obowiązującym stanem rzeczy i jest bezprawnym aktem.

Na drugiej stronie zamieszczamy jedenasty artykuł

Romana Dmowskiego

p. t.

„Walka w Niemczech"

z wielkiego jego cyklu artykułów o „Obliczu dwudziestego wieku".

Nowi abonenci, którzy się wylegitymują kwitem abonamentowym na kwiecień, otrzymają artykuły Dmowskiego, ogłoszone w „Kurjerze Poznańskim" w toku marca, bezpłatnie. Na przesyłkę należy dołączyć 10-groszowy znaczek pocztowy.

Oblicze dwudziestego wieku

XI. Walka w Niemczech

Krajem, w którym należałoby oczekiwać pierwszego potężnego ataku żywiołów narodowych na to wszystko, co ojczyznę rozkłada i przygotowuje jej zniszczenie od wewnątrz, były nie Włochy, jeno Niemcy. I napewno one byłyby zaczęły, gdyby nie to, że po przegranej wojnie, po ciosie, który uderzył w interesy zewnętrzne Niemiec i w ich ambicje narodowe, z drugiej zaś strony, po załamaniu się gospodarczem i finansowem, które w Niemczech największe przybrało rozmiary, — polityka zewnętrzna oraz zagadnienia gospodarcze, finansowe i społeczne całkowicie pochłonęły energję narodu. Energji w tych sprawach Niemcy wykazali wiele; niemniej przeto trudności ich i kłopoty przeszły w stan chroniczny, przyzwyczaili się do nich trochę, co im pozwoliło zająć się więcej samymi sobą, stanem wewnętrznym narodu i jego we własnym kraju położeniem. Tego zaś wynikiem musiało być zorganizowanie się do walki wewnętrznej.

Ta walka, powiadamy, przedewszystkiem winna wybuchnąć w Niemczech. Po obu stronach, narodowej i przeciwnej, w Niemczech istniały najsilniejsze do niej powody.

Niemcy posiadały najpotężniejsze w świecie żydostwo. Nie była to potęga liczebna, gdy ją porównać z masami żydowskiemi, siedzącemi w Polsce; tkwiła ona w pozycji, jaką tam Żydzi zdobyli, w ich bogactwie, w stanowiskach zajętych na różnych polach, w ich wpływie gospodarczym, społecznym, umysłowym, kulturalnym, wreszcie politycznym. Dzięki niej Żydzi niemieccy stali się kierownikami żydostwa światowego. Aczkolwiek od r. 1917 poprowadzili ich Żydzi amerykańscy i angielscy, to jednak poprowadzili ich w myśl ich pragnień, tak, ażeby nietylko ich zagrożoną pozycję ocalić, ale wpływ ich na Niemcy przez rewolucję polityczną podwoić.

Wynikiem tej pozycji Żydów w Niemczech było, że Niemcy stały się ojczyzną marksizmu, że w Niemczech powstała najpotężniejsza w świecie organizacja socjalistyczna, patronująca socjalizmowi w innych krajach, nawet subwencjonująca go pieniężnie. Po zasymilowaniu jej kierownictwa przez masonerję, a potem, gdy w powojennej dobie rozpoczął się zachód socjalnej demokracji, na gruncie niemieckim szybko wyrosła najpotężniejsza w Europie organizacja komunistyczna.

Wreszcie, nigdzie w okresie powojennym nie poszedł tak szybko upadek religiji, rozkład moralny i obyczajowy, wyuzdanie w literaturze, nigdzie nie zapanowały tak szeroko i tak jawnie zboczenia seksualne, nie posunęło się tak daleko teoretyzowanie i uzasadnianie moralnej zgnilizny, nigdzie się tak nie zaroiło od nudystów, reformatorów seksualnych itp.

Równolegle z rozrostem tych sił rozkładowych, niszczących od wewnątrz naród niemiecki i przygotowujących jego upadek, szła wytężona, wielostronna praca, stawiająca sobie za cel zrobienie z nacjonalizmu niemieckiego największej w świecie, czynnej, agresywnej potęgi. Postanowiono zmyć z narodu wszelkie wpływy historyczne, które go wiązały moralnie z innemi narodami cywilizacji europejskiej, wszelki uniwersalizm, nakazujący współdziałać z niemi dla przyszłości tej cywilizacji; szczepiono narodowi zasadę: wszystko dla Niemiec i przez Niemcy. Ta praca w ogromnej mierze się powiodła: nigdzie nie wyhodowano poczucia narodowego tak egoistycznego, tak bezwzględnego, tak gotowego poprowadzić naród do zniszczenia wszystkiego, co nieniemieckie, a jednocześnie tak naiwnej wiary w to, że naród niemiecki ma siłę do zajęcia miejsca wszystkich innych.

Przy takim stanie duszy narodowej, przy takiem, trzeba powiedzieć, chorobliwem rozwinięciu nacjonalizmu niemieckiego, łatwo zrozumieć, jak odczuwali Niemcy stan wewnętrzny swej ojczyzny. To, co dla każdego zdrowego narodu musi być bolesnem, co musi przezeń być uważane za największe niebezpieczeństwo, — narodowca niemieckiego musiało doprowadzać wprost do szału.

Niemcy przedstawiały na wewnątrz obraz rozpołowienia: z jednej strony potężne, rozpanoszone żydostwo, zorganizowany najsilniej w świecie w komunizmie i w socjalnej demokracji, wierzący w swe zwycięstwo marksizm wreszcie rozrastająca się szybko zgnilizna wszelkiego rodzaju, przedewszystkiem obyczajowa, dążąca do przerobienia narodu na rozłożoną, bezwładną masę, a obok tego wszystkiego t. zw. demokracja, szukająca w tem wszystkiem oparcia dla swych rządów, z drugiej zaś — przez długi czas systematycznie wykuwany z niemieckiego metalu i do białości rozpalony nacjonalizm.

Ostre starcie między temi dwoma obozami było nieuniknione i musiało nastąpić rychlej, niż gdzieindziej. Wybuchło ono właśnie w obecnej chwili. Wynik okazał się ten sam, co we Włoszech: ruch narodowy, przyswoiwszy sobie metody marksizmu, zmiótł przeciwnika w pierwszym walnym ataku. I jego zwycięstwo tak samo, jak we Włoszech, stało się pogrzebem rządów demokracji z jej parlamentaryzmem.

Hitleryzm zorganizował się ostatecznie o wiele później od faszyzmu. Korzystał on więc, z jednej strony, z doświadczeń włoskich, z drugiej — stanął już oko w oko z zagadnieniami gospodarczemi i społecznemi dwudziestego wieku i w swym programie zmuszony został do prób sprostania tym zagadnieniom. Obok tego wystąpił on w kraju, mającym ostrą kwestję żydowską, która dla Włoch tak jakby nie istniała; w programie hitlerowskim zajęła ona pierwsze miejsce. Przez długi czas nie poruszał kwestji rozkładu obyczajowego w Niemczech — zdawało się, że wobec rozrostu tej plagi, nie ma on śmiałości przeciwniej wystąpić — z chwilą wszakże, kiedy dostał w ręce władzę, i na tym punkcie poszedł do ataku.

Nie można żywić złudzenia, że dzisiejsze zwycięstwo hitleryzmu jest zwycięstwem ostatecznem. Jego przeciwnicy zadługo istnieli i rośli w siłę, ażeby ich można było znieść za jednym zamachem; zresztą siła ich leży nietylko w Niemczech. Żydostwo, komunizm, prostytucja, masonerja — wszystko to są potęgi międzynarodowe i wszystko nie zrezygnuje tak łatwo ze swej pierwszorzędnej ostatniemi czasy pozycji w Niemczech. Jeżeli przeciwnik w kraju tak łatwo Hitlerowi uległ, nie znaczy to, żeby nie usiłował podnieść głowy przy pomocy zagranicznej i nie miał nadziei jeszcze zatriumfować.

A przecie wszystkie rachuby i jednej i drugiej strony muszą być robione, z wprowadzeniem jednego, potężnego współczynnika. Jest nim z nieubłaganą konsekwencją posuwająca się naprzód katastrofa gospodarcza i będąca jej następstwem wielka kwestja społeczna dwudziestego wieku. Ci wszyscy, którzy przepowiadają hitleryzmowi bądź rychłe uporanie się z trudnościami wewnętrznemi i pójście na wielką, politykę imperjalistyczną, bądź haniebną porażkę z ręki Żydów i złożenie broni, — rachują bez tego współczynnika. On zaś niezawodnie popsuje wiele planów, udaremni wiele zamiarów i po jednej i po drugiej stronie.

ROMAN DMOWSKI.

Artykuł dwunasty Dmowskiego będzie zatytułowany:

„Upadek demokracji i parlamentaryzmu".

Wszyscy piją prawie bezalkoholowe

zdrowotne

piwo grodziskie

ponieważ idealnie gasi pragnienie, rozbudza apetyt i ułatwia trawienie. Piwo grodziskie nie wywołuje otyłości i jest dozwolone chorym na cukrzycę i rekonwalescentom.

dz 2940

Włochy wobec oporu państw antyrewizjonistycznych

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Rzym, 3 kwietnia.

Fakt, że państwa zagrożone planem obalenia statutu terytorjalnego Europy głównie na rzecz Niemiec i Węgier, nie schyliły głowy i nie poddały się wyroczni dyktatury, ale, jak było do przewidzenia, zareagowały i są zdecydowane bronić swych praw i swego bytu, wywołał tu oczywiście niezadowolenie, które się przejawiło w znamiennej kampanji prasowej.

Dzienniki włoskie, wszystkie nastrojone na jeden ton, udają oburzenie, dowodząc, że projekt angielsko-włoski nie ma niczego innego na celu, jak pokój i odbudowę Europy. Na dowód przytaczają obficie głosy pism angielskich i przedewszystkiem „objektywne" opinje pism niemieckich, węgierskich i bułgarskich!

Francja jest chłostana za swój upór a jednocześnie przemawia się jej do sumienia, by się opamiętała i poszła za rzekomym swym interesem i „zbawieniem". Mówi się jej, że gubi sprawę pokoju, że stoi na rozdrożu, niezdecydowana co uczynić, natomiast francuski rozsądek widać jedynie w rewizjonistycznych artykułach pism „Republique" i „Victoire".

Atak skoncentrowany zwrócił się jednakże przedewszystkiem przeciwko Małej Entencie. Jej stanowcze oświadczenie to dokument polityki, która, zdaniem pism włoskich, musi być zlikwidowana, bo przeciwstawia się planowi Mussoliniego, który „opiera się wyłącznie na zasadach uczciwości i sprawiedliwości międzynarodowej". „Powoływanie się Małej Ententy na Ligę Narodów jest, jak oświadczają pisma włoskie, groteskowe, bo cała jej akcja była w otwartej niezgodzie z duchem Ligi. Co innego plan Mussoliniego. Mała Ententa powinnaby mieć poczucie proporcyj. Jest ona skromną częścią Europy, bardzo skromną częścią cywilizacji europejskiej, reprezentuje znikomą część polityki światowej. A co najważniejsze nie zdobyła swych granic, ale otrzymała je od mocarstw, które ustaliły traktaty, związane z art. 19 paktu Ligi, który zkolei mówi o możliwości rewizji. Traktaty zostały zrealizowane przez zwycięstwo wielkich mocarstw i do nich tylko należy zbadanie i rewizja tych traktatów. Dobrze uczynił MacDonald, a po nim Simon w Genewie, przed zamknięciem konferencji rozbrojeniowej surowo napominając intrygantów, sprzeciwiających się słusznym żądaniom niemieckim".

A więc jakie są źródła protestów Małej Ententy i Polski, tych „intrygantów i tych burzycieli pokoju?". Poprostu: francuscy fabrykanci broni — słynny „Comité des Forges", grupujący ciężki przemysł wojenny, któremu zarzuca się, iż uprawia przekupstwo. Co więcej: „Te same ciemne siły poruszają dyplomację państw satelitów: Polski i Małej Ententy" — pisze „Corriere della Sera" z dnia 28 marca.

Opinja Polski powinna sobie dobrze zapamiętać tę niebywałą insynuację medjolańskiego pisma i wiedzieć, że we Włoszech Mussoliniego, o których w Polsce poważna prasa, pisząc nawet krytycznie, wyraża się z szacunkiem, jeden z naczelnych organów prasowych pozwolił sobie na tego rodzaju obelgę pod adresem już nie dyplomacji, czy rządu, ale pod adresem całego narodu polskiego. Tam gdzie chodzi o Pomorze, o swobodę, czy zamknięcie narodowi naturalnego oddechu, w sprawie, za którą bezwzględnie stoi cały naród, dziennik medjolański widzi jako sprężynę działającą: francuski „Comité des Forges".

Nie widzi zaś całej tragedji rozbiorów, wynikającej właśnie z tego węzłowego problemu między Polską a Niemcami, nie widzi historji i konfiguracji geograficznej kraju, jego przyrodzonych warunków rozwoju itd. Świadczy to jedynie i aż do syta nietylko jak bezczelnie, ale jak lekkomyślnie, oceniane są w pewnych kołach politycznych najżywotniejsze problemy międzynarodowe. Tak zwana opinja publiczna włoska, pogrążona w ciemnościach i zdezorjentowana, wyczekuje lada dzień rozkazu mobilizacyjnego, bo z jednej strony słyszy, że Francja, Polska i Mała Ententa nie chcą rozbrojenia i prą całą siłą do wojny, a z drugiej przygląda się jedynej w swoim rodzaju rewji 4 000 pilotów armji powietrznej włoskiej, defilującej przed Mussolinim na Palatynie i na via dell'Impero i słyszy jak minister Balbo, odpowiadając na mowę Mussoliniego, woła: „Wodzu nasz i kondotierze! Rozkaż a będziemy zawsze gotowi do lotu, by walczyć i umrzeć!"

Wiadomość o podaniu się do dymisji świeżo zamianowanego ambasadora w Rzymie J. Potockiego zrobiła tu pewne wrażenie. Koła polityczne włoskie spostrzegły się dopiero teraz, że Polska istnieje i że, aczkolwiek tak oddalona od Włoch geograficznie, ma coś do powiedzenia.

S. M.

Co się dzieje w Gdańsku?

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Gdańsk, 4 kwietnia.

Sytuacja polityczna w Gdańsku jest bardzo napięta i skomplikowana.

Po objęciu stanowiska kanclerza w Niemczech przez Hitlera, zapowiedziane było automatyczne dojście do władzy hitlerowców również na terenie Gdańska. Tymczasem senat gdański postanowił nie kapitulować bez walki i utrzymać się przy władzy w składzie conajwyżej nieznacznie zmienionym.

Hitlerowcy gdańscy, upici walnem zwycięstwem w Rzeszy, bez wielkich formalności domagali się ustąpienia dotychczasowego senatu. Oporu się nie spodziewali. Tymczasem senat, składający się z wytrawnych polityków, narzucił hitlerowcom pertraktacje na temat ich udziału w rządzie i w międzyczasie zabrał się żywo do szukania sprzymierzeńców w organizacjach politycznych i gospodarczych. Z nieznanych bliżej źródeł popłynęły pieniądze i gdański oddział „Stahlhelmu" wypowiedział się stanowczo za dotychczasowym rządem, a w szczególności za obecnym prezydentem dr. Ziehmem. Dr. Ziehm, starzec, cierpiący na zanik pamięci, co zostało zadokumentowane w znanym zatargu z min. Strassburgerem, obwołany został niezastąpionym mężem opatrznościowym wolnego miasta, przedewszystkiem dlatego, iż nadzwyczajnie dobrze daje sobie radę z Polską i doskonale wszystko załatwia na terenie Genewy.

— Wara od Ziehma! — zawołali nacjonaliści i centrowcy, a zawtórowali im stahlhelmowcy, ubrani i wyposażeni w żołd przez przemysł i handel gdański.

Hitlerowcy, którzy domagali się stosunkowo niezbyt dużo: stanowiska prezydenta dla Rauschninga i urzędu spraw wewnętrznych dla Greisera, z tem, że dr. Ziehm otrzyma stanowisko wiceprezydenta i resort spraw zagranicznych (według traktatu wersalskiego relacje tylko z Polską i Ligą Narodów), zerwali rokowania z senatem i przystąpili do organizowania zamachu stanu.

W odpowiedzi senat nie poprzestał na „Stahlhelmie", lecz wziął się do umacniania swoich wpływów w policji gdańskiej, która de facto tylko nazwą różni się od regularnej armji. W policji natknął się jednak na bardzo silne sympatje hitlerowskie.

Równocześnie w ubiegłą sobotę senat obecny przedłożył sejmowi gdańskiemu ustawę o nadzwyczaj szerokich pełnomocnictwach, mających być udzielonemi na przeciąg lat czterech. — Pierwsze czytanie ustawy wyznaczone było już na najbliższy piątek. Spodziewano się uzyskać potrzebną większość w ten sposób, iż socjaldemokraci, z obawy przed dojściem do władzy hitlerowców, poprą przedłożenie rządowej koalicji.

Tymczasem rachuby zawiodły. W samem łonie znaleźli się sprzymierzeńcy hitlerowców. Czynni senatorzy Dumont, Hoppenrath i Blavier, chociaż wypierają się, iż są zapisanymi członkami stronnictwa hitlerowskiego, oświadczyli, że „blok narodowego zjednoczenia", który wydelegował ich przed dwoma laty do senatu, głosować będzie przeciw ustawie o pełnomocnictwach. Wobec tego senat wycofał z sejmu przedłożenie.

Hitlerowcy w Gdańsku dopięli swego. Gdy przekonali się, że senatu nie mogą obalić wręcz, rozsadzili go od wewnątrz.

Obecnie są dwie możliwości: albo senat ustąpi według zwyczajów parlamentarnych i rozpisane zostaną nowe wybory do Volkstagu, albo hitlerowcy gdańscy, wzmocniwszy swoje szeregi kolegami z Prus Wschodnich, ujmą władzę w dłonie bez wyborów i bez głosowań.

FOB.

Wyjazd do Rzymu?

Berlin, 5. 4. (Tel. wł.) Według zapewnień z kół oficjalnych i półurzędowego komunikatu, wicekanclerz Papen oraz przewodniczący Reichstagu min. Goering wyjeżdżają w najbliższych dniach do Rzymu.

Nowe szczegóły o konkursach okien wystawowych

Dyplomy i listy pochwalne dla kupiectwa, premje dla głosujących — Nagroda Związku Pracowników Kupieckich dla wyróżnionego dekoratora

Podajemy dzisiaj naszym Czytelnikom nowe szczegóły, dotyczące organizowanej przez nas akcji konkursów okien wystawowych, która, jak o tem świadczą licznie napływające zgłoszenia, wywołała nader żywy oddźwięk wśród kupiectwa, rozumiejącego poważne korzyści natury propagandowej, związane z konkursami.

Niezależnie od tej propagandowej istoty konkursów naszych, podajemy do wiadomości kupiectwa naszego, co następuje: oprócz **dyplomów** dla trzech najlepszych, zdaniem głosujących, wystaw, postanowiliśmy wydać również szereg **listów pochwalnych** w każdej grupie branż. W ten sposób krąg firm, wyróżnionych przez komitet konkursów, wybitnie się powiększy, co powinno zainteresować zwłaszcza mniejsze przedsiębiorstwa.

Jak już ogłosiliśmy w pierwszej zapowiedzi konkursów, wszyscy nasi Czytelnicy **nietylko z Poznania, ale i z prowincji,** będą mieli prawo oddać swój głos na najlepszą, ich zdaniem, wystawę. Ażeby Czytelników naszych specjalnie zachęcić do udziału w głosowaniu, poczyniliśmy starania, aby w czasie trwania konkursu zapewnić im w szeregu firm handlowych **rabaty** przy zakupach gotówkowych za okazaniem bonów, które zamieszczać będziemy w naszych pismach.

Ponadto ustanawiamy **premje dla każdego dziesiątego uczestnika głosowania.**

Wreszcie donosimy, że Związek Zawodowy Pracowników Kupieckich, oddział w Poznaniu (ul. Podgórna 12 b) dysponuje szeregiem **wykwalifikowanych dekoratorów,** którzy ukończyli organizowane przez Związek kursy dekoracji okien wystawowych i chętnie służą swem pośrednictwem zainteresowanym firmom handlowym.

Związek Pracowników Kupieckich uchwalił wyznaczenie **osobnej nagrody dla pierwszego dekoratora-związkowca,** którego wystawa będzie odznaczona podczas naszego konkursu.

Sprawa aresztowanych działaczy narodowych

Dziś sąd we Lwowie poweźmie decyzję w kwestji zwolnienia z więzienia red. Świrskiego i tow.

Lwów, 5. 4. (Tel. wł.) W 17 dniu od aresztowania redaktora Świrskiego i tow. zostały zamknięte dochodzenia prokuratorskie i akta sprawy przesłane do sędziego śledczego Waligórskiego.

W środę odbędzie się posiedzenie gospodarcze sądu okręgowego, na którem sędzia śledczy przedstawi swój wniosek co do zwolnienia względnie dalszego zatrzymania uwięzionych.

Oskarżenie prokuratora oparte jest na art. 166 k. k., który mówi o należeniu względnie kierowaniu związkiem, mającym na celu przestępstwo i przewiduje karę do 10 lat więzienia.

„Biała księga" rządu brytyjskiego

Korespondencja amb. Oveya - Dążył do zerwania stosunków Moskwy z Londynem — Uwolnienie 2 inżynierów za kaucją

Londyn, 5. 4. (PAT). Cała prasa londyńska publikuje dziś ogłoszoną przez rząd w formie „Białej księgi" korespondencję dyplomatyczną ambasadora brytyjskiego w Moskwie Oveya z Foreign Office.

Korespondencja ta, a zwłaszcza telegramy wskazują, że Ovey przedstawił sprawę aresztowania inżynierów angielskich w bardzo alarmujący sposób i ponosi odpowiedzialność za stanowisko, zajęte w tej sprawie przez W. Brytanję. Ovey mówi o rządach teroru i o okropnych metodach G. P. U.

„Daily Herald" krytykując ogłoszoną „Białą księgę" stwierdza, że od samego początku Ovey nie zdradzał zamiaru ostrożnego traktowania sprawy aresztowania Anglików, lecz przeciwnie wyzyskał ją celem doprowadzenia do zerwania stosunków handlowych, a w razie możliwości również dyplomatycznych.

„Daily Herald" oskarża ambasadora o bardzo niedyplomatyczne stanowisko.

Uniewinniający wyrok

Warszawa, 5. 4. (Tel. wł.) — Podczas wyborów do Sejmu w r. 1930 władze policyjne w toku rewizji w „Gazecie Warszawskiej" znalazły kilka rewolwerów. Tłumaczono ich posiadanie jako chęć obrony na wypadek napadu.

Władze administracyjne skazały dyrektora „Gazety Warszawskiej" Niklewicza na grzywnę 3 tys. zł., sąd okręgowy zmienił tę karę na 1000 zł. Sąd Najwyższy uniewinnił dyr. Niklewicza.

Wczoraj wskutek skargi kasacyjnej prokuratora sprawę rozpatrywał jeszcze raz Sąd Najwyższy i ponownie odrzucił skargę prokuratora. (w)

Zwolnienie z aresztu

Berlin, 5. 4. (PAT). Aresztowany wczoraj dziennikarz angielski Catchpoole został wypuszczony na wolność. Według doniesień prasy w sprawie tej interwenjowała ambasada angielska w Berlinie.

Zagadkowy mord

Wiedeń, 5. 4. (PAT). Dzienniki wiedeńskie podają szczegóły o zamordowaniu dr. Bella pod Kufsteinem w Tyrolu

Napadu na dr Bella dokonało 6 ludzi, przybyłych z Bawarji. Przed popełnieniem zbrodni przecięli druty telefoniczne, prowadzące do hotelu, gdzie mieszkał Bella.

Władze austrjackie zatrzymały na granicy jednego z napastników. Nazwisko jego jest trzymane w ścisłej tajemnicy.

Powódź ustaw w Rzeszy

Berlin, 5. 4. (PAT). Gabinet Rzeszy uchwalił szereg nowych ustaw m. i. w sprawie zniesienia na całym obszarze Rzeszy uboju rytualnego Poza tem min. spr. zagr. upoważniony został do wprowadzenia w życie w przyspieszonym tempie dwustronnych umów handlowych z krajami zagr. Według nowego rozporządzenia decyzja Reichstagu nie jest potrzebna, wystarcza samo porozumienie się min. spr. zagr. z odpowiedniemi ministerstwami.

Ponadto uchwalono ustawę, obostrzającą kary za zamachy bombowe i inne przestępstwa, zagrażające bezpieczeństwu publicznemu. Przewidziano w tych wypadkach karę śmierci. Zarządzenie to motywowane jest powtarzającemi się ostatnio zamachami, zwłaszcza w Hamburgu.

Przelot nad Himalajami

Bombaj, 5. 4. (PAT). Jeden z samolotów ekspedycji Hutsona, który przeleciał wczoraj ponad Everestem był zmuszony do lądowania w pobliżu Dinajpur.

Aparat opuścił się na ziemię z powodu braku benzyny. Dwaj lotnicy, którzy się w nim znajdowali odnieśli **podczas lądowania lekkie obrażenia cielesne.**

Kierownictwo harcerstwa wielkopolskiego

Jak Czytelnikom naszym wiadomo, ostatni zjazd delegatów harcerstwa wielkopolskiego obalił przy wyborach do zarządu oddziału większością głosów — dzięki czynnikom zależnym — bez żadnej rzeczowej przyczyny bardzo wobec harcerstwa zasłużone osobistości o przekonaniach narodowych, a zastąpił je innemi, odpowiadającemi przeważnie prądom, nurtującym międzynarodowe harcerstwo i harmonizującemi z obozem „sanacyjnym".

Zarząd oddziału skooptował dnia 3 bm. na członków pp. Domańską Eustachiewicza, dyr. Kowalskiego, nacz. woj. Mackę, pułk. Sokołowskiego, Żakowskiego oraz dr Kiedacza. Węcławskiego i p. Żychlińską, a więc znowu w przygniatającej przewadze ludzi wspomnianej codopiero ideologji. Nie skooptowano ks. prał. Prądzyńskiego, p. Wandy Chłapowskiej, dr. Piotrowskiego itp.

Znaczna większość kompletu nowego zarządu oddziału z prezesem Bernardem Chrzanowskim na czele jest w harcerstwie wielkopolskiem wyrazem tych żywiołów, które na walnym zjeździe wyrugowały z zarządu, bez żadnej rzeczowej przyczyny, wysoce wobec harcerstwa zasłużone osobistości przekonań narodowych.

Do spraw harcerstwa, jego zagadnień i spraw z niem związanych będziemy powracali częściej od strony rzeczowej.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.89 zł. w Gdańsku 8.91 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd Bank Polski, oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211.75 zł. gotówką 211.00 zł. za 100 guld. gd. w dewizach 173.91 do 174.17 zł. gotówką 173.57 zł.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 5. 4. 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy paryter Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto poznańskie 700 g/l 2. żyto pomorskie 695 g/l 3. pszenica poznańska i pomorska 721 g/l 4. owies poznański i pomorski 445 g/l

Ceny transakcyjne:

Żyto 345 tonn par Poznań	18,00

Ceny orjentacyjne:

Żyto	17,75— 18,00
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	33,50— 34,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 681—691 g/l.	14.25— 15,00
Jęczmień 643—662 g/l.	13,75— 14,25
Usposobienie słabe.	
Owies	11,00— 11,50
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65% wł. work.	27,50— 28,50
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł. work.	51,00— 53,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	8,50— 9,25
Otręby pszenne	9.25— 10.25
Otręby pszenne (grube)	10.25— 11.25
Rzepak	45,00— 46.00
Gorczyca	42.00— 48,00
Wyka latowa	12,50— 13,50
Peluszka	12,00— 13,00
Groch Victoria	21,00— 23,00
Groch Folgera	35,00— 40,00
Łubin niebieski	7,00— 8,00
Łubin żółty	8,50— 9 5
Seradela	11.00 — 12 00
Ziemniaki jadalne	2,00— 2,20
Ziemniaki fabr za kg %	11
Słoma pszenna luzem	1,75— 2,00
„ pszenna prasowana	2,00— 2,25
„ żytnia luzem	1,75— 2,00
„ żytnia prasowana	2,00— 2,25
„ owsiana luzem	1,75— 2,00
„ owsiana prasowana	2,00— 2,25
„ jęczmienna luzem	1,75— 2,00
„ jęczmienna prasow.	2,00— 2,25
Siano zwykłe luzem	4,50— 5,00
Siano zwykłe prasowane	5,30— 5,60
Siano nadnoteckie luzem	5,00— 5,50
Siano nadnoteckie pras.	6,00— 6,50

Ogólne usposobienie spokojne.

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 485 tonn, pszenicy 100 tonn, jęczmienia 75 tonn, otrąb żytnich 70 tonn, koniczyny czerwonej 10 tonn.

Uwaga: Specjalne gatungi ziemniaków eksportowych ponad notowanie.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘZNA

Poznań, 5 4 1933 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych doszła do notowania jedynie 5% pożyczka konwers po 42% w płaceniu; pozatem poszukiwano — bez oddawców — 4% premj. dol po 53.— oraz 3% poż bud. po 41.—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. poszukiwano 4½% listy dol. stare po 36½% oraz 4½% listy dol amort. po 41.— bez obrotu 4% listy zast. konwert. poszukiwano po 34%

Akcje bankowe i przemysłowe bez notowania.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 42¾% P.
4½% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredyt. 36½% P
4% listy zastawne konw. ostempl. Pozn. Ziem. Kredyt 34¾% P.
Tendencja spokojna.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 5. 4. 1933 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	124.50	124.81	124 19
Gdańsk	174.25	174.68	173 82
Holandja	360.25	361.15	359 35
Londyn	30.52	30.65	30.35
N Jork kabel	8.918	8.938	8.898
Paryż	35 09	35 18	35.00
Szwajcarja	172 30	172.73	171 87
Włochy	45 72	45,94	45,50
Berlin	211.25		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż bud.	41.00
5% poż konwers.	43 00
6% poż dolarowa	55.50
w drobnych odcinkach	50.50— 56.00
4% poż dolarowa	54.25— 54.00
7% poż. stabiliz	54,13— 54,38

Tendencja słabsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski	72.50
Lilpop	10,25

Tendencja słabsza.

PŁODY ROLNICZE

Berlin, 5. 4 1933 r.

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg. reszta za 100 kg

Pszenica march	195,00—197,00
Tendencja spokojna.	
Żyto march	155,00—157,00
Tendencja słaba	
Jęczmień browarowy	172,00—180,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	163,00—171,00
Tendencja spokojna.	
Owies march	123,00—126,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	23,00— 26,90
Tendencja słaba.	
Mąka żytni	20,60— 22,60
Tendencja słaba.	
Otręby pszenne	8,40— 8,90
Tendencja stała.	
Otręby żytnie	8,75— 9,00
Tendencja stała.	
Groch Victoria	20,50— 23,50
Groch drobny jadalny	19,00— 21,00
Groch pastewny	13,00— 15,00
Peluszka	13,00— 14,00
Bob	12,50— 14.50
Wyka	14,00— 15,00
Łubin niebieski	9,25— 10.50
Łubin żółty	12,75— 13.75
Seradela nowa	17,00— 21,50
Kuchy lniane	10,40
Kuchy z orzecha ziemnego	10,40
Kuchy mielone (mączka)	10,20
Wytłoki suche	8,60
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamuburg	8,90
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	10 50
Płatki ziemniaczane	14,20— 14,60

Ogólna tendencja spokojna.

Giełdy zbożowo - towarowe

Warszawa, 4. 4 Żyto I stand 700 g/l 20 / 20 50, II stand 687 g/l 19 50 — 20 pszenica jara czerwona szklista 775 g/l 36 50 do37 50, pszenica jednolita 742 g/l 35.50 do 36.50, pszenica zbierana 438 g/l 34.50 do 35 50, owies jednolity 486 16.50 — 17, owies zbierany 438 g/l 15 50 — 16, jęczmień na kaszę 15 50 — 16, jęczmień browarny o wadze 689 g/l 17 — 18, gryka 19 — 20, groch polny z work 22 — 25, groch Wiktorja z work. 27 — 31, wyka 14 — 14 50, peluszka 13 do 13 50, seradela podwójnie czyszczona 11 50 do 12.50, łubin nieb. 8 25 — 8 75, łubin żółty 11.50 — 12 50, rzepak zimowy 47 — 49, siemię lniane basis 90 proc 37 — 39, kon. czerw. surowa bez grubej kanianki 90 do 110, koniczyna czerw. bez kanianki o czyst. 97 proc 110 — 125, koniczyna biała surowa 70 — 90, koniczyna biała bez kanianki o czyst. 97 proc 100 — 125, ziemniaki jadalne —, mąka pszenna luks. wym. 50 — 40 proc. 57 — 62, mąka pszenna 0000 wym 60 — 50 proc. 52 — 57, mąka żytnia pytlowa I gat. 65 — 55 proc 33 — 35, mąka żytnia sitkowa II gat. po 55 proc. 25 — 27, mąka żytnia razowa 95 proc 25 — 27, otręby pszenne szale 11 — 11.50, otręby pszenne średnie 10 — 10.50, otręby żytnie 9 — 10.

Kraków, 4. 4. Pszenica dw. czerwona stand. 3475 — 35.25, targowa stand 30 50 do 31, czerw. dw. 74/75 kg 37 50 — 38, żyto dw. stand. 19 — 19.50, targowe stand 18.50 — 19, owies dw. stand 14 — 14 50, targ. stand. 13 50 — 14 jęczmień browarniany 16 do 16.50, groch Wiktoria 31 — 33, zwykły jadalny 27 — 29 polny 21 — 23

Gdańsk, 4. 4 Pszenica 128 f. 20 75 125 f. 20 10, żyto 120 f. eksp 10 75 konsum 10.90, jęczmień I gat. 9 60 — 9 80 średni gat. 9 25, gorszy 8.90 — 9, owies 7 80 — 8 35, groch Wiktoria 12 65 — 16 25, groch zielony 17 50 do 25, otręby żytnie i pszenne 6 80. Tendencja dla jęczmienia słaba, reszta bez zmiany.

Stanowczy protest sowiecki w Berlinie

Dwie interpretacje oświadczenia min. Neuratha na demarche amb. Chinczuka — Zdaniem źródeł sowieckich niemiecki komunikat był celowo niekształcony

Moskwa, 5. 4. (PAT.) Prasa podaje, że ambasador sowiecki w Berlinie, Chińczuk odwiedził min. spr. zagr. Neuratha i wręczył mu w imieniu swego rządu w streszczeniu protest, złożony przez Litwinowa na ręce ambasadora niemieckiego w Moskwie, v. Dirksena.

Amb. Chińczuk powtórzył protest przeciwko pogwałceniu praw, oraz interesów Z. S. R. R. przez rewizje, dokonane w sowieckich przedsiębiorstwach handlowych, dalej przez akty gwałtu i aresztowania obywateli sowieckich. Min. Neurath obiecał przedsięwziąć wszystkie konieczne środki w celu zapobieżenia powtórzenia się podobnych faktów w przyszłości.

Ag. Tass uważa za stosowne podkreślić, iż informacje wieczornej prasy w dniu 4 kwietnia, jakoby Neurath nie uczynił wobec amb. Chińczuka żadnej deklaracji i Niemcy miały nie pozwolić na interwencję Rosji w swoje sprawy wewnętrzne — jest nieścisła. Przeciwnie — Neurath zapewnił ambasadora sowieckiego, że poinformuje swój rząd o poruszonej sprawie. Nie było również mowy o tem, jakoby rewizje w instytucjach i u obywateli sowieckich zostały dokonane na podstawie materjałów kompromitujących.

Tass uważa na podstawie otrzymanych wiadomości, że komunikat prasy niemieckiej, zniekształcający odpowiedź, udzieloną amb. Chińczukowi przez v. Neuratha, nie pochodzi z niemieckiego min. spr. zagr.

Echa wielkiej katastrofy na Ukrainie

Skazanie szeregu inżynierów na więzienie od roku do 10 lat

Moskwa, 5. 4. (PAT.) W jednej z największych sowieckich fabryk metalurgicznych, w miejscowości Stalin na Ukrainie wydarzyła się niedawno katastrofa w oddziale wielkich pieców.

Nastąpiła ona z powodu długotrwałego nieoczyszczania, wskutek czego runął aparat pochłaniający pył metalowy. W konsekwencji fabryka została unieruchomiona na 5 dni. Ofiar w ludziach nie było, natomiast straty materjalne bardzo znaczne. Obliczają je na przeszło 220.000 rubli.

Obecnie stanęło przed sądem 9 inżynierów i majstrów z głównym inżynierem fabryki Niemcowem na czele pod zarzutem niedbalstwa, graniczącego ze szkodnictwem. Dwaj główni oskarżeni, inż. Sylewicz i majster Zadziatyj skazani zostali na 10 lat więzienia w odosobnionej celi, pozostałych zasądzono na więzienie od 1 do 8 lat.

Zasadniczy postulat rzemiosła

Rezolucja zjazdu delegatów Związku Towarzystw Przemysłowych i Rzemieślniczych z dnia 26 marca poruszyła sprawę dla rzemiosła zasadniczego znaczenia. Po raz pierwszy rzemiosło wysunęło postulat, że kwestja rzemieślnicza winna być uwzględniona w ustawie konstytucyjnej państwa. W ten sposób zagadnienie rzemiosła przenosi się z platformy spraw jednej warstwy społecznej na grunt ogólno - państwowy. Zasadniczy postulat wymaga zasadniczego ustosunkowania się do niego.

Argumentacja rzemiosła idzie w tym kierunku, że rzemiosło stanowi pośrednią formę pomiędzy pracownikiem najemnym a kapitalistą, a więc łagodzi różnice i granice pomiędzy temi warstwami. Ponieważ sprzeczność między interesami kapitału i pracy najemnej nie łatwa jest do wyrównania, przeto państwo powinno tembardziej otoczyć specjalną opieką słusznie t. zw. stan średni, jako ważny czynnik społeczny. Rzemiosło twierdzi, że ze względu na swoją liczebność i siłę produkcyjną powinno być przedmiotem troski państwa, uwagi jego konstytucji.

Referat, wygłoszony przez dyrektora Związku Towarzystw Przem. i Rzem. p. Z. Ehrenberga podniósł, że niemiecka konstytucja weimarska w artykule 164 ustaliła, iż samoistny stan średni, którego trzonem jest właśnie rzemiosło, powinien znaleźć poparcie w ustawodawstwie i administracji państwowej, oraz, że należy go ochronić przed pochłonięciem i nadmiernemi ciężarami. Tymczasem nasza konstytucja marcowa, chociaż zajęła się ustaleniem stosunku państwa do rolnictwa i do zagadnienia pracy jednak o stanie średnim nic nie mówi, a jeżeli chodzi o rzemiosło, jako takie, to zapewnia mu tylko samorząd gospodarczy.

W postulacie, by zagwarantować konstytucją szczególną uwagę państwa, skierowaną na rzemiosło, nie chodzi bynajmniej o to, by zapewnić rzemiosłu uprzywilejowane w państwie stanowisko, lecz chodzi o danie wyrazu myśli zasadniczej, jaka winna być polityka państwa w stosunku do stanu średniego, zważywszy interesy jego w stosunku do interesów innych warstw społecznych.

Zagadnienie rzemiosła staje się teraz właśnie, w okresie kryzysu, zagadnieniem pierwszorzędnego znaczenia. Prof. Rybarski, prezes Klubu Narodowego, przemawiając w Sejmie w debacie nad ustawą o kartelach, podniósł, że Polska szła fałszywie w kierunku wielkoprzemysłowym. Dotychczas nie zdawano sobie sprawy ze struktury społecznej polskiej i z warunków międzynarodowych. Dlatego odwrót od kierunku wielkoprzemysłowego musi być dokonany szybko, a przedewszystkiem należy naprawić poprzednie błędy i zaniedbania. Na tem tle postulat rzemiosła staje się niezmiernie aktualny.

Nie chodzi jednak tylko o samo rzemiosło czy drobny przemysł. Postulat ten ma doniosłe znaczenie i dla drobnego i średniego kupiectwa, które również potrzebuje opieki na równi z rzemiosłem. Delegaci Związku Towarzystw Przemysłowych i Rzemieślniczych uczynili dobrze, ujmując zagadnienie z punktu widzenia zasadniczego, przez wysunięcie zagadnienia stanu średniego, jako całości, a podkreślając jedynie, że oni są tego stanu najliczniejszą, a więc najbardziej zainteresowaną warstwą.

Żądania, podniesione przez rzemiosło, powinny znaleźć żywy oddźwięk w opinji publicznej. (er)

Świadkowie obrony obciążają inżyniera Ruszczewskiego

Jedenasty dzień wielkiego procesu

Jedenasty dzień procesu inż. Ruszczewskiego poświęcono na badanie świadków obrony. Pierwszy zeznawał poseł Gawlik z B. B., który pracował na terenie „Generalnej Federacji Pracy" w tym okresie kiedy prezesurę „Federacji" piastował inż. Ruszczewski.

OPIEKUN „FEDERACJI"

Poseł Gawlik składa dla Ruszczewskiego jak najprzychylniejsze zeznanie. „Federacja" czerpała dość poważne kwoty ze szkatuły swego opiekuna, inż. Ruszczewskiego.

Podarki pieniężne inż. Ruszczewskiego dla „Federacji" były dość hojne i sięgały sumy 30.000 zł.

Prok. Grabowski: — Czy nie zastanawiał się pan nad tem, skąd Ruszczewski brał pieniądze?

— Powszechnie uważano go za człowieka zamożnego.

— Czy nie znano źródeł tej zamożności?

— Proszę panów, na terenie organizacji robotniczej nie trudno zdobyć sobie taką opinję. Każdy, kto jest elegancki i prowadzi względnie przyzwoity tryb życia, uważany jest za bogacza. Ruszczewski w swojej uczynności dochodził do łatwowierności i niejednokrotnie pomagał osobom na to nie zasługującym.

Znaczne ożywienie wniosła do sprawy kwestja projektowanej budowy gmachu Federacji Pracy. Gmach ten miał stanąć na placu przy ul. Niemcewicza, co do którego toczyli zacięty bój wspólnicy „Przemysłu i Budownictwa" z pp. Ruszczewskim i Piłsudskim na czele. Poseł Gawlik szeroko rozwodzi się nad komfortem, który miał panować w projektowanym gmachu. Parter gmachu przeznaczono na kino, wyżej zaś miały się mieścić sale rozrywkowe, a ostatnie piętra na hotel dla członków Federacji.

Prok. Grabowski: — Istotnie miał to być, widzę, naprawdę wspaniały gmach, tylko skąd miały się na to wziąć pieniądze?

— Bliżej nie wiem.

— Proszę pana, dla mnie jest jasnem, że Federacja nie posiadała żadnych kapitałów, z czego więc składały się fundusze instytucji?

— Myśmy mieli tylko pieniądze ze składek, ale Ruszczewski zapewniał nas, że jego ambicją jest wzniesienie tego gmachu, sądziliśmy przeto, że wystara się o pieniądze.

PRYWATNE ZAJĘCIA RUSZCZEWSKIEGO

Następnie zeznaje radca prawny Związku Przemysłowców Polskich. Ze znania jego pozostają w ścisłym związku z zeznaniami b. szefa departamentu budownictwa M. S. Wojsk. ppłk Wielińskiego, który stwierdził, że Ruszczewski, będąc urzędnikiem szefostwa budownictwa przy D. O. K. 1, współdziałał ze Związkiem Przemysłowców Polskich i opracowywał odpowiedni memorjał, przy pomocy którego związek miał wyegzekwować należne mu sumy.

Adw. Chabielski naogół dość niedokładnie referuje całą sprawę, gdyż nie pamięta większości szczegółów. Z całą stanowczością adw. Chabielski twierdzi, że Ruszczewski brał udział w rozrachunku między wojskiem a związkiem i brał udział w pracach specjalnej komisji.

Prok. Grabowski: — Czy komisję tę powołało ministerstwo?

— Komisja ta miała charakter półoficjalny.

Radca Prokuratorji Generalnej: Czy ppłk. Wieliński zaakceptował prace komisji?

— Otrzymaliśmy odpowiedź wymijającą i mocno dyplomatyczną. Pamiętam natomiast zupełnie dokładnie, że oznajmił, iż Ruszczewski nie miał prawa brać udziału w posiedzeniach komisji.

— Gdzie komisja obradowała?

— W mojem mieszkaniu.

PROTEST ZWIĄZKU

Prok. Grabowski: — Czy związek po oddaniu robót firmom „Budownictwo i Przemysł" oraz „Mikulski i Machajski" składał w tej sprawie memorjał z protestem?

— Taki memorjał musieliśmy złożyć, bo przetargi nie odpowiadały zasadniczym podstawowym warunkom.

Inż. Ruszczewski: — Czy pan nie wie, czem zostały wywołane te niezwykłe warunki przetargów?

— Wiem tylko, że były one niezwykłe, dlaczego — nie wiem.

W tej samej materji zeznaje prezes związku przemysłowców budowlanych, p. Martens. Stwierdza on, że firmy „Budownictwo i Przemysł" oraz „Machajski i Mikulski" były zupełnie nieznane i niezarejestrowane w związku i z tych względów musiano wystąpić przeciwko powierzaniu tak poważnych robót firmom, o których nikt nic nie wiedział.

Po zeznaniach świd. Kotowicza sąd zarządził tajność rozprawy ze względu na charakter zeznań pułk. Berezowskiego, które dotyczyły spraw bezpieczeństwa i strategji w związku z budową gmachu centrali telefonów i telegrafów.

KUZYNKA O KUZYNCE

Pod koniec wczorajszej rozprawy zeznawała p. Ritenbergowa, kuzynka żony inż. Ruszczewskiego, z domu Berenstein. Zeznania jej dotyczą spraw majątkowych pani Ruszczewskiej. Świadek stwierdza, że p. Ruszczewska jest z domu bardzo zamożną osobą i że przed zamążpójściem otrzymała 50.000 złotych posagu, oraz od ciotki 2.000 dolarów na wybudowanie willi i samochód.

Prok. Grabowski: — Czy to nie był ten sam samochód, o którym już mówiliśmy? Ten, który inż. Ruszczewski kupił za skarbowe pieniądze?

— Nie, tamten samochód był marki „Chevrolet", a ten „Ford".

Pz 9 536-62.133

BAJECZNE ZAROBKI

O bajecznych zarobkach inż. Ruszczewskiego w latach 1920—1921 zeznawał świd. Rosen. Opowiada on o spółce Ruszczewskiego z niejakim Celnikiem. Spółka ta dostarczała drzewo dla wojska. Z tytułu rozrachunków Ruszczewskiemu należało się w 1927 r. od Celnika 50.000 zł. Suma ta została wypłacona Ruszczewskiemu.

Przy otyłości, artretyźmie i cukrzycy naturalna woda gorzka **„Franciszka-Józefa"** wzmacnia czynności żołądka i kiszek oraz ułatwia trawienie. Zalecana przez lekarzy. Tg 1 059

Bojkot filmów niemieckich

Związek Właścicieli Teatrów Świetlnych na Poznańskie i Pomorze donosi nam, że w dniu 31 marca powziął na zebraniu swem uchwałę w sprawie bojkotu filmów niemieckich. Postanowiono aż do odwołania zaniechać na terenie województw poznańskiego i pomorskiego wyświetlania filmów produkcji niemieckiej w szczególności zaś filmów wytwórni „Ufy" w Berlinie.

Równocześnie zarząd Związku wydał okólnik do wszystkich członków Związku z pouczeniem w tej sprawie, oraz z wyszczególnieniem filmów, objętych bojkotem.

Uchwałę Związku Teatrów Świetlnych notujemy z pełnem uznaniem.

„Berliner Tageblatt" w obozie Hitlera

W tych dniach „Berliner Tageblatt" zamieścił na naczelnem miejscu oświadczenie kierownika wydawnictwa Karola Vettera, wyjaśniające zmianę kierunku pisma w związku z ostatniemi wydarzeniami w Niemczech. Deklaracja stwierdza, że rewolucja narodowa spowodowała wielką przemianę w życiu wewnętrznem w Niemczech i zmusiła wydawnictwo do pozytywnego ustosunkowania się względem panującego dziś regime'u. Zgodnie z zasadami demokracji pismo respektuje wolę narodu, która znalazła swój wyraz w wydarzeniach ostatnich dni.

Jak wiadomo, „Berliner Tageblatt" był do tej pory przedstawicielem interesów żydowsko - masońskich.

Norman Davis w Paryżu

Paryż, 5. 4. (PAT). Wczoraj przybył tu Norman Davis.

W czasie godzinnej konferencji z Boncourem Davis przedstawił punkt widzenia St. Zjd., które uważają, że należałoby poczynić decydujące kroki w sprawie rozbrojenia. Boncour poinformował amerykańskiego męża stanu o zapatrywaniach rządu francuskiego oraz o przebiegu rokowań w sprawie paktu 4 mocarstw.

Groźba piratów

New Chang, 5. 4. (PAT). Piraci chińscy, którzy porwali 4 oficerów angielskich zawiadomili, że rozstrzelają ich, jeżeli w określonym terminie nie otrzymają okupu w wysokości 1 milj. dol. i karabinów maszynowych wraz z amunicją.

Stronnictwo Narodowe

KOŁO STARE MIASTO

Zebranie plenarne odbędzie się w piątek, 7 b. m. o godz. 20 w sali p. Pohlowej. Ciekawy referat polityczny wygłosi p. pos. Józef Kawecki.

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Danina majątkowa

Skutki nowego podatku

Wprowadzona wzamian za umorzenie podatku majątkowego nadzwyczajna danina majątkowa o kontyngencie rocznym w wysokości 24 miljonów złotych będzie pobierana w ciągu 5-letniego okresu, t. j. od 1933 roku do 1937 włącznie. Kontyngent ogólny roczny 24 miljonów złotych został rozbity na kontyngenty grupowe.

W pierwszej grupie kontyngentowej mieszczą się płatnicy państwowego podatku gruntowego, którzy będą obowiązani uiszczać rocznie po 10 milj. zł. W tej grupie nie podlegają daninie gospodarstwa rolne o obszarze do 7 ha. — Przeciętnie biorąc od daniny będą wolne gospodarstwa rolne do 12 ha.

Grupę drugą kontyngentową stanowią płatnicy podatku przemysłowego, dla której kontyngent roczny wynosi 10.5 milj. zł. W tej grupie będą wolne od obowiązku uiszczania daniny przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, zajęcia przemysłowe oraz samodzielne zajęcia zawodowe, których obrót, ustalony dla wymiaru podatku przemysłow., nie przekracza 20 tysięcy złotych rocznie. Przy zryczałtowanym podatku — przeciętny obrót wolny od opodatkowania wynosi 27 tysięcy złotych.

Grupę trzecią kontyngentową daniny majątkowej stanowią płatnicy państwowego podatku od nieruchomości, oraz niektórych budynków wiejskich. Kontyngent dla tej grupy wynosi 3,5 miljona zł rocznie, a daninie majątkowej nie podlegają nieruchomości oraz budynki, których roczny przychód względnie wartość czynszowa nie przekracza 1000 złotych rocznie.

Zwolnione są od nadzwyczajnej daniny: państwo, przedsiębiorstwa państwowe, związki komunalne oraz przymusowe związki prawa publicznego. Bank Polski, związki zawodowe, o ile nie trudnią się transakcjami zarobkowemi, spółdzielnie mieszkaniowe i mieszkaniowo - budowlane oraz kasy o charakterze społecznym.

Ponadto wolne są od daniny nadzwyczajnej majątki lub ich części, które służą bezpośrednio celom ogólnoużytecznym, lub których dochody są obracane trwale i wyłącznie na powyższe cele, dalej majątki przeznaczone na cele kultu religijnego, nowowznoszone budynki, a w tej liczbie dobudowy, nadbudowy i przebudowy na skutek zniszczeń wojennych, jeżeli zostały wykończone od 1923 do końca 1937. Wolne są również od daniny majątkowej gospodarstwa osadników na terytorjum, które oznaczy rozporządzenie Rady Ministrów, o obszarze do 20 ha, względnie do 35 ha. nabytej ziemi, gospodarstwa osadników wojskowych o obszarze do 45 ha ziemi.

Krótkie informacje gospodarcze

— Bank Rumuński obniżył stopę dyskontową z 7 na 6 proc., a stopę lombardową z 8 na 7 proc. Zniżka obowiązuje od dnia 5 bm.

— Według obliczeń niemieckiego urzędu statystycznego, liczba mieszkańców Berlina osiągnęła na 1 marca r. b. cyfrę 4 223.641 osób.

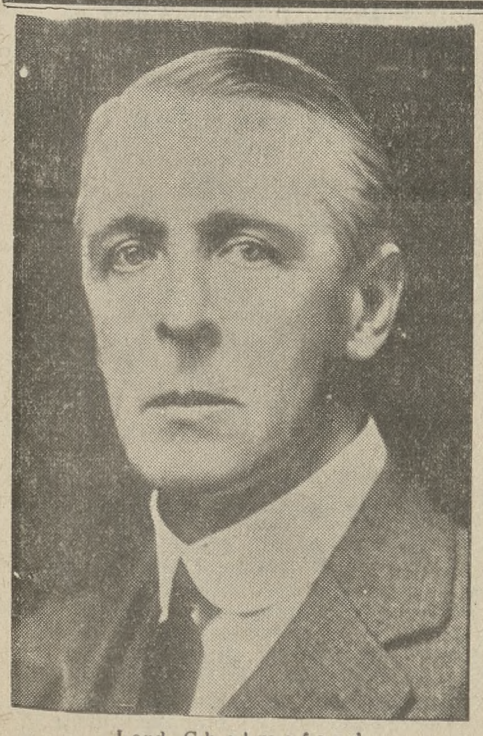

Lord Chelmsford
b. wicekról Indy, których konstytucja przez niego została zreformowana, zmarł w 65 roku życia.

Dolar i funt

Zagadnienie dolara i funta, dwóch najpotężniejszych środków płatniczych, będących zarazem wykładnikiem sił gospodarczych i politycznych U. S. A i Imperjum Brytyjskiego, jest w dalszym ciągu ośrodkiem zainteresowań świata finansowego W polskich stosunkach gospodarczych dolar i funt szterl miały przez długi czas charakter pieniądza krajowego — „Dolarowi i funtowi" poświęcono wieczór dyskusyjny w warszawskiem Stow. Polskich Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych; ciekawy referat który poniżej w streszczeniu zamieszczamy, wygłosił prezes Związku Banków, p. dr. Wacław Fajans.

Doświadczenia, zdobyte w zakresie waluty angielskiej, są punktem wyjścia do wysnuwania wniosków w zakresie waluty amerykańskiej. Dzień 21 września 1931 r., w którym wstrzymano wymienialność waluty angielskiej na złoto, stał się dniem wielkiej historycznej doniosłości i to nietylko dla Wielkiej Brytanji. Losy funta są nierozłącznie związane ze strukturą angielskiego rynku finansowego. — Struktura ta była mocno podminowana i odporność waluty, jak i całego systemu finansowego Wielkiej Brytanji, była w istocie tylko pozorną. Wydarzenia w Anglji w zakresie monetarnym wykazały dobitnie, że baza, na której opierał się funt, była chwiejna i że utrzymanie go na poziomie parytetowym było niemożliwe.

Fakt ten stanie się bardziej zrozumiały, jeśli uprzytomnimy sobie zmiany, jakie zaszły w strukturze bilansu płatniczego Anglji. Niedobór bilansu handlowego, który wynosił przed wojną około 300 milj. funtów rocznie, był pokrywany wpływami z pośrednictwa handlowego, frachtów i odsetkami od lokowanych zagranicą kapitałów. W ten sposób W. Brytanja osiągała nadwyżkę w swoim bilansie płatniczym w kwocie 100 do 130 miljon. funtów rocznie, które lokowała na rynkach zagranicznych. Również w latach powojennych Anglja w dalszym ciągu uprawiała politykę lokat kapitałowych w obcych państwach, która wykraczała poza granice realnych możliwości finansowych kraju. Najlepszym tego dowodem jest fakt, że w ciągu 6 lat przed załamaniem się waluty angielskiej dochód Wielkiej Brytanji, osiągnięty z nadwyżki bilansu płatniczego wyniósł niespełna 500 miljonów funtów, podczas gdy inwestycje jej w innych krajach osiągnęły sumę 800 milj. funtów. Ta polityka ekspansji podyktowana była koniecznością utrzymania pozycji finansowej Anglji wobec zagrożenia jej ze strony Francji i Stanów Zjednoczonych.

Anglja była jednym z promotorów rehabilitacji systemu pieniężnego kruszcowo-dewizowego, t. zw. „gold exchange standard'u". System ten dawał jej duże korzyści, gdyż rynek angielski uchodził za pierwszy, zarówno pod względem walutowym, jak i kredytowym i na tym rynku lokowano krótkoterminowe kapitały w formie dewiz, służących za pokrycie emisji banknotów w innych państwach. Tego oto pieniądza lotnego, krótkoterminowego, używała Anglja do ekspansji kapitałów. Kontynuowanie tak niebezpiecznej i lekkomyślnej polityki trwało do chwili załamania się zaufania do istniejących na świecie stosunków, które zapoczątkowane zostały krachem wiedeńskim i kryzysem bankowości niemieckiej. Rozpoczęła się ucieczka od dewiz do złota, która zaostrzona została dysproporcją pomiędzy zadłużeniem krótkoterminowem a zasobnością Anglji. Wyrazem tej dysproporcji był zapas złota w Banku Angielskim, który wyniósł 135 miljonów, co mogło zaledwie wystarczyć na zaspokojenie jednego wierzyciela — Francji, która ulokowała na rynku angielskim w formie dewiz około 135 do 140 milj. funtów. W ten sposób wyszła na jaw słaba odporność rynku angielskiego.

Fakt załamania się funta był punktem wyjścia do szeregu zmian w układzie stosunków światowych. Anglja, będąc w stanie skutkiem spadku waluty dostarczać towarów taniej o 30—35 proc., zyskała na konkurencyjności i miała możność zrekonstruować swój bilans płatniczy. Ponieważ równocześnie bankowość angielska, pomimo dużych perturbacyj na rynku pieniężnym, zwłaszcza w drugiem półroczu 1931, wykazała dużą odporność, obecną sytuację finansową Anglji można uważać za pomyślną.

Zupełnie odmiennie przedstawia się sytuacja Stanów Zjedn., które przedzierżgnęły się po wojnie z dłużnika w jednego z największych wierzycieli świata. Bilans płatniczy Stanów Zjedn. jest stale czynny, przyczem po wojnie, dzięki utworzeniu własnej floty, objęły one nawet rolę pośrednika w wymianie światowej. Dwa źródła obciążające Stany Zjednoczone, a mianowicie: turystyka do Europy i emigracja, w ostatnich dwóch latach pod wpływem kryzysu systematycznie się zmniejszają.

Odmienną jest jednak psychika inwestora amerykańskiego, który nie dorósł do roli kapitalisty w skali światowej. Rynki zagraniczne były mu obce, a układ stosunków politycznych w Europie nie budził zaufania w Stanach Zjedn. Również eksport pod względem swej sprawności i nasilenia był daleki od możliwości, jakie istniały w tym zakresie w U. S. A. Dlatego też Ameryka zmuszona była szukać lokaty dla swych kapitałów na rynku wewnętrznym. Stąd wielka ekspansja we wszystkich gałęziach przemysłu, mających łatwy dostęp do kapitałów, stąd wyścig pod względem tempa inwestycyj. W ślad za tem następuje sztuczna konsumcja, finansowana przy pomocy systemu sprzedaży na raty. W dalszej konsekwencji — duży nacisk ze strony kapitałów na rynek wewnętrzny i rozpętanie spekulacji papierami wartościowemi. Rozbudowa przemysłu i hyperprodukcja zostają doprowadzone do absurdu.

Sytuacja była tu odmienna, niż w Anglji. Gdy w Anglji funt był zagrożony od zewnątrz, to w Stanach dolar był zagrożony od wewnątrz. Nie pomogły tu wysiłki Hoovera, o czem świadczą ostatnie krachy bankowe w Ameryce. W tym układzie stosunków rozpoczęła się masowa ucieczka od wkładów. Banki nie mogły sprostać zadaniom. Rozpoczęła się olbrzymia ucieczka złota. W ten sposób groziło dolarowi niebezpieczeństwo nie ze strony Europy, a własnego rodzimego rynku. Złoto bowiem uciekało do safesów własnych obywateli. Dolarowi na przyszłość od zewnątrz nic nie grozi. Cały świat był i jest dłużnikiem Stanów Zjednoczonych. Stąd zapotrzebowanie całego świata na tę walutę będzie niejako automatycznym hamulcem, niepozwalającym na duże skoki dolara w dół. Oprócz tego należy wziąć pod uwagę jeszcze jeden bardzo ważny moment. Anglja jest zainteresowana w tem, ażeby dolar nadal nie spadał. Spadek bowiem dolara czyni ze Stanów Zjedn. groźnego konkurenta Anglji na rynkach światowych. Stała jednak i zasadnicza poprawa na rynku pieniężnym Stanów Zjedn. nie nastąpi prędzej, zanim system bankowy amerykański, który okazał się fatalnym w swej strukturze, nie ulegnie radykalnej zmianie.

KRONIKA GOSPODARCZA

KALENDARZYK PODATKOWY

Min skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w kwietniu 1933 r. płatne są następujące podatki:

do 15 kwietnia br — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy, w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w marcu br. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat i przemysłowe I — V kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

do 15 kwietnia br. począwszy — państwowy podatek przemysłowy od obrotu za r. 1932, przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe oraz zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe, w wysokości kwot wymienionych w doręczonych nakazach płatniczych.

do 15 kwietnia br. — zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw, w wysokości kwot wymienionych w doręczonych nakazach płatniczych;

do końca kwietnia br. — I rata państwowego podatku gruntowego za rok 1933;

do 1 maja br. — państwowy podatek dochodowy w wysokości połowy tej kwoty, która przypada od wykazanego w zeznaniu dochodu, osiągniętego w roku 1932, lub połowy podatku wymierzonego za poprzedni rok podatkowy, o ile zeznanie o dochodzie nie zostało złożone w terminie;

podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w terminie do dni 7 po dokonaniu potrącenia podatku;

do dnia 15 kwietnia br — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notarjuszów (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w miesiącu marcu rb.;

do 5 kwietnia br. — podatek od energji elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energji w czasie od 16 — 31 marca br. — do 20 kwietnia br. — tenże podatek pobrany przez sprzedawcę energji elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni kwietnia br.

Ponadto płatne są w kwietniu br. zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w kwietniu br., tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Zniesienie opłat od schowków bankowych.** Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23. 8 1932 r. o pomocy bezrobotnym zostały z dniem 1. 9. 1932 r. wprowadzone opłaty od schowków bankowych (safes'ów). Opłata wynosiła 5 zł miesięcznie od jednego schowka. Zarządzenie to, jak wiadomo, wywołało swego czasu duże rozgoryczenie wśród klientów bankowych, korzystających z dzierżawy schowków i miało ten skutek, że większa część schowków bankowych została w krótkim czasie wypowiedziana. Niewspółmierna wysokość wymienionej opłaty nie stała bowiem w żadnym stosunku do wartości walorów i dokumentów o wartości przeważnie idealnej (ważne dokumenty, pamiątki rodzinne itp.). W rezultacie wpływy z tego źródła na cele pomocy bezrobotnym były minimalne, a zarządzenie samo mogło przyczynić się do niepożądanych skutków i do zaniechania ze strony szerokiej klienteli bankowej prawidłowego przechowywania ważnych papierów, walorów i dokumentów w nowocześnie urządzonych skarbcach bankowych To też z wielkiem zadowoleniem należy powitać fakt, że ustawa o „Funduszu Pracy" z dnia 16 marca 1933 r., która weszła w życie z dniem 1 kwietnia rb. zniosła wymienione opłaty od schowków bankowych, co niewątpliwie przyczyni się do ponownego korzystania w szerszej mierze z usług banków, posiadających nowocześnie urządzone skarbce i schowki.

Z KRAJU

(k) **Bilans Banku Polskiego na ultimo marca według nowych zasad bilansowania.** Bilans Banku Polskiego na ultimo marca wobec zmienionej na mocy ustawy z 24 marca rb. (Dz U. R. P. nr. 22 z dnia 31/3 1933, poz. 171) zasady pokrycia obiegu i natychmiast płatnych zobowiązań, nie uwzględnia dotąd stosowanego podziału pieniędzy i należności zagranicznych na zaliczone i niezaliczone do pokrycia. Obie te pozycje wskutek wyeliminowania walut i dewiz ze statutowego pokrycia, zostały połączone w jedną. Stan tej pozycji w porównaniu z łączną sumą walut i dewiz w poprzedniej dekadzie powiększył się o 16.6 milj. zł do 96.8 milj. zł Wzrost ten nastąpił w wyniku zamiany części zapasu złota na dewizy. Zapas złota obniżył się o 22,9 milj. zł i wynosi obecnie 490.7 milj. zł Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 58.7 milj. zł, przyczem portfel wekslowy wzrósł o 55.7 milj. zł do 597.3 milj. zł, zaś pożyczki zastawowe o 3.0 milj. zł do 103.8 milj zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu obniżył się o bliska miljon złotych do sumy 48.1 milj. zł. Pozycja „inne aktywa" zmniejszyła się o 12.3 milj. zł do 128.7 milj. zł, natomiast pozycja „inne pasywa" wzrosła o 14.8 milj. zł do 256.4 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania zmniejszyły się o 12.0 milj. zł do 138.7 milj. zł. Obieg biletów bankowych, głównie wskutek wzrostu portfelu wekslowego, powiększył się o 35.4 milj. zł, podnosząc się do sumy 1.018.8 milj. zł. Pokrycie złotem obiegu i natychmiast płatnych zobowiązań, obliczone zgodnie ze zmienionym statutem, wynosi 46.40 proc., czyli 16.40 ponad normę statutową.

Przed Targami Poznańskiemi

(t) **Tanie wycieczki na Targi Poznańskie.** Targi Poznańskie zapoczątkowały w r. bież. akcję mającą na celu jak najżywszą reklamę firm biorących udział w Targach. W tym celu zainicjowano ulgowe przejazdy na Targi przy pomocy indywidualnych zniżek w pociągach wypuszczonych przez poszczególne dyrekcje kolei na Targi, oraz pociągi „dancing-bridge-Targi", które ze wszystkich stron Polski będą organizowane w 3 świąteczne dni, przypadające na okres Targów. Zniżki od 66—70 proc. w drodze na Targi i powrotnej stworzą niebywałe wprost ulgi dla zwiedzających i interesentów. Dlatego też należy spodziewać się, że kilkadziesiąt tysięcy osób z całej Polski uczyni Targi tak ruchliwemi i ożywionemi, jak w latach największego dostatku Wystawcy będą mieli możność nietylko uskutecznienia transakcyj i konkurencyjnej pokazy, lecz przez bezpośrednie zetknięcie się z najszerszą publicznością wszystkich dzielnic Polski będą mieli możność sprawdzenia opinji najszerszych warstw o swych artykułach

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kawiarnia Dobskiego pod nadzorem sądowym

Pod koniec ub. miesiąca rozeszła się po Poznaniu wiadomość o zgłoszeniu upadłości przez znaną cukiernię i kawiarnię Dobskiego w Poznaniu przy ul. Fredry.

W sądzie grodzkim odbyło się w tej sprawie zebranie wierzycieli, na którem obszerne sprawozdanie zdał zarządca masy adwokat Fitzner. Według sprawozdania pasywa spółki, której właścicielami są bracia Wincenty i Ludwik Dobscy, wynoszą 313 tys. zł. aktywa zaś 124 tys. tak, że niedobór wynosi 189 tys. zł. Z powodu niemożności wypełnienia swych zobowiązań cukiernia Dobskiego ogłosić musiała niewypłacalność.

Wśród wierzycieli znajdują się osoby prywatne, które udzieliły spółce pożyczek oraz szereg firm, którym należą się pieniądze z tytułu dostaw towarowych. Długi z tytułu niezapłaconych podatków, składek ubezpieczeniowych i t. d. wynoszą 55 tys. zł. Do zarządu wydziału wierzycieli wybrano pp. adw. Łuczyńskiego, Głowackiego i Małeckiego.

O święcone dla najuboższych

Zaledwie kilkanaście dni dzieli nas od radosnych świąt Zmartwychwstania Pańskiego. Z weselem zasiądziemy do stołu, na którym zastawiono tradycyjną święconkę. Radośnie spędzimy święta w gronie rodziny i znajomych.

Lecz czy radość wielkanocna będzie udziałem wszystkich?

Niestety nie, — bo ileż rodzin będzie nietylko bez święconego, ale nawet bez chleba codziennego.

Czy może to być dla nas obojętnem? — Chyba nie!

Śpieszmy więc coprędzej złożyć choć drobną ofiarę na święcone dla najuboższych. Ofiary prosimy składać w administracji naszego pisma lub w Poznańskim Okręgu „Caritas", Nowy Rynek 13, P. K. O. 213.005.

Handel kradzioną zielenią

W ostatnim czasie zauważono na targach miejskich handel kradzioną zielenią. Szczególniej wobec zbliżających się świąt wielkanocnych pojawiają się na targach kradzione bukszpany. Związki zawodowe ogrodnicze wystąpiły do władz bezpieczeństwa z prośbą o pomoc w zwalczaniu tego rodzaju paserstwa zielenią, gdyż wspomniany dziki handel wyrządza ogrodnictwu wielkie szkody. Wystarczy nadmienić, że sprzedawano na targach cenne okazy dendrologiczne poprostu za groszę. W okresie wiosennym i zbliżających się świąt kontrola w tym kierunku na targach będzie zaostrzona i należy przestrzec publiczność przed kupowaniem zieleni i roślin z podejrzanych źródeł, ażeby ją uchronić przed ewentualnemi przykremi następstwami. (kl)

Kronika policyjna

PLAGA KRADZIEŻY W POZNANIU

Dzisiejsza kronika policyjna notuje 20 doniesień o kradzieżach i włamaniach. Na Chwaliszewie 5 włamano się do mieszkania p. Edmunda Pokory. Włamywacze porozbijali szafy, biurka i poprzerzucali różne rzeczy. Natychmiast po ujawnieniu kradzieży, wszczęto pościg i ujęto niejakiego Józefa Stawskiego (Fr. Ratajczaka 18). Stawskiego osadzono w areszcie. — Przy kradzieży na strychu u p. Marji Pluciny (ul. Małeckiego 33) przytrzymano Kazimierza Matuszewskiego z Lubonia (ul. Rom. Maya 41). — Przy ul. Poplińskich 1a włamano się do mieszkania p. Stefanji Fezeri i skradziono ubranie oraz aparat fotograficzny wartości 590 zł. — Przy ul. Dąbrowskiego 3 włamano się do kawiarni p. Teofila Latanowicza. Łupem włamywaczy padł radjoaparat z głośnikiem, gramofon z 15 płytami, 45 tabliczek czekolady, konfekty, ciastka i inne przedmioty wartości 500 zł. — Na pl. Stawnym 7 włamano się do mieszkania p. Jakóba Szmani i skradziono 2 walizki z odzieżą i bielizną, wartości 500 zł. (kl)

ARESZTOWANIE WIELKIEJ SZAJKI ZŁODZIEI W PNIEWACH

W Pniewach zlikwidowała policja tamtejsza w tych dniach szajkę złodziei, składającą się z 11 osób. Całą bandę ujęto i odstawiono do więzienia przy sądzie grodzkim w Pniewach. Podczas rewizyj domowych, przeprowadzonych u członków szajki, znaleziono szereg przedmiotów, pochodzących z kradzieży. (kl)

UJĘCIE SPRAWCÓW NAPADU

W nocy na 1 kwietnia dokonano napadu rabunkowego na Katarzynę Paczkowską w Łąsku Wielkim w pow. bydgoskim. W toku dochodzeń sprawców napadu ujawniono i osadzono w bydgoskiem więzieniu sądowem. W dochodzeniach przyznali się oni do winy. Są to Zygmunt Kilichowski ze Starego Jasieńca, Jan Duszyński z Buszkowa i Stanisław Sas z Gogolina. (kl)

Żonobójca

Między rolnikiem Filipem Doernem w Górze w pow. poznańskim, a jego żoną i synem Rudolfem istniało od dłuższego czasu nieporozumienie, które doprowadzało często do sporów. Doern zapisał swoje gospodarstwo rolne zięciowi Helzerowi, co stało się zarzewiem niezgody w domu. Pewnego dnia Helzer przyjechał na podwórze swego teścia, aby zabrać drzewo, które było jego własnością. Wówczas żona Doerna i jej syn gwałtem zamknęli Helzera w stodole, grożąc mu, że go nie wypuszczą prędzej, aż nie odda papierów, które czynią go właścicielem gospodarstwa. Doszło do kłótni, w trakcie której Doern uderzył swoją żonę siekierą w głowę. Na skutek odniesionych obrażeń Doernowa zmarła.

Zabójca odpowiadał dzisiaj przed sądem mokręgowym w Poznaniu; rozprawa przerwana została do 12 bm. w celu przeprowadzenia badań nad stanem umysłowym oskarżonego.

Prawie polskie banany

Zagadnienie owoców południowych w Polsce jest zawsze jeszcze pod znakiem zapytania. Owoce, obfitujące w witaminy, pożywne i zdrowe, jak banany, pomarańcze i t. d., są zbyt drogie. Przyszłość przyniesie może pewne polepszenie: pierwszym krokiem w tym kierunku jest otwarcie pierwszej polskiej dojrzewalni bananów w Gdyni, dokąd zawinął już pierwszy transport zupełnie zielonych i twardych owoców. W odpowiedniej temperaturze, w specjalnych komorach, banany dojrzeją szybko i pójdą na rynek polski. Pierwsze fotografje z tej nowej, ciekawej placówki polskiej przedsiębiorczości przynosi najnowszy, 15-ty, numer „Jlustracji Polskiej" wychodzącej w Poznaniu, św. Marcin 70.

Najaktualniejszy i najlepszy ten tygodnik polski przynosi w tym tygodniu wprost zadziwiającą obfitość ciekawych artykułów i fotografij. Mamy więc niezwykle interesujący reportaż historyczny o tragicznym epizodzie z czasów Walk o Wolność, a mianowicie męczeńską śmierć Antoniego Babińskiego na Placu Działowym w Poznaniu, w ogniu salwy pruskiej.

Z aktualności mamy bojkot antyżydowski w Niemczech, katastrofę angielskiego statku napowietrznego w Belgji, otwarcie największej w Europie stacji filtrowej w Warszawie, proces przeciw angielskim inżynierom w Moskwie, dziwny torpedowiec w... ogrodzie willi d'Annunzia, no i przedewszystkiem nowy, wesoły wiersz Ger'a o wiośnie, w dodatku zilustrowany całym fotomontażem. I to wszystko, na 24 stronach, wraz z nowelą i początkiem niezwykle interesującej powieści Antoniego Kawczyńskiego p. t. „Mężczyźni dokoła Eweliny", tylko 45 groszy w sprzedaży ulicznej, a w abonamencie jeszcze taniej.

KALENDARZYK

Środa, 5 kwietnia 1933.

Słońce: wschód 5,19; — zachód 18,34; — długość dnia 13 godz. 15 min.

Księżyc: wschód 12,03; — zachód 3,38; — po pierwszej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Środa, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 2 st. C., pochmurno, wiatr północno-zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 754 mm. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 8 st. C., najniższa plus 4 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dziś plus 0.45 m.

Kal. rzk.: Wincenty; jutro Celestyn P., Wilhelm Op.

Kal. słow.: Bożywoj; jutro Świętobor.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Białym Orłem, St. Rynek 41. — Apteka św. Piotra, ul. Półwiejska 1. — Apteka św. Marcina, ul. Ratajczaka 12. — Apteka Śródecka, Rynek Śródecki 1.

Wilda: Apteka pod Koroną, G. Wilda 61.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12.

Łazarz: Apteka p. Plucińskiego, ul. Marszałka Focha 72.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Baczność Hallerczycy!** Miesięczne zebranie placówki odbędzie się w czwartek, dnia 6 bm. o godz. 19,30 w sali zebrań przy św. Marcinie 65. Na porządku obrad ważne sprawy organizacyjne.

— * **Ze Zw. Podoficerów Rez. Z. Z. — Koło Poznań.** Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 19,30 w sali rzeźni miejskiej przy ul. Grochowe Łąki 9. Na porządku obrad sprawa kasy pośmiertnej.

— * **Sodalicja Marjańska Panów S. E.** Jutro, w czwartek o godz. 20 zebranie miesięczne, poczem o godz. 21 „Święta godzina".

WIECZORY, KONCERTY

— * **Koncert religijny** urządza Chór Kościelny parafji Matki Boskiej Bolesnej na św. Łazarzu w środę dnia 5 bm. o godzinie 20 w auli Miejskiej Szkoły Handlowej przy ul. Śniadeckich 54. Koncert zapowiada się ciekawie, program przewiduje wykonanie szeregu utworów w Poznaniu dotąd nie śpiewanych. Mianowicie wykonane zostaną utwory Chlondowskiego, Garbusińskiego, Francka, Hallera, Palestriny, Nowomiejskiego, Szamotulskiego, Wiechowicza i innych. Koncertem dyryguje p. Witalis Dorożała. Ponadto udział biorą soliści pp. Gruszczyński (tenor), Chruszczyński (baryton) i Bak (bas). Akompanjuje p. prof. Sauer.

KRONIKA MIEJSCOWA

WYGRANE OBRAZY I RZEŹBY

— * **Na walnem zebraniu Tow. Przyj. Sztuk Pięknych** w dniu 31 marca rozlosowano między członków 37 obrazów i rzeźb. Wygrali następujący pp.: Dr Woyda z Torunia — Samlickiego „Dziewczę z dzbanem", Karol hr. Bniński z Czarnotek — Pogowskiego „Kwiaty", Dobiesław hr. Kwilecki z Kwilcza — Mrozińskiego „Studjum akwarelowe", Zygmunt Tomaszewski z Rudniczysk — Maszkowskiego „Wnętrze kościoła", prezydent Cyryl Ratajski — Zyberk-Platera „Kwiaty", Tadeusz Walicki — Zyberk-Platera „Drogę w parku", Teodor Filipowicz — Zyberk-Platera „Staw", dr. Stefan Goldmann z Gdańska — Bocheńskiego „Stawek", dr. Tadeusz Grabski z Leszna — Bocheńskiego „Owieczki", Juljan Dybizbański — Bocheńskiego „W miasteczku", dr. Zygmunt Bochyński — Dziurzyńskiej - Rosińskiej „Marsylję", Tadeusz Jaczyński z Marcinkowa — Nehringa „Zakopane", Stefan Twardowski z Woynowa — Augustynowicza „Do kościoła", Edward Brzeski z Oborzysk — Pogowskiego „Fragment z ogrodu", Karol Unrug z Cerekwicy — Jackowskiego „Przedmieście Poznania", dr. Kaz. Rabski — Oźmina „Na targ", dr. Leon Lackner — Oźmina „Stragan", Edward Kręglewski — Pajzderskiej „Z Helu", Marja hr. Bnińska z Samostrzela — Pogowskiego „Martwą naturę", Władysław Marcinkowski — Taranczewskiego „Martwą naturę", dr. Stanisław Celichowski — Bocheńskiego „Pejzaż II", Jan Jankowski z Morczyn — Bartela „Muzykantów", dr. Alfred Ohanowicz — Szpingiera „Główkę I", Antoni Gniatczyński — Szpingiera „Główkę II", Bogdan hr. Czapski z Smogulca — Czarneckiego „Drzewa", Mieczysław Chłapowski z Bagdadu — Czarneckiego „Chełmno I", ks. Białas z Ruchocic — Czarneckiego „Chełmno II", Mieczysław Chłapowski z Kopaszewa — Bartela „Samoloty", Edward Potworowski z Goli — Bartela „Strumyk", Stefan Duchowski — Bartela „Dziecko", dr. Michał Grobelski — Wronieckiego „Pejzaż", Hipolit Ponikiewski z Brylewa — Mondrala „Drzewa", dr. Kazimierz Celichowski — Mondrala „Z Gniezna", dr. Romuald Paczkowski — Mondrala „Z Bydgoszczy", dr. Adam Loga — Różka „Ewę", Tomasz Łyskowski z Jelitowa — Eichlera „Głowę męską", dr. Zieliński — Wysockiego „Bolesława Chrobrego".

— * **Związek Obrony Przemysłu Polskiego** komunikuje, iż nieodebrane fanty na rewji mód w „Słońcu" dnia 2 bm., są do odebrania w Związku Obrony Przemysłu Polskiego, ul. Rzeczypospolitej 1. II p. w godz. od 8—15. Do odebrania są następujące numery: 99, 103, 257, 300, 429, 702, 911, 1564, 1613.

— * **VI. Herbatka Literacka** odbędzie się w czwartek, dnia 6 bm. o godz. 20 na sali cukierni Fangrata, Al. Marcinkowskiego 8. W pierwszej części programu p. Czesław Kędzierki wygłosi pogadankę o Macieju Wierzbińskim, w drugiej — p. Jan Sztaudyger odczyta fragment niedrukowanej powieści p. t. „Dom na Rzenkach".

— * **Z Kasy pośmiertnej Urzędników Krajowych.** Zwyczajne walne zebranie członków Kasy odbyło się w sali sejmikowej Starostwa Krajowego pod przewodnictwem prezesa Kasy, p. W. Cenkiera. Z wygłoszonych sprawozdań wynikało, że Kasa rozwijała się w roku ubiegłym również pomyślnie. Wypadków śmierci było tylko 2. Nowych członków przyjęto 59. Ilość członków wynosiła na 31 marca br. 582 z ogólną kwotą ubezpieczeniową 369 300 zł. Budżet Kasy na rok 1933 uchwalono na 12 500 zł, zaś dla funduszu majątkowego na 73 949 zł. Po udzieleniu zarządowi absolutorjum dokonano wyboru komisji rewizyjnej w osobach pp. B. Bederskiego, W. Szramkiewicza, K. Kiełmińskiego, A. Chmielewskiego i Fr. Rutkowskiego. Zarząd kasy na r. 1933 stanowią pp.: W. Cenkier — prezes, Jaskólski i Marchwicki — wiceprezesi, A. Małecki — sekretarz, A. Musielak — zast. sekretarza, K. Ryński — skarbnik, L. Rogacki — zast. skarbnika, W. Anders i St. Mentzel — ławnicy.

— * **Z targu.** Dnia 5. b. m. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3.40—3.60 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,70—4,00 zł; 1 kg. twarogu 0.60—0.80 zł; za litr śmietany 1,40—1,60 zł; litr mleka pełnego 20—22 gr; mendel jaj 0.95—1,00 zł.

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,60—1,70 zł; słoniny wędzonej 2,00—2.20 zł; wieprzowiny 1.40—1,80 zł; wołowiny 1.20—1.80 zł; cielęciny 1.20—1.80 zł; skopowiny 1.30—1.40 zł; koziny 1,00—1,20 zł; smalcu 2.40—2.60 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 1.80 do 3 zł; kaczka 2—4 zł; gęś 4—6,50 zł; para gołębi 1,00—1.10 zł; indyk 6.00—9.00 zł; perlica 3.20—3.50 zł; królik 1.30—1.40 zł.

Za jarzyny płacono: 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; 1 kg. marchwi 15—20 gr; 1 kg. kalarepy 30 gr; 1 kg. szpinaku 50 do 60 gr; 1 kg. kapusty 20—40 gr; selery 30 gr; 1 pęczek pietruszki 20 gr; 1 kg. jarmużu 30—40 gr; 1 kg. cebuli 20 gr; 1 kg. bobu 40—60 gr; 1 kg. brukselki 0.60—1.20 zł; sałatka zielona 15—20 gr za główkę; pęczek rzodkiewek 25—30 gr; 1 kg. rabarberu 1.00—1,20 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,20—2.40 zł; okonia 1.40—2.00 zł; lina 2.00—2.40 zł; karasia 1.80—2.00 zł; sandacza 3.60—4.00 zł; suma 2.60—3.20 zł; miętusa 2.40—3.00 zł; leszcza 1,00 zł; 1 kg. białych ryb 0.60 do 1.20 zł; 1 kg. karpia 2,20—2.40 zł; za ryby śnięte płacono 40—60 gr mniej; 1 kg. śledzi zielonych 70—80 gr; 1 kg. węgorza 4.00—4.40 zł.

Za grzyby: 1 kg. grzybów suszonych 6.40—8.00 zł; 1 kg. pieczarek 5.00 do 5.40 zł.

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 1,60—2.40 zł; za 1 kg. jabłek 0.70—1.60 zł; 1 kg. orzechów włoskich 2.60—2,80 zł; laskowych 3.20—3.60 zł.

Ruch ożywiony. Ceny nabiału zwyżkowały. (hu.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Zderzenia.** Na ul. Dąbrowskiego przed domem pod liczbą 26 najechał motocykl P. Z. 45 239 na p. Ignacego Sołtysiaka, ul. św. Wawrzyńca 26, przyprawiając go o okaleczenia na prawym łokciu i inne lżejsze obrażenia. — Na św. Marcinie tramwaj nienumerowanej linji zderzył się z samochodem niemieckim I. A. 13 885. Wypadek ten nie pociągnął za sobą przykrzejszych następstw. (kl.)

— * **Tragiczna śmierć chłopca.** W Konojedzie w powiecie kościańskim rolnik Filip Budziński przewoził ściętą na polu topolę. Podczas ściągania drzewa 6-letni Sylwester Bosy uczepił się drzewa, czego jednak gospodarz nie zauważył. W pewnej chwili drzewo obróciło się i przygniotło chłopca tak nieszczęśliwie, że utracił na miejscu życie. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Zorganizowana szajka złodziei zbożowych.** W Starołęce ujęła policja w tych dniach zorganizowaną szajkę złodziei zbożowych, dopuszczających się systematycznych kradzieży zboża w śpichrzach Państwowych Zakładów Przemysłu Zbożowego w Starołęce. Do szajki tej należeli bracia Jan i Stefan Koteccy, Jan i Sylwester Dawiechcińscy, Stanisław Czajka i Leon Kunc, wszyscy ze Starołęki. (kl.)

— * **Oporny więzień.** Jednej z ubiegłych nocy posterunkowy Nowak usiłował doprowadzić na komisarjat I niejakiego Walentego Klimczaka, który na wezwanie udania się do komisarjatu uderzył posterunkowego pięścią w twarz. — Podczas szamotania się posterunkowego Nowaka z Klimczakiem ostatniemu pospieszył na odsiecz Stanisław Michalski (Górna Wilda 63 i usiłował odbić Klimczaka policjantowi. Zagrożonemu post. Nowakowi pospieszyli z pomocą dwaj szoferzy, pp. Antoni Panowicz i Józef Skrzypiński. Dopiero dzięki tej pomocy zdołano obu awanturujących się odprowadzić na komisarjat I. (kl.)

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— * **GNIEZNO.** Ze Związku Pracodawców). Odbyło się onegdaj walne zebranie Związku pod przewodnictwem dyr. Scholca. Do nowego zarządu wybrano pp. Bilskiego, Bogajewskiego, dyr. Margowskiego, dyr. Scholca, inż. Śmieleckiego i Tomczaka. Komisję rewizyjną tworzą pp. Konieczny i Sławski.

— (Ze Stow. Młodych Polek). Dnia 2 bm. w salce parafjalnej św. Wawrzyńca otwarto dwudniową wystawę robót ręcznych. Na otwarcie wystawy przybył ks. biskup Laubitz i dokonał otwarcie tejże, wygłaszając przy tej okazji piękne przemówienie.

— (Koncert religijny). Dnia 2 kwietnia, staraniem tutejszego Seminarjum Duchownego, w auli szkoły handlowej, odbył się wielki koncert muzyki religijnej. W tej imprezie wzięły udział chóry kleryków i bazyliki gnieźnieńskiej. Koncert cieszył się wielką frekwencją.

— (Z chóru męskiego „Dzwon"). Do nowego zarządu chóru męskiego „Dzwon" weszli pp.: jako prezes i dyrygent — Barciszewski, sekretarz — Trzciński i skarbnik — Łukaszewski. (br.)

— (Z Bractwa Kurkowego). Bractwo Kurkowe odbyło swe roczne walne zebranie, któremu przewodniczył senjor p. Sowiński. Po sprawozdaniach poszczególnych członków zarządu, sekretarz p. Cerekwicki omówił obszernie działalność Bractwa. Członków Bractwo liczy obecnie 88, w tem 8 honorowych. Według sprawozdania skarbnika p. Cieślewicza za rok sprawozdawczy dochodu było 9 048 zł, rozchodu 8 775 zł. Na wniosek komisji rewizyjnej zarządowi udzielono pokwitowania. (br.)

— * **GOSTYŃ.** (Oratorjum). Koło Śpiewackie im. św. Cecylji w Gostyniu odśpiewa w niedzielę, 9 bm. „Oratorjum" Mettenleitera na chór mieszany i sola z współudziałem orkiestry miejscowego Koła Miłośników Muzyki. Słowa „Oratorjum" przetłumaczył na język polski prezes Koła, p. prof. St. Adamczyk.

— (Przedstawienie). Tow. Kultury i Sztuki „Fredreum" odegra w drugie święto wielkanocne komedję p. t. „Wieczne pióro" pod reżyserją p. adw. Zd. Stabrawy.

— (Trumna w magistracie). Za podatki zajęto miejscowemu stolarzowi trumnę i przewieziono do składnicy Urzędu Skarbowego. Jednakowoż trumna nie dawała urzędnikom skarbowym spokoju, a że zajęto ją za podatki miejskie, przewieziono ją do biur magistratu, gdyż wysnuwano złowróżbne horoskopy dla urzędu i urzędników. Trumna w magistracie nic dobrego nie wróży, to też obywatele przechodzą obok ratusza, pobożnie się żegnają i z lękiem spoglądają w tę stronę.

— (S. M. P.). Ruchliwe na naszym terenie Stow. Młodzieży Polskiej gorączkowo przygotowuje się do budowy stadjonu sportowego na terenie ogrodów parafjalnych. Myśli tej trzeba przyklasnąć, gdyż Gostyń dawno odczuwał brak boisk sportowych.

— (Z rady miejskiej). Na ostatniem zebraniu rady miejskiej uchwalono nie oddawać w dzierżawę gimnazjum ks. ks. Filipinom, lecz jak dotąd prowadzić je we własnym zarządzie. Z powodu braku funduszów uchwalono nie zakupić gruntu przy ul. 3-go Maja pod budowę szkoły powszechnej. Długo debatowano nad sprawą zatrudnienia licznych bezrobotnych.

— * **JAROCIN.** (Z rady miejskiej). — Sprawozdanie rachunkowo-kasowe administracji miejskiej oraz przedsiębiorstw komunalnych za III kwartał przyjęto. — Bardzo burzliwą dyskusję wywołały wybory do Komunalnej Kasy Oszczędności miasta. W wyniku głosowania wybrano do rady Kasy pp. Joppa Stan., Józefa Mikołajewskiego i Jana Wróblewskiego. Po przyjęciu dodatku do statutu o podatku miejskim od biletów wstępu na widowiska i zabawy, który został bardzo znacznie obniżony, uchwalono dodatkowy budżet w kwocie 47 tys. złotych. Przy końcu burmistrz Rogalski podał radnym do wiadomości, że budżet na r. 1933-34 zamyka się deficytem około 80 tys. zł.

Kostrzyn

Agencje „Kurjera Poznańskiego" objął p.

Józef Tomaszewski

artykuły ceramiczne i szklane

Kostrzyn

ul. Sredzka 10.

Zamówienia oraz przedpłatę na kwiecień i dalsze miesiące prosimy uskuteczniać odtąd w wyżej wspomnianej agenturze, która przyjmuje abonament za ogłoszenia po cenach oryginalnych, bez żadnych dopłat.

— * **KOSTRZYN.** (Z magistratu). Z dniem 1 kwietnia przeniósł magistrat biura swe do przebudowanej elektrowni miejskiej przy ul. Dworcowej.

— (Nowy proboszcz). Ks. prob. Kazimierz Michalski, dotychczasowy proboszcz w Oporowie pod Poniecem, objął 15 marca rb. parafję tutejszą. Uroczysta introdukcja nastąpi wkrótce.

— (Cyganie). Kilkanaście rodzin cygańskich przezimowało w miasteczku naszem, znajdując pomieszczenie u kilku obywateli tutejszych, łaszczących się na dobre czynsze dzierżawne. — Rachuba ich jednak zawiodła, gdyż cyganie pozostawili pomieszkania w jak najgorszym stanie, prócz tego utrzymywali się tylko z kradzieży u bliższych i dalszych sąsiadów.

— * **LESZNO.** (Usiłowane samobójstwo). Staruszka 72-letnia Otylja Fibach usiłowała popełnił samobójstwo przez utopienie się w stawku przy pl. Kościuszki. Na krzyk dzieci przechodnie uratowali już nieprzytomną kobietę i odstawili ją do szpitala św. Józefa. Stan jej nie budzi obaw. Powodem tego czynu ma być rozstrój nerwowy i manja prześladowcza.

— (Może nie było zbrodni). W związku z rzekomem morderstwem staruszki p. Grossowej, dowiadujemy się, że podobno jest możliwość, że zmarła uległa atakowi sercowemu, przyczem w obawie śmiertelnej sama podrapała sobie szyję.

— (Rozbiegane konie). Podczas targu spłoszyła się para niestrzeżonych koni i popędziła ul. Dworcową w stronę rynku. Konie nie były okiełzane, więc trudno było je zatrzymać. Mimo, że pędziły chodnikiem, nikt nie został raniony.

— (Misja parafjalna). Od tygodnia odbywa się u nas misja parafjalna. Pierwszy tydzień był poświęcony niewiastom, a drugi tydzień mężczyznom. Na zakończenie misji będzie poświęcony krzyż misyjny. Bardzo wiele rodzin oddało się pod opiekę Najśw. Serca Pana Jezusa.

— (Co za wiele — to nie zdrowo). Obserwujemy od 2 tygodni u nas istne oberwanie chmur teatralnych. Różne zespoły zjeżdżają się, tak, że w przeciągu 2 tygodni mieliśmy aż 7 przedstawień, nie licząc amatorskich. Oczywiście — wszędzie kończy się niedoborami kasowemi. (s.)

— * **MOGILNO.** (Postrzelenie z zemsty). Na tle osobistych porachunków postrzelony został w wiosce Szczepanowo urzędnik gospodarczy Sylwester Wesołowski. Stan jego jest poważny. Sprawcą zbrodni zajęła się policja.

— (Z rady miejskiej). W środę, dnia 29 ub. mies. odbyło się posiedzenie rady miejskiej. Uchwalono obniżyć budżet na r. 1932-33 o 2 500 zł i wybrano radnymi szkoły pp. aptekarza Nowaka, Thiela M., Kukuckiego A. i Pawłowskiego, na zastępców pp. Szymkowiaka, Urbańskiego M., Filipiaka W. i Krusieńskiego Stan. Następnie omawiano sprawę zmiany herbu miasta.

— (Dzieciobójstwo). Dnia 31 marca rb. na łące p. Wojciechowskiego znaleziono nieżywego noworodka płci żeńskiej. Na miejsce przybyła policja i wielkie tłumy publiczności. Natychmiastowe śledztwo wykazało, że zbrodniczą matką jest jakaś uboga z Lublina. Przychwycono ją w odległości 12 klm. od Mogilna.

— (Kradzież drobiu). Kradzieży drobiu dopuszczono się u rolnika p. Jóźwiaka w Barlinku. Złodzieje weszli na strych, wyłamali sufit nad świniarną i skradli 11 kaczek i tuczną gęś. Policja wszczęła energiczne dochodzenia. (m. m.)

— * **ROGOŹNO.** (Z rady miejskiej). Na ostatniem posiedzeniu rady miejskiej wybrano na rok 1933 komisje: rachunkową, szpitala miejskiego, rzeźni, budowlaną, drogową, gazowni, budżetową, sanitarną i opieki społecznej. Rada uchwaliła wniosek o zatwierdzenie dotychczasowego herbu miasta, który przedstawia w czerwonem polu białego półorła, srebrny klucz i koronę złotą. Sprawozdanie i bilans Komunalnej Kasy Oszczędności za rok 1932 przyjęto i udzielono zarządowi pokwitowania. Plan podziału czystego zysku w sumie 7 477 zł przyjęto według propozycji zarządu K. K. O. Na rok 1934 ustalono następujące jarmarki: 17 stycznia na inwentarz żywy, 21 marca jarmark ogólny, 18 kwietnia na inwentarz żywy, 20 czerwca ogólny, 22 sierpnia na inwentarz żywy, 3 października ogólny, 21 listopada na inwentarz żywy i 19 grudnia ogólny. Do rady szkolnej wybrano pp.: prof. Kozioła, Wambecka, Fr. Koczorowskiego, Krzyżaniaka, Fruka, Michalaka, Fehlau'a i K. Sztubę. Następnie uchwalono niektóre zmiany w budżecie na rok 1933-34. Zmieniono taryfę opłat za korzystanie rzeźni miejskiej. Pozatem zgłoszono kilka interpelacyj.

— (Rogoźno miastem wycieczkowem). Dyrekcja Kolei Państwowych ogłosiła komunikat, według którego z dniem 1 marca br. wprowadzone zostały bilety wycieczkowe powrotne ze zniżką 33⅓ proc. od cen normalnych, oe ile odległość przejazdu w jedną stronę wynosi conajmniej 30 klm.

— * **RYCHTAL.** (Z rąk żydowskich). Nieruchomość, należącą do Żyda Niesla, który przebywa w Niemczech, kupił w tych dniach strażnik graniczny p. Rupiński za cenę 9 000 złotych. Inną posiadłość, należącą do Niemca Howera, nabył także strażnik graniczny p. Królik. Pocieszający ten objaw przechodzenia nieruchomości z rąk obcych w ręce polskie powtarza się niejednokrotnie w Rychtalu w ostatnim czasie. (p.)

— * **SIERAKÓW.** (Uwolniony od winy i kary). Walenty Pokornowski, kupiec z Sierakowa, zasiadł na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym w Poznaniu pod zarzutem zniewolenia swej 16-letniej służącej, Friedy Güttel. Na skutek przeprowadzonej rozprawy, która się odbyła przy drzwiach zamkniętych, oskarżony uwolniony został od winy i kary, a koszty sądowe nałożone zostały na skarb państwa.

— * **SWARZĘDZ.** (Znów włamanie i kradzież). W nocy z wtorku na środę, 5 bm., nieznani sprawcy włamali się do tutejszej „Zgody" w Rynku. Łupem złoczyńców padły przeróżne towary, jak cukier, cygara, papierosy, świeczki, wina, soki, suszony owoc, zapałki, mydła, cytryny itd. Złoczyńcy weszli z podwórza przez zakratowane okno. Dokonawszy tak znacznej kradzieży, znikli bez śladu. Przypuszcza się, że kradzieży dokonali obeznani z terenem złodzieje, którzy już poprzednio dokonali licznych włamań, m. in. do biur firmy „Dom Rolniczo-Handlowy" i p. Cz. Gruszczyńskiego w Rynku. Policja prowadzi w tej sprawie dochodzenia.

— (Z rady miejskiej). W dniu 3 bm. odbyło się posiedzenie rady miejskiej, na którem wprowadzono w urząd nowego radnego miejskiego p. Cezarego Langego, mistrza fryzjerskiego, jako członka rady miejskiej w miejsce ustępującego radnego Józefa Kiszki. Zkolei uchwalono do państwowego podatku od nieruchomości dodatek komunalny w wysokości 30 procent. Uchwalono zaciągnięcie pożyczki w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu na sumę 15 000 zł na przebudowę gazowni. Uchwale tej był przeciwny radny p. Edward Kociałkowski ze względu na to, że zaciągnięcie pożyczki krótkoterminowej w obecnej chwili będzie stanowiło dla miasta bardzo poważne obciążenie. W sprawozdaniu kasowem za miesiąc luty poruszono sprawę zaległości za gaz, wodę i in. (sd.)

— * **SZAMOTUŁY.** (Pożary). W zagrodzie p. Wiktorji Kosberowej w Krzeszkowicach powstał pożar, który strawił stodołę i dom mieszkalny. Straty są bardzo dotkliwe. Suma ubezpieczeniowa wynosi 2500 złotych, faktyczne straty zaś 15 000 złotych. — Pawłowi Steinkemu w Boduchowie spłonął chlew długości 35 metrów. Straty pokrywa ubezpieczenie.

— (Wybory parafjalne). W środę odbyły się przy dotychczas niebywałym udziale wyborców uzupełniające wybory członków dozoru i reprezentacji parafjalnej. Komisję wyborczą tworzyli pod przewodnictwem ks. dziekana Kaźmierskiego pp. Graszewicz, dyr. Białasik, Spychała i Bąk. List wyborczych wpłynęło dwie. Wybrano zostali do dozoru pp.: dyr. cukrowni Czesław Nowakowski, insp. szkolny Franciszek Wąsowicz, Jan Bak, Jan Wojak z Szamotuł i Feliks Tomaszewski z Przeciwnicy. Do reprezentacji weszli pp. Michał Bialik, Władysław Bogacki, Józef Burdajewicz, rektor Leon Gierszewski, Stanisław Gołaszewski, Franciszek Kluge, nacz stacji Stanisław Kucharski, Ludwik Łomiński, Bartłomiej Nowak, kamelarz Józef Preuss, Józef Seidel, wszyscy z Szamotuł, Tomasz Dziamski z Małego Gaju, Stanisław Kaczmarek z Piaskowa, Hieronim Safjan z Popówka i Tomasz Tecław z Gałowa. (sc.)

— * **STRZELNO.** (Z rady miejskiej). — Na ostatniem posiedzeniu rady miejskiej ze względu na położenie finansowe miasta i nikłej liczby dzieci uchwalono zlikwidować szkołę wydziałową. Dalej uchwalono obniżkę ceny gazu świetlnego o 10 proc. Uchwalono również budżet dodatkowy na r. 1932-33 w sumie 25 000 zł.

— (Z Tow. Właścicieli Domów). Na walnem zebraniu Tow. Właścicieli Domów i Nieruchomości wybrano następujący zarząd na r. 1933 pp.: prezes — Maksymiljan Gruhn, zast. prezesa — Wincenty Płócienniczak, sekretarz — Edmund Rajewski, zastępca sekretarza — Ignacy Maciejewski, skarbnik — Ignacy Puchalski, ławnicy — Franciszek Wegner, Franc. Szydzik, Bernard Fiebig i Władysław Zakrzewski.

— (Ze Straży Pożarnej). W lokalu p. Piątkowskiego odbyło się roczne walne zebranie Ochotn. Straży Pożarnej. Zagaił je naczelnik p. Piątkowski Wiktor. Przewodniczącym wybrano p. Huberta Tomasza, do pióro powołano p. Skowrona Stanisława, na ławników pp. Baranowskiego i Trzeckiego. Po sprawozdaniu rocznem udzielono zarządowi pokwitowania. Zarząd uzupełniono przez wybór zast. naczelnika i skarbnika. Zast. naczelnika wybrano p. Duszczaka Maksymiljana, dyrektora Kasy Kom. w Strzelnie, skarbnikiem p. Szafrańskiego Leona. Budżet przyjęto na sumę 3 550 zł.

— (Wypadek). W dniu 30 ub. mies. uległ nieszczęśliwemu wypadkowi p. Nowakowski Edmund. Udał się do lasu Miradzkiego po drzewo; tutaj wszedł na drzewo i spadł tak nieszczęśliwie, że doznał złamania kręgosłupa i ręki. N. odstawiono do szpitala powiatowego w Strzelnie. (mc.)

— * **WĄGROWIEC.** (Z rady miejskiej). Na ostatniem posiedzeniu rady miejskiej przyjęto sprawozdanie z rewizji głównej kasy miejskiej, uchwalono nowy herb miasta, zaakceptowano kupno placu od p. Dolatkowskiej dla rozszerzenia ulic Kcyńskiej i Janowieckiej, uchwalono pobory dla przyszłego burmistrza miasta w wysokości 8-mej grupy płac urzędników państwowych. W końcu rozpatrywano sprawę ponownego wyboru dotychczasowego burmistrza Kuchczyńskiego. Większość narodowa w radzie miejskiej wypowiedziała się 10 głosami przeciw burmistrzowi Kuchczyńskiemu, 8 kartek oddano czystych. Za ponownym wyborem p. Kuchczyńskiego burmistrzem miasta nie oddano ani jednego głosu. W najbliższych dniach zostanie rozpisany konkurs na stanowisko burmistrza miasta Wągrówca.

— (Osobiste). Wikarjusza przy kościele poklasztornym w Wągrówcu ks. Mazalona przeniesiono czasowo do parafji w Popowie Kościelnym. Proboszcz w Popowie Kośc., ks. Morawski, jest bowiem obłożnie chory.

— (Z zebrania „Sokoła"). W sali p. Rossy odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. Martyńskiego Franciszka miesięczne zebranie „Sokoła". Omawiano sprawę ćwiczeń atletycznych i wolnych. W zebraniu wzięła udział również p. dr. Kulińska, jako przewodnicząca wydziału sokolic.

— (Z Akademickiego Koła Pałuczan). Wakacyjne zebranie Akademickiego Koła Pałuczan odbyło się w lokalu p. Magdziarza pod przewodnictwem p. Martyńskiego. Przyjęto sprawozdanie komisji rewizyjnej. Referat o rezerwatach przyrodniczych i zwierzęcych wygłosił p. Stasiński Roman.

— (Kradzież). U rolnika Blocha Erwina w Łaziskach dokonano kradzieży zegarka złotego i różnego rodzaju garderoby. (ek.)

— * **WITKOWO.** (Z Banku Ludowego). Walne zgromadzenie Banku Ludowego odbyło się dnia 30 ub. mies. Zebraniu przewodniczył prezes rady nadzorczej p. Zagrodzki z Wierzchowisk. Obszerne sprawozdanie z czynności za rok 1932 wygłosił dyrektor p. Gaworzewski, poczem zebrani przyjęli bilans, równoważący się kwotą 794 266 zł i udzielili radzie nadzorczej i zarządowi pokwitowania. Z pozostałej do dyspozycji walnego zgromadzenia kwoty 9 779 zł uchwalono wypłacić 5 proc. dywidendy, a 500 zł przeznaczono na propagandę oszczędności. Również przyjęto nowy statut oraz regulaminy.

Z Pomorza

— * **GRUDZIĄDZ.** (Samobójstwo). Kronika samobójstw w naszem mieście pomnożyła się o jeden dalszy wypadek. — Otóż 42-letnia Anna Baranowska, zamieszkała przy ul. Groblowej, korzystając z nieobecności rodziny, obwiesiła się na klamce drzwi. Przyczyn rozpaczliwego kroku jeszcze nie ustalono.

— (Wykopalisko). Na posiadłości rolnika Dębka w Skarszewach natrafiono przy karczowaniu poręby leśnej na stary grób kamienny, w którym znajdowało się siedem urn glinianych rozmaitej wielkości. Był to grób skrzynkowy, długości 150 cm i wysokości 50 cm. Wykopalisko zabezpieczono do czasu przybycia archeologa. W okolicy Skarszew już przed wojną napotykano częściej na podobne groby kamienne. (x).

— * **TORUŃ.** (Nowy proboszcz). Na miejsce zmarłego w lutym rb. proboszcza parafji N. P. Marji w Toruniu śp. ks. proboszcza Pączka, został mianowany proboszczem ks. dr. Franciszek Jank, dotychczasowy prefekt gimnazjum klasycznego w Chojnicach.

— (Wybory do sądu przemysłowego). Odbyły się tu wybory do sądu przemysłowego na nową kadencję. Z ramienia pracodawców wybrani zostali pp.: Juljan Barczyński, Feliks Kmieciak, Jan Treichelt i Juljan Wykrzykowski. Z ramienia pracowników w trzech grupach wybrany został jeden i ten sam kandydat, wobec czego dopiero później nastąpi ustalenie, w których grupach mają wejść w skład sądu kandydaci z następnych miejsc na liście. (wd.)

— * **TUCHOLA.** (Z posiedzenia rady miejskiej). Ostatnie posiedzenie rady miejskiej uchwaliło budżet na rok bieżący w kwocie 136 922 zł. Budżet referował przewodniczący dr. Prais, wyjaśnień udzielał burmistrz Laganowski. Z przewidzianych funduszów na P. W. podzielono subwencje dla miejscowych drużyn harcerskich, Tow. Powst. i Wojaków O. K. VII i Okręgu Pomorskiego i S. M. P. po 50 zł, a dla „Sokoła" 100 zł.

— (Z Tow. Chóru Kościelnego). Odbyte walne zebranie Tow. Chóru Kościelnego wybrało nowy zarząd. Prezesem jest jeden z wikarjuszy, mianowany przez ks. proboszcza. Dalszy skład zarządu jest następujący pp.: Grzonkowski — wiceprezes, Kosiakówna — sekretarka, Gierszewska — zast., M. Lewandowska — skarbniczka, Wojtalewiczówna — bibljotekarka, Bukowski — dyrygent. (tts.)

Pożar w klasztorze

Z Wronek donosi (ek): Onegdaj wieczorem o godz. 10 wybuchł ogień w klasztorze OO. Franciszkanów; ogień powstał w jednej z cel, zamieszkałej przez kleryka. Przyczyna pożaru dotychczas nie stwierdzona.

Ogień ugasili wracający z zebrania swego ogniska członkowie Związku Młodych Narodowców.

Śmiertelny strzał w obronie własnej

Z Czarnkowa donosi (cn): Jeden ze strażników naszej granicy napotkał w Romanowie Dolnym osobnika, niejakiego Schulza, Niemca, który nielegalnie przekroczył granicę. Sch. stawiał opór, kalecząc strażnika bagnetem który mu w czasie prowadzenia wyciągnął. Strażnik w obronie własnej użył broni, kładąc Schulza trupem na miejscu. Rannemu strażnikowi udzielił pierwszej pomocy lekarskiej lekarz powiatowy dr. Śmigielski.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

DWUDZIESTA „PLASTYKA"

(Z Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych).

Obecna wystawa „Plastyki", 20 z rzędu, posiada poziom nieprzeciętny, tak jak poprzednie. Szeregi jej wzmocniły się o 9 zaproszonych gości. Świadczy to o chwalebnej tendencji do zrzeszania w swojem gronie wartościowych sił Poznania i może doprowadzi to z czasem do utworzenia grupy regjonalnej. „Plastyka' jako jedyne zrzeszenie o pewnych już tradycjach. ma do tego wszelkie dane. Zaproszenie do współpracy sił młodych świadczy o tem, że montowanie zaczyna się od podstaw, które są dobre, jak o tem świadczą np. obrazy Oźminowej i Oźmina.

Patrząc na płótna tej malarskiej pary widzi się odrazu, że mamy do czynienia z urodzonymi malarzami. Ona w swoich studjach portretowych wykazuje świadomą dążność do rozwiązywania zagadnień kolorystycznych; robi to ze spokojem, z rozwagą, z delikatnością w dotknięciu, właściwą kobiecej ręce. Do najwięcej zadawalających rezultatów dochodzi w „martwej naturze". Oźmina charakteryzuje męski rozmach. Zajmują go duże rozmiarami tematy figuralne, w których, poza kolorystyką i światłocieniem, para się jeszcze z zagadnieniami kompozycyjnemi. Pomimo usterek i niedociągnięć, są one bardzo poważnym zadatkiem na przyszłego malarza figuralnego. Najbardziej zaawansowane jest „Patroszenie", które mimo nieco szablonowego skomponowania i pewnych niedociągnięć rysunkowych ma miejsca świadczące o nieprzeciętnym malarskim talencie, wreszcie „U krawcowej" przedstawia najstaranniej opracowaną całość.

Do szeregu rzeźbiarzy przybyły dwie nowe siły: p. Krystyna Dąbrowska i Feliks Szmyt — znowu dwa szczęśliwe nabytki. Dąbrowska zajmuje się aktualnemi tematami sportowemi, które, gdy idzie o plastykę, dają może najwięcej pola do popisu rzeźbiarzowi. Jej plakiety świadczące o temperamencie i wybitnej wrażliwości na ruch, noszą jeszcze na sobie pewne piętno graficzności i tendencję do stylizowania aktu w nieco manieryczne ostre zacięcia. Natomiast mała rzeźba „Rzut oszczepem" zdradza już zupełnie rzeczowe podejście i wykazuje dodatnie rezultaty w wymodelowaniu rzeźbiarskiej bryły. Ponadto wystawiła młoda artystka dwie udane karykatury prof. Wysockiego i p. Wankiewicza.

Prawdziwą nowością są na tej wystawie drobne rzeźby. — Niemcy mają na ten rodzaj plastyki specjalny termin: „Kleinplastik" — Feliksa Szmyta, syna znanego w Poznańskiem malarza. Utalentowany artysta daje w nich dużo pomysłowości, dowcipu i groteski — są one przytem doskonałe w technicznem wykonaniu, bogate w inwencji formy subtelnej, precyzyjnej i zręcznie dostosowanej do danego tematu.

P. Eichlerowa uzupełnia piątkę młodych nowicjuszy dwoma starannie opracowanemi litografjami z Krzemieńca.

Reszta, to artyści znani nam już z wystaw, a zarazem stali członkowie „Plastyki", bądź też zaproszeni goście. Prace ich tworzą zespół mniejwięcej jednolity. Bartel dał trzy portrety, z których portret p. F. w stroju myśliwca-podróżnika, wielki w rozmiarach, wykazuje zalety, znane nam już z poprzednich prac portretowych artysty. W „Autoportrecie" widzimy wyraźny krok w kierunku wydobycia interesującego zestroju kolorystycznego a w traktowaniu postaci więcej wyczucia realizmu. Obok rozwiesił swe płótna Walkowski, który wiernie i wytrwale kroczy drogami monachijskiego impresjonizmu. Obecnie interesują go efekty świetlne, realizowane w pleinerze: przy użyciu zdecydowanych i szorstkich kontrastów uzyskuje efekt w zupełności, czasem nawet ze stratą dla innych wartości obrazu. Poza światłem, otrzymuje jeszcze dodatnie wyniki w samem oddaniu pleineru. Duży wysiłek artystyczny wykazują prace Jackowskiego. „Kuźnia" i „Brukarze" są jeszcze nieco sztywne w upozowaniu większej liczby postaci i mało zróżniczkowane w kolorycie; w „Rybakach" kompozycja zredukowana do trzech figur i czółna, które artysta ożywia kilkoma zdecydowanie określonemi kolorami. Jackowski wogóle traktuje swe obrazy wybitnie sposobem dekoracyjnym. Z trzech pejzaży z południowej Francji — po dłuższem zastanowieniu — należałoby wybrać „Zaułek w Antibes", który działa najbardziej przekonywująco jako całość kolorystyczna, mimo nieco jaskrawego zestawienia żółci cytrynowej (ściana) z błękitem nieba.

Pogowski od r. 1930, kiedy po raz pierwszy z „Plastyką" wystawił swoje krajobrazy z Korsyki, przeszedł do dziś niemałą ewolucję, kto wie czy szczęśliwą? Tamte prace nachylały się zdecydowanie ku modernizmowi, w obecnych czuć jakby zwrot ku wzorom mistrzów włoskiego renesansu („Venus"). Zajmuje go więcej forma i jej modelunek, niż kolor. Samlicki daje portret chłopca (Nr. 67), plastycznie wymodelowany na wzór prac, znanych Poznaniowi z wystawy zbiorowej. Natomiast „Portret p. S." i „Śmieszka" robią wrażenie rysunków cienko kolorem podmalowanych; krajobrazy jego cechuje subtelny jak zawsze koloryt. Serwin wystawia „portret S." i pejzaże, a Prauziński studjum olejne „Konie", Dziurzyńska-Rosińska krajobrazy w charakterze tych, które już oglądaliśmy na ostatniej wystawie zbiorowej. Gościem „Plastyki" jest Eichler. Jego „Autoportret" i „Talik" malowane i rysowane są bardzo solidnie sposobem z przed lat kilkudziesięciu.

Grafikę reprezentują Szpingier i Wroniecki. Pierwszy dał liczne rysunki, główki paryskich modelek i zaułki starych dzielnic paryskich. Rysuje przeważnie kredką, czasem mniej lub więcej podmalowuje akwarelą lub temperą. Jest w tem duża wprawa, biegłość i łatwość w prowadzeniu rysunku kreską, często kaligraficznie ścisłą, przy równoczesnem modelowaniu bryły lekką plamą; czasem znów spotykamy linję swobodniejszą, grubiej i energiczniej znaczoną (Nr. 100, 101, 103, 104). Są to prawdopodobnie studja do większych obrazów i dlatego też pociąga ich bardziej malarski charakter. Naogół bowiem prace Szpingiera mają raczej charakter ilustracyj o wysokim smaku — charakterystyczny ich typ ma już w Poznaniu ustaloną markę. Ciekawi jesteśmy na olejne obrazy artysty, które już są podobno przygotowane do wystawy. Wroniecki wystawił serję litografij i rysunków tuszem, charakterystycznych dla jego sposobu. Rysunki są czemś pośredniem między obrazem a ilustracją. Z pośród litografij, „Flisacy na Niemnie" (Nr. 118 i 120) świadczą o żywotności talentu.

W. Kaim, również gość „Plastyki", w trzech biustach w każdym wypadku stosuje — zupełnie słusznie — odmienny sposób modelowania (Nr. 32, 33, 34), uzyskując tym sposobem odpowiedni charakter typu. To samo można powiedzieć o wypukło traktowanym medalu woj Raczyńskiego, silnie zarazem osadzonym w otoku napisu; kontrastem do niego jest płasko i delikatnie zarysowana plakieta konsula Doleżala.

Prof. Wysocki wystawił dwie małe rzeźbki w bronzie, kolekcją plakiet, portrety Wyczółkowskiego i bisk. Bandurskiego (w płaskorzeźbie) — ich wartości artystyczne znane są Poznaniowi jak najlepiej. Senjor artystów wielkopolskich Wł. Marcinkowski przyłączył się również do zespołu „Plastyki", chcąc pracami swemi pokazać, że dotrzymuje pola młodszym kolegom, jak świadczy choćby model pomnika arcb. Stablewskiego i plakieta bronzowa p. Walickiego.

J. Mroziński.

Poznań.

ŻYCIE KULTURALNE

JUTRO OSTATNI KONCERT SYMFONICZNY

Drugi sezon koncertów symfonicznych w teatrze Wielkim dobiega końca. Jutrzejszy będzie ostatnim, a przyniesie szereg wysoce interesujących dzieł orkiestralnych a także wokalnych, gdyż na solistkę wieczoru została pozyskana Ada Sari. Znakomita śpiewaczka wykona, obok popisowych pieśni (Rachmaninow, Jordan) i aryj operowych z zakresu koloraturowego, (arja z cieniem z „Dinory" Meyerbeera) dwa dzieła muzyki klasycznej, mianowicie Haendla „Air de rossignol" i arję Konstancji z mozartowskiej opery „Uprowadzenie z Seraju".

Muzykę orkiestralną reprezentuje trzecia symfonja Beethovena („Eroica"), oraz nieznane w Poznaniu dzieło muzyki polskiej, mianowicie Maliszewskiego „Suita djabelska". Orkiestra symfoniczna m Poznania wykona te dzieła pod batutą p. Zygmunta Latoszewskiego, akompaniując nadto Adzie Sari.

W ten sposób dwa ostatnie w sezonie koncerty symfoniczne przynoszą program bogaty także w zakresie muzyki polskiej. Na poprzednim, który odbył się w ubiegłą sobotę, zostały wykonane same nieznane dotąd w Poznaniu polskie utwory Część pochodziła z odległej przeszłości, jak wyjątki z oper Macieja Kamieńskiego, oraz symfonja Dankowskiego, muzyka wielkopolskiego, z XVIII wieku odkryta w Archiwum Djecezjalnem w Poznaniu Część reprezentowała czas najnowszy, mianowicie nigdzie jeszcze w Polsce niewykonywane trzy sceny biblijne Henryka Opieńskiego „Syn marnotrawny", które pod batutą prof. Raczkowskiego odśpiewały chóry Towarzystwa Oratoryjnego z orkiestrą i z udziałem solistów.

NAUKA

„Szczera historja". Znany historjograf francuski Charles Seignobos wydał dzieło p. t. „Histoire sincere de la nation française". W przedmowie Seignobos komentuje tytuł swego dzieła, liczącego 520 stronic, jak następuje: „Tytuł, dany tej książce, symbolizuje uczucie, które mną kierowało. Oznacza on, że powiedziałem szczerze, jak pojmuję przeszłość; powiedziałem bez przemilczeń bez żadnego względu na poglądy istniejące, bez oszczędzania urzędowych konwenansów, bez szacunku dla słynnych osobistości i dla uznanych autorytetów."

W NAUKOWYM POZNANIU

Wydział Lekarski Tow Przyj. Nauk wspólnie z Oddziałem Poznańskim Tow. Patologów Polskich odbędzie posiedzenie w piątek, 7 kwietnia r. b., o godz. 20 m 15 w Zakładzie Anatomji Patologicznej (ul Kozia 9). Na porządku obrad: 1 Komunikaty Zarządu. 2. Pokazy. 3 Wykłady i referaty. Doc. J. Zeyland: „1 Badanie wskaźnika monocytowo - limfocytowego w gruźlicy supravitalnej metody barwienia krwi. 2 a. Zwężenie zastawkowe jelita cienkiego u dziecka 19-miesięcznego b. Scleroma adiposum cutis u niemowlęcia. c Necrosis miliaris acuta hepatis". Dr. W. Dullin: „Przypadek torbieli wątroby wyścielonej nabłonkiem wałeczkowatym rzęskowym". Dr. Suwalski i Dr Danielewski: „Przypadek nowotworu mieszanego lewego stawu mostkowo - obojczykowego". Doc. Raszeja i Dr. Danielewski: „Przypadek śluzaka kości członu palca nogi". Doc. Łabendziński, Dr Wasilewski i Dr. Danielewski: „Równoczesne zmiany gruźlicze i kiłowe krtani". Dr. E. Stöckl: „Rozpoznanie przerzutów nabłoniaka kosmówkowego w płucach".

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Pom nikMickiewicza w Wilnie. Piszą nam z Wilna (zw): Na dalsze prace przy budowie pomnika Adama Mickiewicza przewidziana jest w budżecie miejskim na rok przyszły suma 5 tysięcy złotych.

LITERATURA

Nowe powieści. Wyszła powieść Józefa Bieniasza p. t. „Edukacja Józia Barącza", opisująca życie gimnazjastów w Małopolsce Wschodniej z końca ubiegłego wieku. Autor zapowiada, jako dalszy ciąg, dwie jeszcze powieści: „Maturanci" i „Korporanci". Książka jest wydana we Lwowie, nakładem Księgarni Towarzystwa Szkoły Ludowej.

TEATR

Najbliższe premjery teatrów polskich. Teatr im Słowackiego w Krakowie, który gra obecnie komedję G. Cantiniego „Bziczek" zapowiada premjerę nowej sztuki Marjusza Maszyńskiego pt. „Tak — a nie inaczej". W sztuce tej jedną z głównych ról grać będzie autor. Teatr Wielki na Pohulance w Wilnie zapowiada na czas najbliższy premjerę Tadeusza Łapalewskiego „Czerwoną limuzynę" oraz Słonimskiego „Lekarza bezdomnego" (tp)

Zgon wielkiej tragiczki. Ze Lwowa donoszą nam (lk): Kto z pokolenia dzisiejszego pamięta, że była w teatrze lwowskim aktorka wielkiej miary, a nazywała się Nowakowska? Pochowaliśmy ją temi dniami uroczyście, z przemowami i pochodem żałobnym pod teatr Wielki — ale z pamięci ludzkiej dawno już się Nowakowska była usunęła Długowieczna jak rzadko, była emerytką od lat przeszło czterdziestu, a że w ostatnich latach czynnej służby występowała rzadko, przeto można powiedzieć, że poza starcami nikt dzisiaj nie wie, że była aktorką wielkiego wymiaru, muzą tragiczną o sile wyrazu z którym chyba Modrzejewska mogła była rywalizować. Przez dziesiątki lat cały wielki repertuar lwowski na Nowakowskiej się trzymał. Nowakowska i Aszpergerowa — to dwa najmocniej brzmiące nazwiska kobiece dawnej sceny Skarbkowskiej. Takiej Balladyny może już potem nie było — aby wspomnieć najpotężniejszą kreację Nowakowskiej. Wierna swojemu miastu i swojej scenie, przeżyła we Lwowie całą karjerę i cały długi odpoczynek w zaciszu domowem. Cześć jej pamięci.

JUBILEUSZ I KLĘSKA

Dwieście lat i co dalej? — Losy opery w Anglji bardzo się poplątały — Sir Thomas Beecham — Zrzeszenie zrzeszeń i odpadające subwencje — Opera niemiecka czy włoska?

Londyn, 2 kwietnia.

Dotkliwy cios spadł na najstarszą operę londyńską, na słynny Covent Garden. Radjo angielskie oświadczyło, że cofa subwencje, wynoszące około 25 tysięcy funtów szterlingów, a stanowiące opłatę za transmisje operowe dla angielskich słuchaczy. W ten sposób byt Covent-Garden jest zakwestjonowany. Ciężkie czasy... A może i co innego? Bo historja opery angielskiej w ostatnich czasach dziwnie się pogmatwała. Nim sprobujemy ją rozplątać, trzeba wszakże uczcić jubileusz Covent Gardenu, jubileusz tak niemile oświetlony usunięciem mu z pod nóg podstawy materjalnej.

W jesieni upłynęło lat dwieście, jak słynny aktor John Rich zbudował w Londynie t. zw. wtedy Teatr Królewski,potem Covent Garden. Dzisiejszy gmach nie jest tym dawnym. Tamten spalił się w r. 1820; odbudowany zaraz, uległ pożarowi ponownie w r. 1855 ale od r. 1858, tj. od odbudowania, już płomienie go oszczędzały Co za wspomnienia łączą się z tym gmachem, do którego zresztą trzeba iść po bruku zasypanym przeróżnemi śmieciami, wśród zapachów zgoła nie wielkomiejskich! Grywali w nim Rich i Garrick, ci dwaj najświetniejsi komicy dawnych czasów, oraz Siddon i Kean, najznakomitsi tragicy. Potem przyszła opera komiczna angielska z Bishopem i Arnem, potem włoska, a w niej takie gwiazdy jak Patti, Albani, tenorzysta Marconi, baryton Padilla z małżonką: słynną Artôt, dalej panie Grisi, Catalani, Malibran, w nowszych czasach Melba, Caruso, Szalapin, Scotti itd. itd. Tutaj dawał koncerty Paganini... Sezon Covent Gardenu bywał gwoździem londyńskiego s e a s o n, t. j. wiosenno-letniej pory wyścigów i zabaw. W Victoria and Albert Museum zebrano 13 000 programów, 2 500 zapowiedzi i 200 autografów z zakresu muzyki i śpiewu. A co będzie dalej?

Opera była w Londynie zawsze sezonową. Organizowały ją imprezy prywatne, jak „Syndykat Covent Garden", „The Old Vic Theater", „Saddler Wells Theater" i „Liga Operowa", zorganizowana przez znanego muzyka sir Thomasa Beecham. Ostatnio wszystkie te zrzeszenia utworzyły nowe zrzeszenie, nazwane „Radą Narodową Opery", do której przystąpiło także angielskie Radjo. „Syndykat Covent Garden" stał się jakby organem wykonawczym nowej organizacji, a w Syndykacie tym pierwszą figurą został sir Beecham. Wchodzące w jej skład zrzeszenia miały osobno zbierać fundusze i przelewać je do wspólnej kasy dla rozdziału. Tymczasem rząd wstrzymał subwencję 25 tysięcy funtów, udzieloną „Syndykatowi Covent Garden" a to z powodu sporów między dyrektorami Syndykatu a „Ligą Operową", czyli poprostu sir Beechamem. Gdy udało się po długich historjach tę subwencję odzyskać, Radjo angielskie odmówiło swojej, bo... bo jak się zdaje sir Beecham znów coś poplątał. Więc sezon najbliższy jest pod znakiem zapytania. Osobno zaś toczy się cicha walka o programy, mianowicie sir Beecham jest zapalonym zwolennikiem opery niemieckiej, włoską zaś odsuwa jak najdalej. I tak zamęt doszedł do szczytu, przybierając formy prawdziwie jubileuszowe.

A. T.

„Grażyna" jako opera. Młody literat litewski Kazys Inciura przerobił „Grażynę" na libretto operowe, do którego muzykę napisał J. N. Karnawiczius, posiłkując się obficie muzyką ludową. „Grażyna" została wystawiona w kowieńskim teatrze państwowym.

Pisma nadesłane

„Tęcza". Nr. 4. Treść: J. Jabłoński: „Szkic bilansu". — Z. Nowakowski: „Złota rakieta". — W. Miłaszewska: „Moje wspomnienia o Paderewskim". — Dr K. Buczkowski: „Co to są koki". — A Słonczyńska: „Strafy o kwietniu". — J. Matyasik: „Powrót cesarza". — Gen. S. Sochaczewski: „Chunchuzi". — S. Piasecki: „Dziadowanie". — F. Jammes: „Pięć tajemnic bolesnych" tłum. Cz. J. Kozłowski. — Dr. K. Górski: „O starym Gdańsku". — S. Glinka: „Cyrk". — Dr. M Hryniewiecka-Gordziałkowska: „Chory ząb". — Moda. — J. Kilarski: „Tajemnica radja". — Sprawy miesiąca. — Rozrywki umysłowe — Adr. Red. Poznań, Al. Marcinkowskiego 22.

Z Stronnictwa Narodowego

Koło Lazarz

Zebranie Koła odbyło się przy licznym udziale członków i dużem zainteresowaniu. Doskonały referat o ogólnem położeniu politycznem oraz specjalnie o ostatnich wydarzeniach w Niemczech, wygłosił p. red. Roman Fengler. Ciekawy i obszerny referat zebrani wysłuchali z zadowoleniem, czego wyrazem były liczne i długotrawłe oklaski, oraz rzeczowa dyskusja. Na zakończenie załatwiono szereg spraw organizacyjnych.

Trzy zebrania Stron. Narodowego w Inowrocławiu

W ciągu okresu postnego odbyły się już trzy zebrania Stron. Narodowego w Inowrocławiu. Wszystkie cieszyły się dużą frekwencją.

Na drugiem z tych zebrań jako pierwszy mówił na temat „Terytorjum Polski" Stan. Wróblewski. Prelegent, scharakeryzowawszy historyczne i obecne terytorjum Polski, stwierdził na zakończenie, że najlepszą rękojmą obrony granic jest silny i zdrowy duch narodowy.

Drugi referat na temat „Masonerja" wygłosił dr. Ganowicz. Podał wnikliwej analizie istotę masonerji, przeciwstawiając materjalistycznej psychice żydowskiej — idealizm chrześcijański. Na ten temat, nawiązując tylko do obecnych stosunków w Polsce, przemówił jeszcze p. red. Pawlicki. Zebrani darzyli prelegentów burzliwemi oklaskami.

Na zakończenie prezes Dźwikowski powiedział kilka słów na temat ostatnich wypadków w radzie miejskiej i wystąpienia p. Kiełbasiewicza, wodza miejscowego P. P. S., który stara się uchodzić wszędzie za obrońcę biednych. Wywody p. prezesa Dź. przerwał przedstawiciel władzy i zebranie rozwiązał. Publiczność rozchodząc się wnosiła okrzyki na cześć R. Dmowskiego oraz obozu narodowego.

Na trzeciem zebraniu n. t. konstytucji, praw i obowiązków obywatela, mówił p. K. Szafrański Jako drugi p. kpt. Zabłocki, w referacie o obronie przeciwgazowej mówił o konieczności stałego przygotowania do walki przeciwgazowej, czasy bowiem w których żyjemy, nie obiecują nam beztroskiej przyszłości.

Zkolei p. dyr. Kreisner, przewodniczący rady miejskiej wygłosił przemówienie na temat ostatnio uchwalonego budżetu i gospodarki miejskiej. Mówca zwrócił uwagę na coraz to gwałtowniejszy spadek zdolności płatniczej obywateli. Bieżący rok każe się spodziewać dalszego spadku dochodów.

Na powyższy temat potoczyła się ożywiona dyskusja.

Górą Kujawiacy!

Ruch narodowy na Kujawach w ostatnich czasach nabrał intensywności. Prawie codzień Stronnictwo Narodowe razem z Zw. Mł. Nar. urządza zebranie w powiecie. Zebrania te cieszą się coraz liczniejszą frekwencją. W krótkim czasie odbyło się po kilka zebrań w Szymborzu, Złotnikach Kuj., Pieraniu i Mątwach. Duch narodowy krzepnie.

W sprawie zaliczek

dla pracowników państwowych

Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z ministrem skarbu wystosował do wszystkich ministrów pismo okólne w sprawie zaliczek na uposażenia pracowników państwowych. W okólniku podkreślone jest, że władze służbowe po otrzymaniu od pracownika prośby o zaliczkę powinny zwracać szczególną uwagę, aby okoliczności, uzasadniające przyznanie zaliczki i jej wysokość były szczegółowo umotywowane. Prośby bez odpowiednio wiarygodnego udokumentowania nie powinny być wogóle rozpatrywane, lecz zwracane bez rozpatrzenia, lub do uzupełnienia.

Zaliczki mają być przyznawane jedynie w wyjątkowych wypadkach i tylko wtedy, jeśli istnieje pewność racjonalnego ich użycia Władze powinny stać na stanowisku, że zaliczka użyta w sposób nieodpowiedni pogarsza znacznie sytuację finansową pracownika, obciążając jego uposażenie w ciągu dłuższego okresu czasu.

Wystawa angielskiej literatury turystycznej

Staraniem Towarzystwa Polsko-Angielskiego zorganizowana została interesująca wystawa plakatów, broszur i t. p. przedstawiająca piękno krajobrazów i zabytków historycznych wysp brytyjskich. Wystawa mieści się w lokalach firmy B-cia Nowakowscy przy ul. 27 Grudnia (narożnik Kantaka). Bezpłatne zwiedzanie wystawy codziennie w godz. 16—18.

Głos angielskich mężów stanu

Niedawno obiegła prasę ciekawa wiadomość o tem, jak to książę Walji gorąco zaleca przemysłowcom i kupcom angielskim jak najwydatniejsze korzystanie z reklamy prasowej, którą słusznie uważa za świetny środek walki z kryzysem gospodarczym.

W związku z tą wiadomością godzi się podkreślić, iż wogóle mężowie stanu Anglji, kraju najbardziej doświadczonych i wytrawnych kupców, rozumieją znaczenie reklamy prasowej i stale, przy każdej okazji podnoszą jej rolę w rozwoju życia gospodarczego.

Pamiętnem było wygłoszone w swoim czasie na zgromadzeniu towarzystw angielskich inserentów przemówienie na temat reklamy prasowej, które wygłosił kanclerz skarbu Wielkiej Brytanj Neville Chamberlain. Szef finansów angielskich z entuzjazmem mówił o skuteczności reklamy prasowej i podkreślał, iż rząd brytyjski, zdając sobie doskonale sprawę z roli i pożytku ogłoszenia prasowego, należy do największych w państwie inserentów. Ministerstwo rolnictwa, urząd handlu imperjum (Empire Marketing Board), ministerstwo zdrowia i skarb państwa stale z dobremi rezultatami posługują się ogłoszeniem prasowem.

Wspomniany już książę Walji udziela stale swego poparcia urządzanym perjodycznie w Londynie wystawom ogłoszeniowym. Ostatnia taka wystawa zorganizowana była w stolicy Anglji na jesieni ubiegłego roku i wykazała, iż mimo kryzysu przemysł i handel angielski nie wyrzekają się ogłoszenia prasowego.

Tak traktują reklamę prasową panujący na olbrzymich rynkach światowych Anglicy.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Urzędy i agencje pocztowe w Polsce

Według ostatnich zestawień, na terenie całej Polski istnieje obecnie 4 065 placówek pocztowych, w tem 1.351 urzędów, 2.353 agencyj, oraz 361 pośrednictw pocztowych. Urzędy stanowią 33.2 proc. ogólnej liczby placówek, agencje zaś 57.9 proc.

W porównaniu z latami ubiegłemi zmniejszyła się liczba urzędów pocztowych, wzrosła natomiast liczba agencyj; nastąpiło to skutkiem zamiany części urzędów w celach oszczędnościowych na agencje. Mimo skurczenia się ruchu pocztowego, ilość punktów pocztowych nie uległa zmniejszeniu w porównaniu z rokiem 1931, w porównaniu do lat poprzednich zaś wykazuje pewien wzrost.

Fałszowanie miar i wag

Wszelkie wagi i miary, używane w Polsce, muszą być cechowane przez państwowy urząd miar i wag W roku ubiegłym, jak wykazuje statystyka, ogółem sprawdzono 2.498.954 narzędzi pomiarowych. Zabrakowano aż 244 193 sztuki, przyczem pociągnięto do odpowiedzialności 37 955 osób Jak więc widzimy, fałszowanie miar w dalszym ciągu jest w modzie. Odbywa się to w sposób zupełnie identyczny, jak przed wojną. Ciężarki wagowe są nawiercone od spodu, litry i kwarty pomniejszane przez wkładanie podwójnych denek Zwłaszcza często zdarzają się wypadki fałszowania t zw wag sprężynowych Dowcipni wynalazcy zmieniają sprężynę i w ten sposób „nabijają" klienta. A jednak kary są wielkie. Dziwić się należy, że po dziś dzień znajdują się jeszcze ryzykanci.

Kącik kosmetyczny

P. St. R. Powodem tego obrzmiewania są prawdopodobnie przyczyny wewnętrzne Najlepiej byłoby, gdyby Pani udała się o poradę do lekarza Na usunięcie zmarszczek istnieją specjalne preparaty, uważam, że, sądząc z Pani wieku jest już wielki czas, aby pomyśleć o pielęgnowaniu swojej cery, gdyż za parę lat będzie zapóźno.

Stała czytelniczka. Twarz należy myć wieczorem wodą ciepłą, używając do tego mydła; rano postępować tak samo, w ciągu dnia przecierać kilka razy specjalnym preparatem na odtłuszczenie, pudrować często pudrem higjenicznym.

D. G. 13. W takim wypadku należałoby stosować krem tłusty, a nie suchy jak to Pani dotychczas czyniła, puder jest o tyle niestosowny, że bardzo twarz wysusza. Trzeba cerę najpierw wyleczyć a później dopiero stosować kosmetyki upiększające. Proszę używać do mycia zamiast mydła — otrąbki.

P. Hanka. Pani zapatrywania na tę sprawę są zupełnie słuszne, chodzi tylko o to, czy Pani nie będzie żałowała swego postępku. Sądzę jednak, że byłaby to moda dla kobiet bardzo niewygodna, i dlatego nie znalazłaby tak łatwo wielu zwolenniczek.

Mgr. I. KUNTZÓWNA.

SPORT

Hippika

Jeźdźcy polscy udają się do Nicei 6 bm., a potem do Rzymu. Szefem ekspedycji jest płk. Dembiński, a kierownikiem technicznym — mjr Królikiewicz. Skład drużyny: mjr. Królikiewicz (konie: „Mylord" i „Regent"), rtm. Szosland („Redglead" i „Alil"), rtm. Kulesza („Doneuse" i „Nida"), por. Nehrlich - Dąbski („Nero" i „Polus"), por. Ruciński („Roksana" i „Reszka"). Zawody w Nicei trwać będą od 15 do 25 bm. Najważniejszym będzie konkurs o puhar Narodów, który rozegrany zostanie w dniu 24 bm. (PAT)

Pięściarstwo

Sekcja pięściarska b. „Goplanji" ostatnio postradała swoje najlepsze siły zawodnicze. Mianowicie podpory „Goplanji" Lelewski, Walkowski i Kulis wstąpili do Stelli gnieźnieńskiej, w której barwach po raz pierwszy będą walczyć w dniu 10 bm. na zawodach „Stella" i „Sokół" (Gniezno) w Gnieźnie. Poza tem Józkowiak zgłosił swój akces do „Pepege" w Grudziądzu. Jest jeszcze przewidziana wędrówka do innych miast niektórych lepszych zawodników z Inowrocławia; są oni bowiem bez przynależności klubowej z powodu wystąpienia „Goplanji" ze związku. (in)

Piłka nożna

Pierwszy mecz o mistrzostwo ligi w Poznaniu odbędzie się pomiędzy „Podgórzem" Kraków a „Wartą". Będzie to duża atrakcja piłkarska w tym sezonie. Wśród publiczności sportowej wzbudziło powyższe spotkanie ogromne zainteresowanie. Mecz odbędzie się w niedzielę o godz. 16 na boisku Warty.

Niedzielny rywal „Warty" krakowskie „Podgórze" jest znany naszej publiczności z zeszłorocznych spotkań o wejście do ligi. Jednak zaprawa zimowa i dotychczasowe spotkania wpłynęły na pewne zmiany, o których pisze poniżej nasz krakowski korespondent. (ks):

Po wstępnych porażkach „Podgórza" z drużynami A-klasowemi, pierwszy mecz ligowy z „Cracovią" był wielką niespodzianką a przebieg gry wykazał że „Podgórze" pod względem fizycznym i technicznym jest przygotowane do spotkań ligowych. Drużynę jego stanowią: w bramce — Koczwara; w obronie — Skoczyński i Hausner; w pomocy — Brożek, Kret, i Otfinowski; atak — Gamaj, Guzda, Kasina, Mycoń i Ściborski. W tym składzie wystąpią krakowianie w szranki bojowe z „Wartą". Najwybitniejszą jednostką jest Kret, środkowy pomocnik; dysponuje on świetną kondycją i gra „z głową" a łącznie ze skrajnymi pomocnikami stanowi trzon w drużynie. W ataku są lotne skrzydła ale posiadają mało rutyny. Stwarzają też często dobre sytuacje, lecz w braku decyzji strzałowej trójki środkowej i nerwowości nie zdobywają punktów. Obrońcy grają energiczne, nie można ich jednak zaliczyć do lepszej klasy ligowej. Nieźle przedstawia się gra bramkarza Koczwary, który zdradza doskonałe zacięcie.

Szermierka

Nasi szermierze jadą do Monte Carlo. 13 bm. by w dniach 16 i 17 bm. rozegrać międzynarodowy turniej drużynowy, w którym wezmą udział prócz Polski — Francuzi i Włosi oraz szereg innych drużyn. Turniej rozgrywany jest o puhar dr. Hardena w konkurencji bardzo mocnej. Zespół nasz wyjedzie prawdopodobnie w składzie wielokrotnie na terenie międzynarodowym wypróbowanym, a mianowicie: dr. Papee, kpt. Segda, por Suski i Friedrich, bez rezerwowych. (PAT)

Tennis

Obóz treningowy pod kierownictwem Najucha rozpoczyna się w Warszawie 8 bm i trwać będzie do końca miesiąca tj. do wyjazdu w dniu 1 maja naszej reprezentacji na mecz o puhar Davisa do Holandji. W razie zwycięstwa walczymy w Warszawie wygrywającym spotkanie Niemcy i Egipt

Artretyzm i niedyspozycje żołądkowe leczy wino owocowe. Według Prof Bergmanna, sławnego internisty, pobudza ono wydzielanie w żołądku kwasu solnego, który jest niezbędny **Maślacz Kantorowicza** jest najwyższem winem owocowem.
Pg 8 930-6,67

XIII bieg „Kurjera Poznańskiego"

odbędzie się 17 b. m. o godz. 12.30 ze startem i metą na boisku „Sokoła". Zgłoszenia przyjmuje redakcja „Kurjera Poznańskiego" wraz z wpisowem w wysokości 50 gr od zawodnika do 13 b. m. włącznie.

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIĄ WSZYSTKICH GŁODNYCH!

RADJO

Czwartek, dnia 6 kwietnia 1933 r.

Poznań (335 m) godz. **12.35** koncert dla młodzieży z Warszawy; godz. **14.00** giełda; godz. **16.40** (Warszawa); godz. **17.40** „Renesans współczesnej myśli katolickiej" — wygł. p. M. Bednarkiewicz, prezes korp. akad. „Roma"; godz. **18.00** odczyt dla maturzystów; godz. **18.20** francuski; godz **18.35** feljeton rolniczy pt. „Wpływ rynków zagranicznych na zbyt zwierząt wewnątrz kraju" — wygł. inż. T. Brzeski; godz **19.10** rolnicza skrzynka radjowa; godz. **19.28** sygnał czasu; godz. **19.30** (W); godz. **20.00** słuchowisko z Katowic; godz. **20.45** recital wokalny W. Cichowiczówny (mezzosopran), prof. M. Sauer (akomp.); godz. **21.15** Smetana: Duet z opery „Sprzedana narzeczona". odśp. pp. A. Gruszczyński (tenor) i Wł. Bak (bas); godz. **21.30** J. S. Bach: Kantata „Weinen und Klagen" (Płacze — skargi); wyk.: Chór Tow. Oratoryjnego, Orkiestra Tow. Orator,. soliści: Wł Jarochowska (mezzosopran), W. Łuczyński, art. op. (tenor), Wł. Bak (bas), dy. prof. Wł. Raczkowski; godz. **22.15** Z nad krawędzi"; godzina **22.30** sygnał czasu — komunikaty.

Warszawa (1412 m) godz. **12.10** płyty; godzina **12.35** koncert szkolny, godz. **15.25** płyty; godz. **15.35** „Przedszkole i jego rola w życiu dziecka; godz **15.50** płyty; godz. **16.20** lekcja języka franc.; godz. **16.40** „Tajemnica żelaznej maski" — prof. Adam Czartkowski; godz. **17.00** koncert kameralny z płyt; godz. **17.40** odczyt aktualny; godzina **18.00** odczyt historyczny dla maturzystów; godz **19.20** „Komunikat przysposobienia rolniczego; godz. **19.30** kwadrans literacki; godz **19.45** prasowy dziennik radjowy; godz **20.00** koncert pod dyr. St. Nawrota; godz. **21.30** słuchowisko p. t. „Burmistrzanka Gryzelda" Gustawa Morcinka (Katowice); godz. **22.20** przemówienie p. Vernon Bartelett'a w języku angielskim — „Wrażenia z Polski" (transmisja z Londynu); godz. **22.35** płyty; godz. **23.00** muzyka taneczna.

Programy zagraniczne: Koenigswusterhausen (1635 m) 20.00 muzyka lekka, 20.40 odczyt. 21.20 koncert kameralny, 23.00 koncert nocny; **Budapeszt** (550 m) 19.30 koncert wokalny, 20.30 muzyka lekka, 23.15 muzyka taneczna; **Praga** (489 m) 20.00 „Wesele" komedja Gogola, 22.15 koncert organowy; **Wiedeń** (517 m) 19.55 koncert kwartetu smyczkowego, 20.35 wykład, 21.00 koncert utw Wagnera. 22.55 muzyka taneczna; **Beromuenster** (459 m) 20.15 koncert kameralny; **Sottens** (404 m) 20.40 koncert utw. Bacha; **Medjolan** (501 m) 21.00 „Mignon" opera Thomasa; **Rzym** (441 m) 20.45 koncert symfoniczny.

„Za siedmioma górami"

dla dzieci abonentów „Kurjera Poznańskiego"

Redakcja, pragnąc sprawić naszym najmłodszym Czytelnikom radość, zakupiła na nadchodzącą sobotę dnia 8 kwietnia na godz. 3 popoł. i na godz. 5 popoł. dwa przedstawienia przepięknej bajki dla dzieci i młodzieży p. t.

„Za siedmioma górami"

Ewy Szelburg-Zarembiny. Bajka ta tak jest naszpikowana humorem, że dzieci nasze naśmiją się serdecznie z pysznych typów jak n. p. Jaśka, Chwata, Dusigrosza, Pasibrzucha. Akt I. rozgrywa się w chacie u wspomnianych wyżej wesołków. Akt II. w zaczarowanym lesie. Akt III i IV u siwowłosego króla na dworze. W głównych rolach wystąpią czołowe siły Teatru Narodowego pp. Bronisława Broniczowa, Zofja Krynicka, Franciszek Palański, Zenon Laurentowski, Józef Klejer, Stanisław Winiecki, Bronisław Kasowski, Czesław Rożnowski i inni. Sztukę reżyseruje Franciszek Palański, a piękne tańce przygotował baletmistrz Zdisław Bogdanowicz.

Zaznaczamy, że bajka ta n i e b y ł a d o t y c h c z a s g r a n a w Poznaniu i pierwsze przedstawienia zakupuje tym razem pismo nasze. Rodzice, którzy pragną sprawić dzieciom miłą uciechę, zechcą wyciąć kupon Teatru Narodowego z naszego pisma, a administracja pisma naszego, na podstawie tego kuponu, wyda żądaną ilość biletów w cenie II. parter a 20 groszy, a I. parter, lożę i balkon a 30 groszy. Przed przedstawieniem tej czarownej baśni porozmawia z dziećmi dyrektor Teatru Narodowego Zbigniew Szczerbowski, który bliżej zapozna naszych „Milusińskich" z niegroźnemi postaciami na scenie. Hasłem naszych abonentów niechaj będzie „Wszyscy do Teatru Narodowego na sobotnie przedstawienia p. t. „Za siedmioma górami".

Kupon na przedstawienie

Teatr Narodowy

ul Ratajczaka 21 (Dom Rzemieśln.)

w niedzielę,

8 kwietnia o godz. 15 i 17

„Za siedmioma górami"

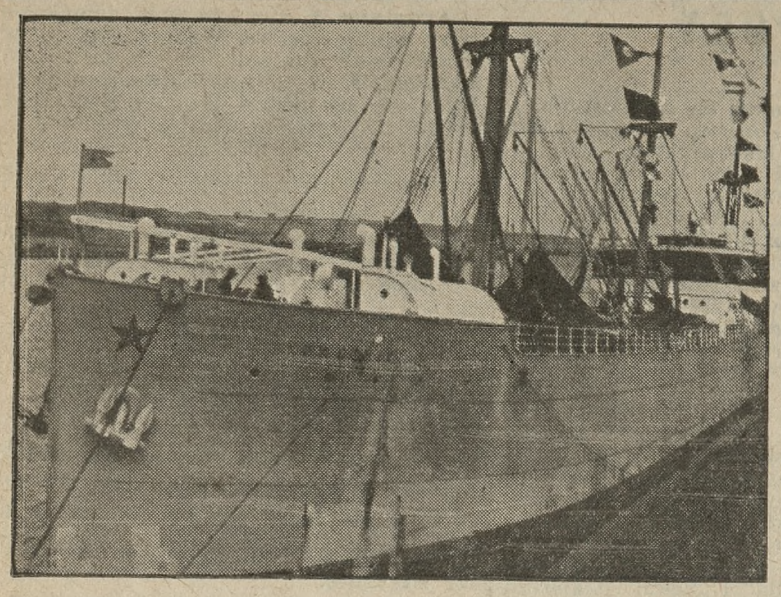

Pomiędzy Gdynią i południową Ameryką uruchomiona została nowa stała komunikacja, obsługiwana przez szwedzkie przedsiębiorstwo żeglugowe, „Johnson Line" — Komunikację zainaugurował w ubiegłą sobotę motorowiec „Pacific" (3731 t.), który widzimy na fotografji, dokonanej w porcie gdyńskim. (Fot. „Ilustracja Polska")

W pogoni za uśmiechem

Parę przykładów, świadczących o wielkiej popularności księcia Walji — angielskiego następcy tronu — przytacza w jednem z pism londyńskich korespondent, ukrywający się pod mianem „osoby z otoczenia księcia".

Marzeniem miljonów młodych kobiet jest znajdować się na statku, którym odbywa podróż Jego Królewska Wysokość książę Walji. W zwykłych okolicznościach, na linjowcach transatlantyckich, tworzących mały świat w sobie, znajomości zawierają się bardzo szybko. Książę Jerzy lubi zbliżać się do swych towarzyszów podróży, starając się wytwarzać możliwie sympatyczną atmosferę w swem otoczeniu. „Najprzyjemniejsza moja podróż — mówił kapitan „Berengarji" — była wtenczas, kiedy książę jechał na statku tym do Ameryki. Potrafił on ująć wszystkich swojem prostem, niewymuszonem obejściem i tym fascynującym uśmiechem, za którym przepadają zwłaszcza kobiety."

Interesujący szczegół, dotyczący tej podróży, może być obecnie ujawniony. Oto pewna młoda Amerykanka, pragnąc być towarzyszką podróży księcia, uskutecznila w tym celu wyścig, nieomal naokoło świata. Książę uśmiechał się do niej zalotnie każdego dnia... niestety tylko — z fotografji, stojącej w bogatych ramkach na jej gotowalni. Tego było rezolutnej panience amerykańskiej za mało, to też postanowiła za każdą cenę ujrzeć uśmiech księcia — w rzeczywistości. I dopóty dręczyła rodziców, aż ci, ulegając kaprysowi córki, puścili się z nią w niebywale forsowną podróż, pędząc na łeb i szyję, aby na czas zdążyć na pokład „Berengarji". Do Kompanji Cunarda wysłano radjotelegram, ofiarując każdą cenę za zarezerwowanie kajuty. Wyścig zakończył się pomyślnym „finishem", gdyż rodzina amerykańska przybyła do portu angielskiego na parę godzin przed odejściem statku. Amerykanka dopięła swego, gdyż została przedstawiona księciu, z którym nawet miała szczęście tańczyć przy dźwięku okrętowego jazz-bandu.

Trudno sobie wyobrazić — powiada cytowany korespondent — rywalizację panującą na statku lub w pociągu, którym podróżuje książę Walji. Ludzie najróżniejszych nacyj, stanów i kondycyj, współzawodniczą o przywilej „towarzyszenia" księciu w podróży. Są pomiędzy nimi osoby utytułowane, arcymiljonerzy, a także tacy którzy wyzbyli się ostatnich groszy, aby móc sobie na tę bądź co bądź kosztowną przyjemność pozwolić.

Pewna uboga ułomna dziewczyna z jednej z północnych prowincyj Anglji, wystosowała do towarzystwa okrętowego list z błagalną prośbą o umożliwienie jej jazdy na „statku książęcym", w charakterze pomywaczki. To było niestety niemożliwe; jednakże dyrekcja kompanji okrętowej, chcąc choć w pewnej mierze uwzględnić prośbę kaleki, zezwoliła jej na kilkogodzinny pobyt na statku, po wejściu księcia na pokład. Ale radość dziewczyny dosięgła punktu kulminacyjnego, kiedy następca angielskiego tronu, wzruszony tym niezwykłym objawem przywiązania do domu panującego, kazał „zaprezentować" sobie tę biedną istotę, wyznaczając jej w tym celu nawet „specjalną audjencję".

Kr.

O tron w Monako

Odkąd książe Monako w braku następcy tronu zaadoptował swoją nielegalną córkę Charlottę, zwaliło się na niego mnóstwo kłopotów. Kwestja następstwa tronu bynajmniej nie została załatwiona, aczkolwiek posiada 10 letniego syna. Świeżo zgłosił swoje pretensje do tronu hrabia Ayrard de Charbrillan. Księżna Charlotte spowodowała jeszcze skomplikowanie sytuacji, ponieważ rozwiodła się z swym małżonkiem księciem Piotrem de Polignac i zrezygnowała dla swego syna z praw do tronu, by wyjść ponownie zamąż za pewnego adwokata. Mimo wszystko książe Monako byłby skłonny zapewnić wnukowi swemu przynajmniej godność rejenta kraju, lecz ludność ma dosyć skandalów z Charlottą i niechętnie odnosi się do tego projektu. W tych warunkach skarga księcia de Chabrilan ma dzisiaj więcej niż kiedykolwiek widoki powodzenia. Wspólność rodowa księcia Ludwika, obecnego władcy Monako, i nowego pretendenta hrabiego de Chabrilan jest bezsporna. Obaj są potomkami prostej linji księcia Honore III, który panował w Monako w połowie XVIII wieku. Aż do roku 1924 Chabrilan posiadał konkurenta w osobie Niemca hrabiego Uracha, który jednakże został usunięty przez wniesienie ustawy według której objąć tron może tylko obywatel państwa Monako, lub republiki francuskiej. Wilhelm von Urach wszystkie swoje prawa przelał na hrabiego Chabrilan, który obecnie zapomocą ulotek i prasy wytwarza w księstwie przychylną dla siebie atmosferę. Liczyć się należy poważnie z tem że skarga jego o następstwo tronu pomyślnym uwieńczona zostanie skutkiem.

W i P.

Jak wygląda jądro ziemi

Według dawniejszych hipotez ziemia nasza była z początku kulistem ciałem gazowem które stopniowo się ochładzając i kurcząc, w ciągu miljonów lat utworzyło obecną kulę, pokrytą cienką twardą skorupką. Ostatnie badania fizyczne i chemiczne przyczyniły się jednak do obalenia tej hipotezy. Profesor chemji, E. Jänecke, ogłosił dwie prace, które dają wgląd w nowe teorje o badaniu kuli ziemskiej.

Według prof. Jänecke, pod twardą korą ziemską znajdują się trzy odrębne słoje. Na głębokości około 100 km napotykamy słój płynnych sylikatów, poczem następują słoje stałych, twardych sylikatów, sięgające 2 700 km głębokości. W samej głębi jądra ziemskiego znajduje się twardy ośrodek złożony z metali, przedewszystkiem z żelaza i niklu. Temperatura w głębi pierwszego słoju ziemskiego podwyższa się do ok. 3 000 stopni, a w słojach płynnych sięga aż do 12 000 stopni. Fakt ten, iż pomimo tak piekielnej temperatury słoje wewnętrzne nie przybrały formy płynnej lub gazowej, należy przypisać niesłychanemu ciśnieniu, które sięga do 28 000 atmosfer.

Wbrew rozpowszechnionym dotąd poglądom, ochłodzenie się i stwardnienie ziemi następowało nie od zewnątrz, lecz od wewnątrz, przyczem najpierw stwardniał i skonsolidował się ośrodek złożony z metalów. Pokrywa zewnętrzna ziemi, kora ziemska grubieje stale, a przyrost jej grubości wynosi przeciętnie 3 milimetry rocznie. Obliczając w ten sposób przyrost kory ziemskiej wstecz, prof. Jänecke dochodzi do wniosku, iż obecna 100 kilometrów grubości licząca kora ziemska, okrywająca glob nasz, potrzebowała 33 miljonów lat, aby się utworzyć.

Rozwiązania i obserwacje uczonego chemika doprowadziły go do wniosku, że ziemia kurczy się stale, a od czasów Cezara do dnia dzisiejszego zmniejszenie jej objętości wyniosło około 20 centymetrów w wymiarze średnicy.

Or.

Co pół sekundy nowe auto

Automobilizm przybrał po wojnie olbrzymie rozmiary, produkcja wozów wzrosła tak, iż dzisiaj na całym świecie produkuje się dziennie 168 000 aut, co wynosi 7 200 na godzinę, a jeden wóz co pół sekundy.

Jak się stać żebrakiem

Przed pół wiekiem na ulicach Londynu porozwieszane były afisze, których treść zainteresowałaby dziś każdego londyńczyka. „Sztuka żebrania wyłożona w 6 lekcjach. Profesor Lazarus Roni ma zaszczyt zawiadomić, że został założycielem pierwszej akademji teoretycznej i praktycznej nauki żebrania. Każdy zainteresowany, posiadający chociażby przeciętną inteligencję, będzie mógł po sześciu lekcjach żyć bez trosk i kłopotów na koszt innych. Warunki bardzo przystępne. Jednocześnie akademja przyjmuje dzieci które nauczy udawać kaleki bez szkody dla ich zdrowia. Profesor Roni ma prawo wydawać odnośne świadectwa i dyplomy, pozatem wypożycza psy dla ślepych, kule dla kalek, rozmaite bandaże, słowem wszystko, co potrzebne jest, aby wzbudzić litość. Obstalunki wykonywa się dokładnie i sumiennie".

Lwy czy kociaki

Pułkownik armji angielskiej Stevenson Hamilton, po dłuższym pobycie w Transwaalu opisuje w urzędowem sprawozdaniu zdumiewającą łagodność i spokój lwów zaludniających park narodowy Kreugera w Południowej Afryce. Donosi m. in., że lwy tam tak dalece przyzwyczaiły się do samochodów turystycznych, że wyczuwają ich przejazd już z dalekiej odległości i biegną też za pojazdami i wchłaniają z widoczną rozkoszą zapach benzyny, jaki się wydziela z pędzących samochodów. Zdarza się często, że turyści napotykają na szosie lwy leżące w poprzek drogi, wcale nie przestraszone turkotem nadjeżdżającej maszyny i kierownicy bywają najczęściej zmuszeni do ostrożnego mijania tych niezwykłych żyjących przeszkód. Zdarzyło się nawet, twierdzi pułkownik Hamilton, że kilka Angielek, wysiadając z samochodu z powodu defektu motoru, spotkały się oko w oko z lwicą otoczoną swemi „pociechami". Spotkanie jednak nie wyprowadziło lwicy z równowagi i niczem nie naruszyło jej olimpijskiego spokoju.

S. F.

Żywe biografje

Angielska wytwórnia „Columbia" wypuszcza obecnie całą serję t. zw. „żywych biografij". Są to życiorysy znanych osobistości sfolmowane i utrwalone. Pierwszym, który dostał się na ekran był Mussolini, który bardzo chętnie informował wytwórnię i pozował do zdjęć. Widz ma przed sobą całą biografję „il duce" od najmłodszych lat do epoki faszyzmu. Obok MMussoliniego widzimy królewską parę, młodą Italję etc.

Jeśli chcesz sprzedawać

musisz mówić jak najwcześniej o zaletach swych towarów za pośrednictwem

OGŁOSZEŃ

pomieszczanych w dziennikach i czasopismach.

Najbliższe imprezy „IMP'u"

Recital Marcelli Hildebrandt

W piątek, dnia 7 kwietnia, o godzinie 8 wiecz. odbędzie się w Komedji Muzycznej (ul. Focha) wielki recital taneczny Marcelli Hildebrandt, która odtworzy plastycznie utwory Bacha, Scarlattiego, Chopina, Prokofieffa, Skriabina, Debussy'ego, de Falli, Kamieńskiego i Maciejewskiego. Ceny normalne.

III. Wieczornica „IMP'u"

Trzecia Wieczornica kameralna „IMP'u" odbędzie się w Wielki Czwartek w sali Instytutu (pl. Wolności 14a) i będzie poświęcona m u z y c e i p o e z j i r e l i g i j n e j. W myśl programu „IMP'u", część muzyczna trzeciej Wieczornicy będzie miała taksamo, jak w poprzednich (Maciejewski, Kasseru), charakter awangardowy: wystąpi na niej mianowicie młody muzyk Roman Padlewski. Prócz tego usłyszą goście religijne poezje polskie i czeskie (Brezina, Wolker, Gajdos).

Wystawy sztuki współczesnej

Około świąt wielkanocnych otwarta zostanie w „IMP'ie" zbiorowa wystawa dzieł Z o f j i S t r y j e ń s k i e j; jedna z następnych wystaw „IMP'u" poświęcona będzie grupie grafików warszawskich „R y t".

Telewizja zyskuje coraz więcej zwolenników w Stanach Zjednoczonych. Oto „Widmo telewizji" duch-zmora, który ukazuje się o wieczór na ekranie i wydaje z siebie niesamowite dźwięki i krzyk, a wszystko w celu „uraczana" zwolenników telewizji.

Ostatni koncert symfoniczny z Adą Sari

Przypominamy, że ostatni koncert Orkiestry Symfonicznej m. Poznania w bieżącym sezonie odbędzie się nieodwołalnie w sobotę 8 kwietnia 1933 r. o godz. 20 w Teatrze Wielkim. Solistką wieczoru będzie znakomita śpiewaczka koloraturowa Ada Sari, której czarujący głos podbija serca słuchaczy. Pod dyrekcją p. Zygmunta Latoszewskiego orkiestra wykona Beethovena „Symfonję III" (Eroica) oraz Maliszewskiego „Suitę djabelską".

Ostatni wykład Perkitnego

Jak już donosiliśmy, Panie Wincentki parafji św.-marcińskiej uprosiły p. inż. Tadeusza Perkitnego do powtórzenia swej ostatniej prelekcji w sobotę, 8 b. m. o godz. 20 w sali 17 Coll. Minus. Ci wszyscy więc, którzy w niedzielę już na salę się nie dostali, powitają tę wiadomość z radością i zaopatrzą się zawczasu w bilety, które tym razem nabyć będzie można, od dziś począwszy, w składzie p. Dybickiej przy ul. Św. Marcina 61, w cenie 99 gr oraz dla młodzieży 49 gr. Dochód przeznaczony na biednych wspomnianej parafji. Zaznaczamy przytem, że „Z serca Afryki do Poznania" — to ostatni wykład Perkitnego z cyklu „Moja włóczęga naokoło świata".

„Mesjasz" wielkie oratorjum Haendla

Dowiadujemy się, że w poniedziałek 10 bm. o godz. 20 nastąpi w auli Uniwersytetu Pozn. wykonanie wielkiego oratorjum Haendla p. t. „Mesjasz" — na sola, chór, orkiestrę i organy pod kierownictwem prof. Władysława Raczkowskiego. Jako wykonawcy wystąpią p. Helena Stroińska (sopran), p. Janina Jabłońska (alt), p. Adam Gruszczyński (tenor), p. Wiktor Chruszczyński (bas) i p. Stanisław Ślusarek (organy), oraz orkiestra i chór Państw. Konserwatorjum Muzycznego. Bilety w cenie 1 zł i 50 gr do nabycia w kancelarji Państw. Konserwatorjum Muz. przy ul. Wrocławskiej 16.

TEATRY

Wermińska i Woliński

Jutro, w czwartek, po raz ostatni w sezonie arcydzieło Verdie'go „Aida" z niezrównaną odtwórczynią partji tytułowej Wandą Wermińską, która niedawno wróciła z wielkiego tourne'e po Europie środkowej, gdzie zaliczono ją do najwybitniejszych współczesnych sopranistek. Radamesa kreuje ulubieniec naszej publiczności Józef Woliński, rolę Amneris odśpiewa ceniona mezzosopranistka dr. Wanda Roessler-Stokowska. Będzie to jedno z najciekawszych i najwspanialszych pod względem przedstawień operowych w sezonie.

„Sprawa Moniki"

Dziś po raz ostatni znakomita sztuka Morozowicz-Szczepkowskiej p. t. „Sprawa Moniki", która w pełni powodzenia schodzi z repertuaru. Sztuka ta dała niezwykły temat do dyskusji, w której nasze Panie brały bardzo żywy udział. Dziś, t. zn. w środę ostatnia sposobność ujrzenia tej z wszechmiar ciekawej nowości.

26-ta Loterja Państwowa

(Nieurzędowa)

W dwudziestym trzecim dniu ciągnienia 5 klasy, wygrane padły na numery następujące:

50.000 zł na nr.: 146258.
15.000 zł na nr.: 52861.
10.000 zł na nr.: 62605.

Po **5.000 zł** na nr. nr.: 894 12319 29736 107985 108510.

Po **2.000 zł** 27812 74401 79067+ 108440 108603 110148 116850 121818+ 123350 135189 137156.

Po **1.000 zł** na nr. nr.: 32 11009 11370+ 27782 30593 32157 32293+ 32784 40481 41797 47348 52154 58233 59546 63190 64370 67215 71806+ 72778+ 77396 78772+ 92423 94109 93344 97532+ 119445 120042 124046+ 129565 129749 131204 132904 135432 138787.

Po **250 zł** na nr. nr.: 86 96 141 202 58 370 82 544 95 614 800 919 36+ 1155 201 10 40 316 + 542 692 995 2145 221 336 43 645 954 58 3314 692 806 932 96 4123 27 95 307 29 53 62+ 87+ 415 556+ 609 710 12 96 952 5037 97 100+ 8 63 311 97 499 601 76 97 724 867 6055 111 244 344 57 466 611 754+ 961 7077 166 211 338+ 58 420 70 582 92 645 722 803 74 906 91+ 8097 197 232 344 465 633 65+ 66+ 937 45 49 9264 329 57 547 51+ 10044 103 16 242 69+ 393 469 561 690 92+ 767 847 915 17 69+ 11086 658 857 12078+ 122 74 359 550 725 62 929 65 13118 300 +65 89 419 32 557 623 704 53 81 814 77+ 14238 46 55 342 522 62 778 15017 49 88 284 303 74 424 634 764 986 16081 173 245+ 53 461 617 806 90 17007 16 120 82 270 310 94 416+ 618 900 34+ 42 84 88 18035 54 100 37 61 267 343 662 96+ 707 79+ 806 35 908+ 19044 203 + 340 82 430 46 664+ 81 721 93+ 943 20092 163 254 327 562 726 865+ 21103 274 87 336 400 903 22060 312 80 600 8+ 22+ 38 894 985 23633+ 747 891+ 918 24026 307 452 58 596 836 57 967 25036 75 126 36 204 395 466 514 630 731 99 812 74 26344 965+ 27022 117 209 325 69 531 684 88 984 28154 255 76 370 671 809 45 985 + 29052 302 45 565+ 663+ 66+ 716 826 911 50 30019 55 140 96 341 67 402 6 51 510 85 811 966 31055 498 717 93 930 32041 208 317 468 559 77 642 728 34 876+ 976 82 94 98 33003 112 23 50 229 478 510 991 34011 194 231 390+ 436 644 885+ 35039 330 93 619 62 746 66 828 968 36024 58 226 352 456 507 601 75+ 881 972 37173 239 463+ 67 517 655 61 785 821 36 934.

38074+ 129 200 16 375 440+ 49 689 768+ 39017 78 150 231 399 504 604 777 874 40007 25 256 885 94 41122+ 305+ 7 549 889 940 42012 25 95 194 212 333 48 71 501 610 11 43403 79 562 658 760 79 879 905 44139 74 300 495 580+ 607 788 45049 133 52 363 65 564 722 95 962 46063 74 152 221 508 16 63 658 84 47088 113 65+ 85 200 5 53 305+ 25 415 597 616 735+ 812 53 48003 9 92 207 347 454 81 547 606 14 26 800 66 995 49273+ 81 382 417+ 21 75 514 851 + 50017 90 168 234 403 518 69 627 761 828 55 51068+ 172 752 53 928 74 52039 40 68 103+ 80 228 485 534 63 638 70 932 98 53054 55 190+ 365 433 54 92 546 64 718 76 77+ 94 817 947 53 59 92 54096 139 55 296 313 33 454+ 700 32 852 55 936 55028+ 30 37+ 44 155 240 82 423 513 38 751 985 56022 100 70 217 64 490 501 782 57098 106 206 36 53 308 84 473 83 558 66+ 764 72 88 338 994 58008 47 275+ 97 327 31 543 + 682 809+ 59185 214 79 343 47 536 83 94 733 908+ 94 60059 70 150 233 378 464 85 556 98 777 844+ 92 951 77+ 61007 61 536 701 83 884 908 62272 394 474 544 669+ 812 914 63151 64+ 333 420 508+ 57 758 83+ 804 66 68 939 64048 93 111 31 96 389 94 523+ 659 83+ 732 + 930 81 65040+ 53 69 261 332 74 81 611 810 66026 122 56 268 586+ 620 61 75 825 936+ 67044 92 102 256 331 436 553 91 668 866+ 68034 114 55 81 253 348 84 435 654 824 72 58+ 94 69046 138 75 210+ 340 474 502 38 788 921 70099 445 520 93 603 701 941 97 71017 392 445 508+ 10 606+ 755 845 83 84 941+ 83 72095 227 481 712 56+ 95 988 73080 99 128 93 72 328+ 446+ 524 74 662 736 62 801 63+ 957 74016 92 125 219 361 87+ 445 93 564 671 705 26 919 31 75034 151 229 321 452 85 534 606 49 60 77 825 30+ 46 961.

76069 79 155 88 270+ 527 70 780 77115 43 68+ 81 252 441 584 661 65 71 78026+ 61 202 58+ 648 714 48 79005 82 113 75 254 303+ 444 653 57 740 907 80147+ 55 227 63 390 94+ 871 84 86+ 969 81018 56 111 65 263 491 691 725 864+ 928 82049 148+ 238+ 54 435 42 89 554+ 674 726 908 83050 93 145 48+ 85+ 215 308+ 519 97 744 823 932 84034+ 37 76 178 302 455+ 619 62 764 65 938 85130 211 306 463 530 43+ 61 617 63+ 707 823 61 73 976 86007 28 68+ 164 93 393 464+ 664 722 66 74 851+ 925 87217 361 407 524 612 785 817 40 998 88090 195 238+ 65 300+ 50 81 715 83 981 89139+ 49 66+ 209 18+ 30+ 154 449+ 700 846+ 901 29+ 90318+ 416 46 627 29 987 91020 368 574 646 855 92018 41 171 316 431 550+ 62 605 763 895 93188 222 59 332+ 436 697 755 824 44 971+ 79 94088 238 303 27 39 95 497 744 86 98 887 95040 71 201 42+ 64 87 304 78 434 81 582 691+ 709 800+ 55 96002 51+ 277 459 66 515 50 652 59 795 804 20+ 27 52 97027 59 134 64 217 308 418 637 98020 37 145 54 70 78 212 509 12 671 90 721+ 43 99192 222 402 48 57 78 553 841 52 904 82 100029 161+ 255 96 315 20 92 598 674 77 949 66 101035 206 60+ 383+ 561 681 948 51 96 102030 64 132+ 42 342 401 22 508 28 96 616+ 69 875 922 26 82 97 103028 419 538 630 704 50 829 45 68 977 104040 105 53 66 337 85 439 599 674 105002+ 41 227 307 406+ 47 62 532 670 834 978+ 106010 54 153 78 329+ 479+ 84 571 604 729 932 107005 172 544 602 48 750 108184 273 498 531 645 81+ 822 954 109008 49 194 265 444 537 603 66 71 716 98 110076 319 451 579 737 982 111109 51 228 45 377 454 607 95+ 70 823 77 941 47 98+ 112093 437 561 653 722 24 920 58 113116 34 51 60 345 77 439 556 627 99 989

114029 184 203 28 430 577+ 664+ 906+ 65 87 115067 263+ 310 419 583 706 818 65 929 71 72+ 116125 52+ 375 509 48 605 70 842 117012 94 116 41 272+ 77 329 552+ 658 87+ 941+ 118012 67 69 79 112 65 272 318 42+ 523+ 74 84 691+ 736 78 806 17 98 939 119101 61 272 312 419 508+ 11+ 692 742 819 84 911 120111 45 69 260 330 48 411 539 81 625+ 905 121118 260+ 76 356 87+ 471 609 38 94 122078 261 82+ 84 360 425 52 542 608 700 865 68 91 968+ 123081 190 226+ 309 407 649 65+ 794 825 947 124041 244 308 487 757 951 125033 46+ 99 223+ 32 48 75 313 42 69 433 64 76 500 21 709 62 126117 18 85 220 29+ 75 349 415 514 66 682 758 817 910 127068 172 93 207 89 317+ 456+ 529 97 810 87 128134 50 86 211+ 40 388 97 483+ 778 98 833 999 129018 20 97 395 500+ 625 73 764 857 88 918+ 48 130012 83 103 74+ 93 227 70 320 34 795 832+ 47 995+ 131068 135 75 277+ 351 56 71+ 447 56 659+ 90 723 79 98 822 32 45+ 996+ 132182 258 61 337 42 508 98 687 768 825+ 57+ 67 978 97 133204 344 401 50 546 84+ 603 48 76 778+ 87 134067 120 39 223+ 48 84 701 40 836 913 94+ 135037 75 91 157 61 95 96 210 376 524 79 610 42 64 745 848 72 978 136145 53 249 67 330 651 711 87 98 970+ 92 137106 13 41 248 305 30 813 68 984 138045 90 172 248 97 566+ 663 84+ 714 65 853 916 47 139005 202 07 33 68 69 300+ 89+ 414 582 628 72+ 729 807 140136 311 95 436+ 760 76 817 29 966 141076 84+ 223 65 358 654 65 72 750 55 928 142031+ 267 90 655 708+ 866 143077 174 396 401 536 84 939 97 144019 89 121 225 323 450 787 830 917 57 96 145454 83 545 654 68+ 74 858 146136 366 575 642+ 84 878 957 147003 43+ 40 83 206 352 546+ 83 688 746 91+ 894.

Na numery z + padły premje, wysokość których ustalona będzie w ostatnim dniu ciągnienia 5-ej klasy.

Białe zęby: Chlorodont

ng 8478

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— **P. Gryniecki.** Na tem się nie znamy. Radzimy zapytać w drogerji. (K)

— **Stały Czytelnik.** Nie znamy firmy ani zawiadowcy masy upadłościowej. Prosimy zapytać o to w sekretarjacie sądu. (K)

— **Stały Czytelnik 500.** Nie wierzymy w to. Radzimy poinformować się w magistracie. Gdyby tak było, miałby Pan prawo do pełnego odszkodowania. (K)

— **M. W. 8.** Rozporządzenia takiego nie było. Radzimy ułożyć się z urzędem skarbowym o spłatę grzywny ratami. (K)

— **P. St. Kaczmarek.** W Paryżu „Gazeta Polska", 5. rue du Moulin de Pres; „Głos Polski", 7. Passage Moncey; „Niedziela", 59. rue de Grenelle; „Ognisko", 3. bis, rue Emile Allez; „Polak we Francji", 263. rue St. Honore. (K)

— **Ł. Szat.** Katowice, ul. Sobieskiego 11. (K)

— **Hade.** Reklamacje do urzędu skarbowego; najlepiej wyjaśnić tam sprawę ustnie. (K)

— **T. W. Piotrowice.** Janusza 26 czerwca. Są również inne terminy. (K)

— **Do Otorowa.** Należy wdrożyć skargę sądową o odszkodowanie. (K)

— **Rad.** Ustawowy czynsz wynosi 110,70 zł; zatem nie płaci Pan za wiele. Bezrobotni w tak dużych mieszkaniach nie korzystają z tej ochrony. Zaleganie z 2 miesięcznemi ratami komornego jest prawnym powodem wypowiedzenia. Meble mogą być zajęte. (K)

— **P. Mieczysław Szulc.** Niestety wkład Pański utracił wartość z powodu dewaluacji marki. Więcej Pan nie otrzyma. (K)

— **S. W. 97.** Tranzakcja ta nie podlega opłacie stemplowej. (K)

— **Wdowa po emerycie.** Jeżeli Pani wyszła za mąż, gdy zmarły już był emerytem, nie przysługuje Pani prawo do zaopatrzenia wdowiego. (K)

— **H. St.** Gimnazjum Ks. Ks. Salezjanów w Marszałkach pod Ostrzeszowem. Takież gimnazjum w Aleksandrowie Kujawskim. — Gimnazjum Zgromadzenia Ks. Ks. Marjanów, Bielany pod Warszawą. (K)

— **Samotnej.** Owszem, uprawnia do zaspokojenia się przed innymi wierzycielami. Do mebli jako takich nie ma Pani prawa, jednak przy licytacji w drodze egzekucyjnej (przez komornika sądowego) pretensja Pani powinna być pokryta z wpłaconej gotówki licytacyjnej przed innemi pretensjami. W drugiej sprawie nie widzimy możliwości podwyższenia czynszu bez zgody lokatora. Natomiast powody takie wystarczyłyby pod pewnemi warunkami na wypowiedzenie mieszkania i na eksmisję. (aK)

— **Kuba - Poznań.** Poza rentą starczą z Ubezpieczalni Krajowej nie należą się już żadne świadczenia od dotychczasowego pracodawcy, o ile nie były wyraźnie umówione. (K)

— **W. P. Szamotuły.** W takich wypadkach najlepiej powierzyć sprawę adwokatowi. Interwencja naszem zdaniem była bezpodstawna. Radzimy wdrożyć skargę o eksmisję. (K)

— **P. Durczak.** Już odpowiadaliśmy. Na orzeczeniu znajdzie Pan pouczenie o środkach prawnych. Nie znając dotychczasowego przebiegu sprawy, nie możemy powiedzieć, czy służy jeszcze dalsza skarga. Zasadniczo zaopatrzenie należy się, musi być jednak jakaś przyczyna, dla której roszczenie oddalono. Nie znając bliższych szczegółów, nie możemy nic pewnego powiedzieć (aK)

— **M.** Ustawy tej w odniesieniu do domów jeszcze niema. Niech Pan hipotekę wyskarży i odda dom na subhastę, co obecnie jeszcze może Pan zrobić. Czy to będzie możliwe później, niewiadomo. Mieszkanie może Pan oddać osobie trzeciej jako sublokatorowi. (aK)

— **P. Br., Poznań.** Domyślamy się, że chodzi o t. zw. podatek kumulacyjny. Pobory zasadniczo nie podlegają jeszcze podatkowi, razem jednak z prowizją przekraczają minimum 2500 zł rocznie, wskutek tego podatek kumulacyjny należy się bezwzględnie. Wymiar jego wydaje się nam jednak bardzo wysoki, prawdopodobnie przyjęto prowizję zbyt wysoko. Niech Pani zgłosi odwołanie w sposób, wskazany na wymiarze. (aK.)

— **P. Z. W., Jaraczew.** Ustawy takiej niema jeszcze w Dzienniku Ustaw. Istnieje natomiast ustawa z 23. 8. 1932 o utworzeniu urzędów rozjemczych dla spraw kredytowych małej własności rolnej, która dotyczy m in długów hipotecznych gospodarstw poniżej 50 mórg. (aK.)

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Ognisko Polek.** Zebranie miesięczne odbędzie się w środę, 5 bm. o godz 18,30 w sali Stowarzyszenia Techników

— **K. P. H. im. Bolesława Chrobrego.** Zebranie plenarne w czwartek, 6 bm o godz. 20 na harcówce I drużyny Wolnica 1 Na porządku obrad m. in. wybór delegatów na zjazd do Katowic.

— **Tow. Uczestników Powst. Wielkopolskiego — Wilda.** Plenarne zebranie odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godz 19,30 w lokalu p. Zawadki.

— **Koło Absolwentek i Absolwentów IV szkoły wydziałowej — Łazarz.** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 6 bm o godz. 19.30 w szkole.

— **Tow. kształcącej się Młodzieży pod wezw. św. Antoniego — Wilda.** Zebranie półroczne walne odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godz. 19.30 w ognisku, Dolna Wilda 71.

— **Tow. Kult.-Ośw. Kobiet „Dąbrówka".** Zebranie odbędzie się 6 bm. o godz. 19 na sali zebrań Al. Marcinkowskiego.

— **Koło Absolwentów i Absolwentek IV szkoły wydziałowej — Łazarz.** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godz 19,30 w szkole. Na zebraniu można odebrać zaproszenie na herbatkę towarzyską w dniu 23 bm.

— **Tow. Uczestników Powst. Wielkopolskiego — dzielnica Łazarz-Górczyn.** — W czwartek, 6 bm o godz. 19,30 odbędzie się zebranie plenarne w sali posiedzeń Kasyna Obywatelskiego przy ulicy Marsz. Focha 81.

— **Tow. Kult.-Ośw. Kobiet „Dąbrówka".** Zebranie plenarne odbędzie się 6 bm. o godz. 19 na sali zebrań Al. Marcinkowskiego.

— **Koło Przyjaciół Harcerzy przy 12-tej Druż. Harc.** Zebranie plenarne w dniu 6 bm. o godz. 19,30 w szkole przy ulicy Kosynierskiej.

— **Sodalicja Pań Konfekcyjnych** wzywa członków do adoracji Najśw. Sakramentu w czwartek, 6 bm od godz. 23—24 w kościele OO. Jezuitów.

— **Stow. Porządku Publicznego dzielnicy VI Jeżyce-Łazarz.** Zebranie odbędzie się w piątek, 7 bm. o godz. 20 na sali p. Jaszyka, ul. Kraszewskiego 16.

— **Tow. Powstańców i Wojaków im. ks. Ign. Skorupki — Poznań - Wilda.** Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się 7 bm. o godz. 20 w lokalu zebrań dh. Kasprzaka, ul. Kilińskiego 15.

— **4. Kadra Morska im. Marszałka Focha.** Zebranie plenarne w lokalu p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej 8 a o godz. 19,30 w piątek, 7 bm.

— **Stow. emeryt. i byłych Urzędników Policji Państwowej.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 7 bm. o godz 18 w lokalu p. Tomczyka, ul. Wroniecka 13.

— **Chór im. „Chopin" Wilda.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 7 b. m. o godzinie 20 w lokalu p. Fiedlerowej, Górna Wilda.

— **Tow. Powstańców i Wojaków im. Ks. Ign. Skorupki Poznań - Wilda.** Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się dnia 7 kwietnia o godz. 8 wieczorem w lokalu zebrań u p. Kasprzaka, Poznań, ul. Kilińskiego 15.

— **Tow. Uczniów Handlowych.** Zebranie kwartalne odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 20 w ognisku własnem przy Al. Marcinkowskiego 26. II p., dom ogrodowy. Na porządku obrad sprawozdania zarządu za ubiegły kwartał.

— **Klub Sport. „Sparta".** Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się dnia 8 b. m. o godz. 20 na sali p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18. Przyjęcie nowego statutu.

— **Związek Pomocników Tapicerów i Dekoratorów.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 19 w lokalu p. Kubisza, pl. Sapieżyński 8.

ABARID
=PUDER
nie zatyka por, nie psuje cery, nie zawiera metali. ng 8413

Puder Bebe Szofmana w luksusowem opakowaniu w blaszanych pudełkach. ng 8493

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 4 bm. zgłoszono: Józefa Simińska, z domu Kubicka, wdowa, 57 l. Stefanja Porawska, z domu Biedrzyńska, 49 l. Jan Pękacki, robotnik kolejowy, 38 l. Wiktorja Rozmiarkowa, z domu Drożdżyńska, wdowa, 33 l. Stefan Wolniewicz, kupiec podróżujący, 36 l. Franciszek Wojczak, ślusarz, 28 l. Andrzej Kaczmarek, kowal kolejowy, 54 l. Józef Marszał, robotnik, 72 l.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na odnowienie Bazyliki Wileńskiej: N. N. 0,30 zł — Zofja Benke 2,30 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 12,60 złotych.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Pamiętający o niepokryciu jeszcze wszystkich kosztów budowy Pomnika Najśw. Serca P. Jezusa w Poznaniu

280 **złożyli do dnia 26. 3. 1933 r.** 296 z zp

17. 3. 33. wybr. ze skarb. p. Pomniku 16,44
18. 3. 33. wybr. ze skarb. p. Pomniku 24,62
19. 3. 33. wybr. ze skarb. p. Pomniku 14,69
20. 3. 33 wybr. ze skarb. p. Pomniku 25,35
21. 3. 33. wybr. ze skarb. p. Pomniku 20,56
i 10 feng. gdańskich
22. 3. 33. wybr. ze skarb. p. Pomniku 47,47
i 5,— mkn. w sr.
23. 3. 33. wybr. ze skarb. p. Pomniku 10.41
24. 3. 33. wybr. ze skarb. p. Pomniku 13.32
25. 3. 33. wybr. ze skarb. p. Pomniku 11,04
26. 3. 33. wybr. ze skarb. p. Pomniku 20,45
Znalezione z ul. P. Wawrzyniaka 13, o łaskawą pom. w procesie 5,—
X. Wład. Wierzbicki Włodawa n/B. 1 kg. i 800 gr. rubli ruskich w sr.
Cech Rzeźnicki, Września 23,—
iMch. Michalska i Agn. Kozakówna, Śmigiel 5,—
X. Wojciech Orzeł, Wieliczka 2,—
Schulzowa, Żarniki 1 broszka zł. i 3 mkn. sr.
L. Nowicki, Toruń 2,—
X. Fl. Kraiński, Lublin 1,—
T. Fitzermann, Chełmno Pom. 3,—
St. Haliński, Lwów 5,—
K. Stachówna, Polana 5,—
A. Paszczyńska, Brzeżany 8,—
J. Nowakowa, Rawa-Ruska 5,—
X. J. Sadowski, Pruchnik 2,—
Cech Stolarski, Śrem 14,—
M. Fiabiańczyk, Kościan 5,—
A. i St. Beisertowie, Pozn. 25,—
St. Rabiega, Józefówko 2,—
P. Waszkiewicz, Skierniewice 6,—
X. Krzywoszyński, Siemianowice 30.—
St. Świtała, Zielona Łąka za odebr. łaski 5,—
K. Fakówna, Lwów 10.—
G. Kierszowa, Lwów z podziękowaniem 2,—
G. Szymałowa, Krotoszyn 5,—
P. Zawieruszanka Gębice 1,—
N. N. Nekla 1,—
M. Hryniewiczówna, Wilno 5,—
J. Kemnitzówna, Potulin 10,—
W. Frąckowiak, Poznań 150,—
A. Kęsowa, Patczyn 4,—
Biuro Par. Archikatedralnej od N. N. za odebr. łaski 5,—
Tow. Przemysłowo Rzem., Kościan 10,—
X. W. Czajkowski, Lwów 5,—
W. Koopacz, Wyrzysk 2,—
B. Grajkowski, Chełmno 10,—
M. Pazdykowa, Leszno 10,—
Fr. Rompa, Rzeżącin 3,—
M. Szczypińska, Nasielsk 1.50
B. Wejchan, Puszczykówko 3,—
Fr. Anders, Polskie Olędry 4,—
St. Klattówna, Wągrowiec w pewn. intencji 5,—
Plackowska, Wiry z podz. S. J. za odzysk. zdrowie 5,—
H. Bogajewski, Pozn. w pew. int. 5,—
L. Raniszewski, Łowicz 1,—
J. Chmielewski, Roździeń G. Śl. 10,—
M. Łukaszewski, Łasin w podz. za wysł. prośby 5,—
St. Kisielińska, Warszawa 1,—
Irena Cofcianka, Rogoźno z prośb. o łaski 3,—
B. Kochzowa, Gniezno 5,—
Urząd parafjalny Chobienice 5,—
Z. Mistacke, Nochówko 2,—
W. K. Kościan na pew. intencję 5,—
N. N. Kościan, z prośb. o zdrow. 5,—
X. A. Muchoński, Biała 1,—
J. Berkowska, Ostrzeszów 10,—
W. Walczak, Biniew 2,—
X. Prob. Kostrzewski, Szczury 5,—
Cech Rzeźnicko-Wędliniarski, Rawicz 25,—
Kpt. K. Waczewski, Warszawa 5,—
H. Strzemkowska, Inowrocław 10,—
Dr. A. Kobyliński, Brusy 10,—
A. Matysiak, Katowice 5,—
St. Szablińska, Bielsk-Podlaski zebrane 6,—
J. Wojtasek, Września 5,—
W. Dura, Kruszwica 5,—
X. M. Florek, Olszyny 3,—
Wł. Rybski, Gostyń 10,—
T. Łassota, maj. Cieleśnica 3,—
J. Klak, Kołomyja 2,—
J. Kurek, Toruń 4,—
W. Gozdawa — Giżycka, Lublin 5,—
W. Traszczykowa, Siedlce 3,—
H. W. Krotoszyn 5,—
W. Wilczyński, Skarzysko-Kamienna 2,—
Z. Łącka, Warszawa 5,—
K. Czolij, Przemyśl z wdzięcz. za doznaną łaskę od S. J. 15,—
Assmann, Działdowo 5,—
M. Pawlikowa, Kraków 4,—
Żądłowska, Skórcz 5,—
X. W. Zieliński, Parzęczewo 20,—
X. Kan. Kl. Sawicki, Myszyniec 50,—
T. Kowieski, Stołpce 2,—
Dr. A. Krokiewicz, Kraków 5,—
X. F. Błażejewski, Inowrocław od J. Z. 50,—
T. Wendlandt, Sarbja 2,—
L. Maenzelowa, Ostrów 5,—
S. Skoczowski, Dobrzechów 10,—
Nacz. Dr. St. Zieliński, Poznań 10,—
W. Nawrocki, Jarocin 5,—
X. Prob. Fr. Herrmann, Wedzym 26,—
B. i H. Zaczyńscy, Zgierz 3,—
Tow. Polek, Gdańsk-Sidlice 10,—
B. Hinzówna, Chełmno z podz. za uzyskane zdrowie 20,—
T. Gwiździoł, Chośnica z prośb. o zdrow. dla ojca i z podz. za ostrz. łaski z pr. o dalsze 5,—
Fr. Wegner, Strzelno, IV rata z podz. N. S. P. J. za pomoc z pr. o dal. pom. Bożą 10,—
J. Najewski, Herby Nowe 5,—
M. Marszycka, Lublin 5,—
A. Grostka, Józefów 2,—
X. E. F. Buk 20,—
St. Klisowa, Kołomyja 5,—
J. Klonicka, Warszawa 5,—
N. N., Warszawa 5,—
Wł. Borowiak, Pleszew 3,50
H. H., Lwów z wdzięczności 10,—
M. Płonkowa, Cieszyn 1,—
St. Nowaczyk, Mogilno z prośb. o błog. i pomyślny interes 2,—

Staraniem Komitetu Budowy Pomnika odbywa się w każdy pierwszy piątek u OO. Jezuitów msza św. o godz. 7-mej na intencję wszystkich żyjących i zmarłych ofiarodawców na pomnik najśw. Serca Pana Jezusa.

†

We wtorek, dnia 4 kwietnia zmarła opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., w kwiecie wieku, nasza najukochańsza córka, siostra, siostrzenica, szwagierka i kuzynka, moja najdroższa narzeczona, ś. p.

Maryla Borowiczówna

Sodaliska.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 6. b. m., o godz. 3,30 po poł. z domu żałoby przy ul. Pocztowej 31 na cmentarz parafjalny św. Wojciecha. Msza św. żałobna odbędzie się w piątek, 7. b. m., o godz. 8 w kościele św. Wojciecha.

W ciężkim smutku pogrążeni

zg 18 477 **rodzice z rodziną i narzeczonym.**

TAPETY staniały już od **60** gr za rolkę

Pg 8 953/4-12 46/7

Zb. Waligórski

Poznań — Pocztowa 31

naprzeciw poczty

WSZYSTKIE ZDROJE MINERALNE W DOMU

TABLETKI MUSUJĄCE MAG. KLAWE

ARTIF. „VICHY, KARLSBAD, KISSINGEN, EMS, WILDUNGEN, BILIN

OBECNIE CENY ZNACZNIE ZNIŻONE

nr 8 809

†

We wtorek, dnia 4 kwietnia zasnęła w Bogu po krótkich, lecz bolesnych cierpieniach, w wiośnie życia najdroższa moja narzeczona, ukochana nasza, ś. p.

Marylka Borowiczówna

Wyprowadzenie drogich nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku odbędzie się w czwartek, dnia 6 kwietnia, o godz. 3.30 po poł. z domu żałoby przy ul. Pocztowej 31, na cmentarz parafji św. Wojciecha. zg 18 476

W nieutulonym smutku pogrążeni

Zdzisław Stypa z matką i siostrą.

Poznań dnia 4 kwietnia 1933 r.

NAJLEPSZE ALUMINJUM

z uchwytami pod gwarancją **nierozgrzewającemi się** w wielkim wyborze po bardzo niskich cenach tylko we firmie

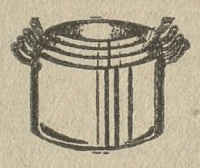

Bolesław Ziętkiewicz,

Specjalny magazyn wypraw kuchennych **Poznań. Nowa 8**

Tel. 35-65 — Rok zał. 1885.

dg 2 869

Tapety
Linoleum
Ceraty i Chodniki
Kokosowe

poleca najtaniej

Wysyłkowy Dom Tapet

S. Stryszyk

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 19.

dg 2 843

Uwaga ogrodnicy

Rafje bardzo tanio oddaje Kredytowa Spółdzielnia Ogrodnicza Ratajczaka 10 zd 91 367

Ofiary na rzecz ubogich złożyli w czasie od 1. 3. do 31. 3. 1933 r.: p. Estereich 200,— zł, p. Mecenas Cichowicz z okazji udzielenia pisemnej porady prawnej 150,— zł, X. Infułat J. Kłos 150,— zł, F-ma „Agra" właśc. St. Różański 50,— zł, J. B. 50,— zł, Koło Rolników Uniwersytetu Poznańskiego 50,— zł, p. Dyr. Ziółkowski 50,— zł, Urzędnicy Koncernu „Vesta" i Pozn. Warsz. Tow. Ubezp. 32,20 zł, St. Szczawiński, Gąsiorowskich 8 22,05 zł, p. M. Malczewski ku czci św. Antoniego na chleb dla biednych dzieci 20,— zł, p. Żychlińska 20,— zł, Dr. H. Rosnerowa na dożywianie dzieci 15,— zł, p. H. Kozłowska 10,— zł, p. Skrzypczyński, Wierzbięcice 27 10,— zł, p. Karge, na dożywianie dzieci 10,— zł, Zakłady Elektrotechniczne „Strzała" 10, —zł, F-ma Stempniewicz 10,— zł, p. Błażkowa 5,— zł, p. Z. Pazdrowa, Langiewicza 8 5,— zł, Dr. Berkan 3,— zł, p. St. Szymański 2,— zł, p. Chosłowski 1,— zł.

Ze skarbonek wyjęto: Apteka pod Opatrznością Boską 6,80 zł, pp. Bąkowscy 19,30 — 12,19 — 13,10 zł, X. Dals 3.17 zł, F-ma Hartwig 13,05 zł, pp. Jakubowscy 2,54 zł, F-ma Knasiak 0.85 zł, X. Dyr. Misiołek 20,20 zł, F-ma Skrzypczak 9,30 zł, p. Weichertowa 3,42 zł.

Dary w naturaljach złożyli: F-ma Plonsk 446 fnt. tatarczanej, 75 fnt. kaszy krakowskiej, p. Pułk. Aleksandrowiczowa, Kochanowskiego 22 9 par skarpet, 2 pary pończoch własnor. wykon., Cukiernia Leopoldt 1 kg. cukru.

Wszystkim ofiarodawcom za łaskawie okazaną pamięć o ubogich składa najserdeczniejsze wyrazy podziękowania

zg 18 473 **Poznański Okręg „Caritas",**
Nowy Rynek 13.

†

W niedzielę dnia 2 kwietnia 1933 r. zmarł tragiczną śmiercią w 30 roku życia ś. p.

Bolesław Kapelski

mój ukochany syn, nasz brat, szwagier i wujek.

Pogrzeb odbędzie się w piątek 7 kwietnia, o godz. 4-tej po południu z kostnicy cmentarza Jeżyckiego, o czem Krewnych i Znajomych zawiadamia

w nieutulonym smutku pogrążona

zg 18 478 **rodzina.**

Lutomek, dnia 5 kwietnia 1933 r.

Specjalnie dla znawców

anody o wymiarach dwa razy większych. Te wspaniałe anody o niespożytej trwałości warto obejrzeć nawet o ile się nie kupi. Cena 18.90 zł. **Mat, Poznań, Składowa 5/7.**

dg 2 723

Parcele budowlane

4 działki po 500 m. kw. na domki willowe, bliźniacze oraz 3 działki po 1 000 m. kw. na wille oddzielne, w okolicy ul. Grunwaldzkiej i Ostroroga jeszcze do odstąpienia. Początek budowy całego osiedla w połowie maja rb. Tylko poważni reflektanci z gotówką ca. zł 15 000 wzgl. zł 30 000 zechcą złożyć oferty do Kurjera Pozn. pod **zg 18 475**

UCHWAŁA. W sprawie postępowania układowego wdrożonego na wniosek aptekarza **Wacława Morawskiego** właśc. apteki pod Gwiazdą w Poznaniu, ul. Kraszewskiego 12 zwołuje się w myśl art. 49 i nast. — rozporządzenia o zapobieganiu upadłości z dnia 6 marca 1928 Dz. Ust. R. P. Nr. 27, poz. 244 ogólne zgromadzenie wierzycieli **na dzień 27 kwietnia 1933 r., godz. 10** przed Sądem Grodzkim w Poznaniu, ul. Młyńska nr. 1 a, pokój nr. 29. Poznań, dnia 30 marca 1933 r. **Sąd Grodzki.** ng 8 696

UCHWAŁA. W sprawie postępowania układowego wdrożonego na wniosek kupca **Stanisława Czachowskiego z Poznania,** ul. Wielka 13 — zwołuje się w myśl art. 49 i nast. — rozporządzenia o zapobieganiu upadłości z dnia 6 marca 1928 r. Dz. Ust. R. P. nr. 27, poz. 244 ogólne zgromadzenie wierzycieli na dzień **26 kwietnia 1933 r.,** godz. 11-ta przed Sądem Grodzkim w Poznaniu, ul. Młyńska nr. 1 a, pokój nr. 29. Poznań, dnia 29 marca 1933 r. **Sąd Grodzki.** ng 8 697

W sprawie odroczenia wypłat **Banku Likwidacyjno-Kredytowego w Poznaniu,** Al. Marcinkowskiego 19 wyznacza się termin na dzień **12 kwietnia 1933 r.** godz. 11 w gmachu tutejszego Sądu, pokój 29 celem rozpatrzenia wniosku dłużniczki o otwarcie postępowania układowego. Wierzyciele mogą przybyć na powyższy termin celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Poznań, dnia 28 marca 1933 r. **Sąd Grodzki.** ng 8 695

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 7 kwietnia 1933., o godzinie 12 w południe sprzedam najwięcej dającemu za gotówkę przy ul. Estkowskiego (Skład drzewa):

około 15 kbm. kantówki 6/8 do 18/24 cm., ok. 62 szt. kantówki i belek topolowych, ok. 3 m³ bali dębowych i 2 i 2½ cala grube, ok. 8 m³ desek dębowych 1 i 1½ cala grube, ok. 4 m³ bale sosnowe 2—2½ i 3 cale grube, ok. 3 m³ deski sosnowe, ok. 7 m³ desek dębowych 1 cal grube, ok. 11 m³ desek dębowych i sosnowych, ok. 18 m³ desek topolowych i brzozowych, ok. 5 m³ desek olszowych, ok. 6 m³ desek i bali dębowych, brzozowych, bukowych i sosnowych, ok. 16 m³ desek sosnowych, ok. 4 m³ desek sosnowych, ok. 10 m³ desek olszowych. ng 8 703

Rachwał, komornik Sądu Grodzkiego rewiru 2.

Poszukuję dla mego urzędnika gosp.

który w czasie kilkoletniej współpracy ze mną w dobrach Oporów, okazał wiele znajomości fachowej i energji oraz zdolności do samodzielnej pracy, posady samodzielnej dla żonatego. zg 18 432

Stanisław Cybulski, Oporów, p. Pawłowice, pow. Leszno.

Szkło **grodowe, okienne, dachowe, kit i t. d.** poleca **Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A.**

Pg 8 929 **Poznań, Małe Garbary 7a. Tel. 86-23.**

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 12.

1 SPRZEDAŻE

Kreda — Farby
wszelkie przybory malarskie niezrównanej jakości najtaniej tylk Specjalny Skład Farb i Lakierów Fr. Gogulski Poznań ulica Wodna 6 telefon 56-93 ng 8264

Wazony
salaterki kielichy figury okazyjnie Staszewski, Wyspiańskiego 15 zdg 92 126

Gramofony — Płyty Mechanizmy - reparacje
ceny najniższe. Fr. Baloń Wożna 12. Pg 9 442-13.78

Pianino
sprzedam. Poplińskich 12. m. 20. zdg 89 250

Meble
tanio wprost z składnicy poleca K. Bakoś, ul. Wenecjańska 1. — Most Chwaliszewski, przy krzyżu zdg 90 295

Nie kupuj mebli
zanim zwiedzisz centrale mebli. Szpryngacz. Swarzędz, naprzeciw poczty — tam najtaniej Pg 8907

Lisy
srebrne, wielki wybór w najlepszych gatunkach po cenach dotąd niebywałych 480 zł oraz lisy popielate piękne. Wielki wybór futer karakułowych. Łajewski, Poznań Fredry 1. Pg 9494-13.103

Akumulatory
naprawia ładuje wymienia na nowe za dopłatą ERA Poznań ul. Półwiejska 17 Pg 8 948-11 67

Lakiery
pokosty wypróbowanej dobroci poleca najtaniej Specjalny Skład Farb i Lakierów Fr. Gogulski Poznań ul. Wodna 6 tel. 56-93. ng 8265

Wapno nawozowe,
Wapnjarnia Miasteczko. Zamówienia przyjmuje Zarząd Berwińskiego 1. telefon 77-16 Poznaniu. ng 8 884

Losy
najszczęśliwsze, tylko w kolekturze Kędziory, Poznań, Sieroca 5/6, narożnik Nowej zdg 91 451

Urządzenie
składowe w dobrym stanie tanio zaraz sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 116

Magiel
w dobrym stanie korzystnie, spiesznie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 115

Dzbanki
mleczniki, cukiernice niklowe okazyjnie Staszewski Wyspiańskiego 15 zdg 92 123

Lis
niebieski, rozmaite krawatki futrzane. Wierzbięcice 13. 3. zdg 91 537

Parcelę
tanio blisko tramwaju. Dziennik Wierzbięcice 3. zdg 91 940

Skład
kolonjalny, centrum, sprzedam. Objęcie 7 000. Adres Kurjer Poznański zdg 91 950

Łóżeczka
dziecięce najlepszy gatunek okazyjnie Staszewski Wyspiańskiego 15 skład. zdg 92 127

Pianina Sommerfelda
Niezrównana jakość — ceny najniższe. Skład fabryczny Poznań, ulica 27 Grudnia nr 15. Używane pianina stale na składzie Pg 8946 11.40

Antykwarnia
Antoniego Pióro, Marcinkowskiego 28 poleca zamieszczanie niebywale zniżonemi cenami bez obowiązku kupna. — Wyroby srebrne od dwunastu groszy gram meble porcelanę bronzy obrazy znanych mistrzów sztychy o 30—40% niżej cen dawniejszych. Pg 9 223-11.100

50 gr
kwmtr. parcele pięć lat spłaty, wpłaty 200.— zł różnych miejscach. Marcinkowskiego 13, p. 15. zdg 92 342

Leżanka
dobrze utrzymana 35 złotych. — Skład Porcelany, Wielka 15. zdg 92 373

Jadłodajnię
dobrze zaprowadzoną śródmieściu sprzedam, nadaje się na każdą branżę. Adres Kurjer Pozn. zdg 92 359

Dwom
panom pełnem utrzymaniem, światłem 75.— plac Nowomiejski 5. m. 31. zdg 92 355

Tapczan
tanio Wodna 26, wejście z Klasztornej. Stolarnia. zdg 92 349

Płaszcze kostjumy damskie
po cenach rewelacyjnie niskich. Olbrzymi wybór. Specjalny dział miarowy. P. Szczawińska Ska, ul. Wodna 1. Przyjmuje asygnaty „Kredyt".
Pg 9 332-12.86

Krem Vaselan tłusty
aptekarza L. Sikorskiego wciera się zaraz po myciu twarzy na noc. Udelikatnia cerę. Działa odkażająco przeciw wągrom i innym nieczystościom skóry. Pg 9378-12.34

Domy Poznaniu
śródmieście ładne czteropiętrowe, zamienie nieruchomość zagranicą. Oferty „Par" Poznań Al. Marcinkowskiego 11 pod 54.161. Pg 9 638-54 161

Sypialnie
nowoczesne stylowe tanio wyprzedaje Stolarnia Kwiatowa 6. zdg 91 637

Biżuterję
od najtańszej do najdroższej — wykonanej całkowicie w własnej pracowni poleca po cenach bardzo niskich W. Kruk jubiler, ul. 27 Grudnia 6. dg 2 772

Ubranie
jasne 25.— Zielona 1 — 9. zdg 92 337

Rower
Teopedo dobrym stanie Grobla 22, gospodarz zdg 92 336

Lampa
kwarcowa wielka, prąd stały tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 169

Radjo
Telefunken z głośnikiem dynamicznym odbiór zupełnie oryginalny tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 168

Skład
bławatów i konfekcji dobrze prosperujący w rynku miasta powiatowego z towarem i urządzeniem zaraz sprzedam. Mieszkanie 5 pokojowe wpłaty 5 000 zł. reszta dogodne warunki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 197

Parcele Puszczykówko
sprzedam tanio. Ratajczaka 38, mieszkanie 2. zdg 92 199

Kolonjalka
w najlepszym punkcie tanio. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 92 217

Kawiarnię
cukiernię, jadłodajnię dobrze prosperującą korzystnie sprzedam lub dam na rachunek. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 213

Kostjum
damski granatowy jak nowy, palto męskie sprzedam. Skarbowa 17 m. 10, od 3—7. zdg 92 236

Parcla
1 200 m² przy dworcu Poznań-Wschód na cele fabryczne, składnice itp. tanio oddam. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 237

Motory
prąd stały od ¼ do 25 KM — 220—440 Volt. Prąd zmienny od 1/10 do 30 KM 220/380. Wentylatory, wiertarka i aparaty naukowo-medyczne sprzeda okazyjnie „Franpol". Dzielyńskich 3, telefon 32-65. zdg 92 241

Powózkę
½ kryta solidna budowa, bardzo dobrze utrzymana za 575 zł sprzedam. Ul. Sołacka 8. zdg 92 304

Platformę
dwukonną 60 ctn. sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 92 208

Złoto
300 marek niemieckich sprzedam sztuka 46 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 284

Parkan
żelazny na sprzedaż. Ślusarnia, Wenecjańska 2/3. zdg 92 280

Parcel
największy wybór ceny najkorzystniejsze. 27 Grudnia 10 m. 2 „Osada" zdg 90 956/7

Parcele
idealnie położone za Bramą Warszawską bezpośrednio przy osiedlach „Dom Własny" i „Praca" wodociągi kanalizacja i światło na miejscu sprzedam bardzo tanio. Małecki Droga Dębińska 1. Telefon 11-96 Pg 8 932 9.80

1 000 parcel
różnych najtaniej kupisz „Budowa" Gwarna 11 zdg 88 425/6

Okazja
kupno od właściciela: 1) kompleks nowych domów z lokalami handlowymi w najlepszym punkcie powiatowego miasta w Poznańskiem. Cena 160 tys. zł, wpłaty 40 tys., reszta długoterm. hipot. 2) kamienica nowa dwupiętrowa, gaz, elektryczność, wodociągi, — sześć mieszkań po 3 pokoje lokatorzy urzędnicy państwowi w śródmieściu powiat. miasta w Poznańskiem, wpłaty 20 tys., reszta hipoteka 3) Willa masywna na wysokim parterze 6 pokoi z ogrodem i polem (całość ¾ h) Dom dla służby, oborą w miasteczku przy dworcu kolejowym w wojew. Pozn. wpłaty 8 tys. reszta hipot. Adres wskaże ekspedycja Kurjera Poznańskiego zdg 92 464

Lniany
piękny obrus 24 osoby serwetkami 170 zł. Fabryczna 34b, m. 28. zdg 92 254

Samochody
ciężarowy Chevrolet dwu tonnowy limuzynka Studebacker pierwszorzędnym stanie okazyjnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 457

Samochód
Fiat 509 a. dwuosobowy ekonomiczny prawie nowy sprzedam tanio. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 92 456

Maszyna
do liczenia Brunświga. Szkolna 7/8, m. 8. zdg 92 455

Zawsze a specjalnie na Święta Wielkanocne sprzedaje tanio
tylko Hurtownia Porcelany — Wroniecka 24 podwórze. Czysta Alpakę — Noże widelce, łyżki — Serwisy porcelanowe — Półmiski zdg 92 476

Maszyny do pisania
można zamienić gorsze na lepsze u Skóra i Ska, Poznań, Al. Marcinkowskiego 23 Pg 8 957-12.53

Szpica
czystego z powodu wyjazdu oddam. Żabikowo Kościuszki 88 a. zdg 92 188

Płaszcz
letni męski tanio na sprzedaż. Półwiejska 32, mieszkanie 12. zdg 92 183

Łóżeczko
dziecięce niklowane, materacem 60 złotych. Skład Porcelany, Wielka 15. zdg 92 372

Maszynę
damską Singera dobra tanio. — Szewska 11, mieszk. 4. zdg 92 368

Skład
kolonjalny mieszkaniem zaraz. — Adres Kurjer Pozn. zdg 92 272

Rolwagę
w dobrym stanie sprzedam tanio. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 92 270

Willę
jednofamilj. 6 pokoi. 2 morgi ogrodu w Poznaniu tanio sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 92 260

Jadalnia zł 200,—
używana czarna. dobrym stanie. bufet. kredens stół rozciągany 6 krzeseł gabelinie. Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3 Pg 9701-14.61

Jadalnia nowoczesna tylko zł 550,—
nowa solidna praca ładny rysunek kupno naprawdę okazyjne Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pg 9700-14.60

Stół mahoniowy owalny
do jadalni 24 osoby nowy masywny tylko 150 zł. Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3 Pg 9699-14.59

Kuchnie nowoczesne
nowe białe dobre wykonanie okazyjnie Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 9698-14.58

Gabinet męski nowy tylko zł 300,—
solidnie wykonany ładny wygląd dopóki zapas starczy Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3 Pg 9697-14.57

Sypialnia biała tylko zł 250,—
używana lecz dobrym stanie. solidna praca szafa 1.80 rozbierana Poznński Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pg 9696-14.56

Piękna sypialnia brzostowa tylko zł 900,—
używana bardzo dobrym stanie jak nowa kompletna wewnątrz mahoń wykonanie pierwszorzędne kosztowała zł 4 000 kupno naprawdę okazyjne. Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 9695-14.55

Sypialnia dębowa solidna zł 400,—
używana. jasnodębowa. marmurem lustrami materacami. krzesłami szafa 1.80 m rozbierana Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pg 9694-14.54

Sypialnia jasnodębowa tylko zł 330,—
używana jak nowa. lustrami materacami sprężynowemi wkładkami szafa 1.86 m rozbierana. Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pg 9693-14.53

Dobra egzystencja!
Czyszczalnia pierza nowe maszyny z powodu wyjazdu sprzedam. Zgłoszenia Agentura Kurjera Poznańskiego Leszno. ng 8890

Lisa (kołnierz)
pięknego sprzedam korzystnie. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 92 470

Restaurację
z butelkową sprzedażą dobrem położeniu na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 469

Dom
masywny. chlew 2 morgi dobrej ziemi sprzedam Białkowski. — Niewierz poczta Duszniki. zdg 92 468

Tapczan
elegancki. leżanka okazyjnie. — Łazienna 1 Rajman. zdg 92 379

Puchowa
pierzyna tanio. Piekary 18. m. 5. zdg 92 378

Gabinet męski jadalnia
meble dobrze utrzymane sprzedam okazyjnie Nowy Dom Komisowy Woźna 16. rg 6 269

Bibljoteka — biurka
szafy żaluzyjne taborety. krzesła. lustra kredensy. różne inne meble używane kupisz okazyjnie Nowy Dom Komisowy. Woźna 16 rg 6 268

Sypialnia 260,—
kompletna szafa lustrem jasny dąb. materacami dobrze utrzymana. Okazja Nowy Dom Komisowy Woźna 16. rg 6 267

2 okna
nowe podwójne 100×135 do sprzedania. Skład kolonjalny. ul. Wroniecka 12. tel. 51 02. rg 6 259

Wózek
sportowy na pasach sprzedam. Kilińskiego 7. m. 8. zdg 92 435

Czynszowy
dom masywny dla kupującego. wolne mieszkanie. miasto powiatowe Cena 18 000 wpłaty 12 000. Baumgartner Poznań. plac Sapieżyński 2a. zdg 92 438

Pianino
czarne krzyżowe Długa 14. m. 5. zdg 92 405

Skład
kapeluszy przy Starym Rynku tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn zdg 92 415

Jadalka
polerowana. Stolarnia Słowackiego 22. Pg 9 708-54.187

Wózek
dziecięcy (Brenabor). Stolarnia. Słowackiego 22 Pg 9 707-54.188

Stół
rozciągany mahoń. Stolarnia Słowackiego 22 Pg 9706-54.185

Komoda
orzech z brązami. Stolarnia Słowackiego 22 Pg 9 705-54.186

Pianino
zagraniczne dobrej marki. piękny ton. Adres Kurjer Pozn. zdg 92 411

Bufet
stół do jadalni kanape. fotele sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 92 486

Dryling cal. 12
bardzo dobrze utrzymany tanio sprzedam. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 92 480

Pokój
męski. lodówkę sprzedam. Aleje Marcinkowskiego 6. m. 7. zdg 92 317

Wanna
emaljowa piecem miedzianym dobrym stanie. Grobla 22 gospodarz. zdg 92 316

Umywalka
używana dębowa. lustrem 40 zł. Stolarnia Plac Działowy 7 suterena. zdg 92 426

Pościel
świeża tanio. Mostowa 5. mieszkanie 10 zdg 92 419

Kraty żelazne
340×220 szerokie. Grobla 22. gospodarz. zdg 92 318

5 KUPNA

Pompę
dwu tłokową 2—3 calową lub wirówkę kupię. Mleczarnia Łazarska. Marsz Focha 101. zdg 91 886

Stary
papier kupuje Fa. Makulatura. telefon 77-60. zdg 91 816

Jadalnie — sypialnie gabinety
używane — nowe kupisz najtaniej tylko w firmie Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 9692-14.52

Motor elektryczny
na prąd zmienny 8—10 koni siły używany lecz dobrze utrzymany kupimy „Fisimal". Poznańska Wytwórnia Wyrobów Łubowych. Poznań ul. Kolejowa 1 — 3. zdg 92 374

Lisa
cena. Kurjer Pozn zdg 92 333

Rower
dziecięcy dwukołowy w dobrym stanie kupię. Oferty „cena Kurjer Poznański zdg 92 175

Wózek dziecięcy
dziecięcy kupię. Horn Prusa 19. zdg 92 170

Aparat
fotograficzny z przyrządami okazyjnie kupię. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 92 204

Kupię
jednokonkę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 205

Samochód
osobowy kupię (limuzynę) za gotówkę. Dzionek. Rogoźno Wlkp. zdg 92 222

Kupię
pod Poznaniem 8 do 10 mórg ziemi ze składem lub bez. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 92 214

Samochód
limuzynę 4 drzwiową kupię gotówką Oferty Kurjer Poznański zdg 92 225

Motorek
rowerowy kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 251

Poszukuję
kupna prywatnego gospodarstwa 30—40 mórg w okolicy Szamotuł lub Obornik. Oferty agencja Kurjera Pozn. Oborniki. ng 8 886

Parcele
w każdej dzielnicy Poznania po każdej cenie kupujemy i sprzedajemy. — „S. B. P." Poznań. Marszałka Focha 99. ng 8 699

6 KAMIENICE

Kamienica
nowobudowana dwa składy — 47 000 wpłaty 25 000 reszta amortyzacja dochód 5 796 złotych. — Bloch. Poznań. Długa 5. zdg 91 944

Kamienicę
komfortową — dochód 16 000. sprzedam 120 000 wpłaty 70 000. Gruszczyński. Pocztowa 30. zdg 91 945

Kamienica
dochód 15 000. cena 100 000. wpłaty 80 000.— plac 2 800 mkw zabudowania. cena 50 000.— dochód 8 600.— wpłaty 25 000.—. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 358

Kamienica
komfortowa dochód 22 000 sprzedam 120 000 Czarnecki. Marcina 62. II. zdg 92 460

Kamienica
centrum. komfort. dochód 54 000. za 425 000 sprzedam lub zamienie na mniejszy objekt Agenci wykluczeni. Oferty „Par" pod 54.183. Pg 9 704-54.183

Dom
trzypiętrowy. ogrodem. Górczynie. 27 000 sprzeda Skotnicki Żupańskiego 6. zdg 92 482

PIENIĄDZ

8 000
poszukuję na I. hipotekę nieruchomości wartości 50 000. dam wysoki procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 211

Zaraz 10 000
lub 8 000 zł na 2 lata. Majątek bez długu wartości 150 000 zł. — spłata jednorazowa lub częściowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 164

1—2 000 zł
wstawię kaucji za jakąbądź posadę lub wstąpię jako wspólnik do rzetelnego przedsiębiorstwa. Oferty Kurjer Pozn zdg 92 445

1 000 zł
do uruchomienia dobrego interesu poszukuję względnie przyjmę wspólnika. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 198

8 DO WYNAJĘCIA

6, 5, 4, 3 i 2
pokojowe mieszkania wskaże „Domus". Plac Wolności 14a — Informacje bezpłatne. zdg 92 150

Wysokie sutereny
ul. Słowackiego 18. 5 dużych pokoi, jako ubikacje handlowe, wydzierżawię od zaraz. Zgłoszenia telefon 66-89. Pg 8 915

3 pokoje
kuchnia. przynależności I. pięt. śródmieście pewnemu płatnikowi zaraz. Warunek czynsz rok zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 180

Mieszkanie
5. 3 i 2-pokojowe w willi właściciel Gendera. Górna Wilda 119. skład. zdg 92 267

Trzypokojowe
komfort centrum I. front 100.— rok zgóry. Szewska 11 mieszkanie 9. zdg 92 339

Siedmiopokojowe
centrum 200 miesięcznie wskaże „Domus" Plac Wolności 14 a. zdg 92 152

Pokój
i kuchnia od zaraz wolne. Czartorja 2. m. 10. 15—20. zdg 92 247

Mieszkanie
czteropokojowe. II. piętro balkon elektryczność. parkiet. z meblami oddam. Adres Kurjer Pozn. zdg 92 228

Sprzedam
mieszkanie pokój z kuchnią wraz z nowem umeblowaniem. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 92 210

Mieszkanie
4 pokojowe odstąpię za zgodą gospodarza. czynsz 100 miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 291

5
pokojowe komfortowe mieszkanie z przynależnościami centralne ogrzewanie przy ul. Fredry 2. od 1 maja lub 1 czerwca do wynajęcia tylko dla poważnego reflektanta. Informacje u gospodarza. zdg 92 290

Dwupokojowe
trzypokojowe wydzierżawię. — Czarnecki Marcina 62. II. zdg 92 459

Dwupokojowe
mieszkanie za zgodą gospodarza odstąpię za zwrotem kosztów renowacji. czynsz złotych 60 miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Poznański ng 8702

Sprzedam
pokój. kuchnię z meblami. Adres Kurjer Pozn. zdg 92 407

Trzypokojowe
blisko śródmieścia. I. Hetmański. Woźna 1. I. zdg 92 402

Czteropokojowe
śródmieście. częściowo z meblami. dzierżawa 100. Maciejczyk. Aleje Marcinkowskiego 5. m. 14. zdg 92 485

Sześciopokojowe po pułkowniku mieszkanie
Komfort — Słońce — Wygody — jest od zaraz do wynajęcia. Kraszewskiego 11. Zgłoszenia mieszkanie 11. zdg 92 475

Mosina
3 pokoje kuchnia. ogród owocowy wydzierżawię. Adres wskaże Kurjer Pozn zdg 92 325

5 pokojowe
IV. piętro. Górna Wilda 36 natychmiast wprost od właściciela komorne 125—. Wiadomość portjer lub telefon 37 55. rok zgóry. lub gwarancja. zdg 92 320

2 pokojowe
mieszkanie Oborniki wynajmie właściciel Baumgartner, Poznań. plac Sapieżyński 2a. zdg 92 440

Pokój
kuchnia z meblami do oddania. Adres Kurjer Pozn. zdg 92 420

9 SZUKA MIESZK.

Dwupokojowego
mieszkania poszukuję. Dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 861

5 pokoi
z kuchnią i przynależnościami na mieszkanie kierownika i biuro. w śródmieściu nie wyżej II. piętra. możliwie z dwoma frontowemi wejściami poszukuje poważna instytucja Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 789

Poszukuję
6—7 pokojowego mieszkania komfort. nie wyżej II. piętra okolica Łazarz-Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 784

Mieszkań
różnej wielkości każdej dzielnicy dla poważnych reflektantów poszukuje „Domus" Plac Wolności 14a. telefon 5-17 zdg 92 149

3 pokoje
z przynależytościami od gospodarza czynsz zgóry poszukuje oficer zawodowy Oferty Kurjer Poznański zdg 92 242

Za
pokój kuchnia 25— pół roku zgóry urzędnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 255

Puszczykówku
pokój kuchnie okres letni poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 257

Podoficer
zawodowy. pewny płatnik szuka od gospodarza 3—2. pokoje I. II. Łazarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 352

Mężczyzna
żonaty. młody. bezdzietny trzeźwy zaufany z dobrem poleceniem. przyjmie portjerstwo lub inną pracę. Na żądanie złoży kaucję. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 163

Urzędniczka
poszukuje 2 pokojowego mieszkania za miesięczną opłatą. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 194

4 — 5
pokojowego. czynsz tylko miesięczny do 100 złotych poważny reflektant. Oferty tylko od gospodarza do Kurjera Poznańskiego zdg 92 206

Mieszkania
3—4 pokojowego kuchnia. poszukuje dobry płatnik od gospodarza. Nagroda — prace malarskie. Oferty „Par" Aleje Marcinkowskiego 11 pod 14.22. Pg 9 687 14 22

Profesor
poszukuje dwupokojowego mieszkania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 313

Pokoju
z kuchnią poszukuje. Czynsz zapłace za rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 428

Trzy
lub 4 pokojowe mieszkanie od gospodarza. czynsz za rok Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 413

10 ZAMIANA MIESZKANIA

4
pokoje przy ul. Długiej. czynsz 70 zamienię na 4—6 pokojowe z komf. centrum lub początek Jeżyc Oferty Kurjer Poznański zdg 92 226

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
używaniem kuchni małżeństwu panu. Grobla 27 a m 6. zdg 91 606

Tanio
2 panów. Ogrodowa 15. mieszkanie 16. zdg 90 620

Grunwaldzka 5
słoneczny. frontowy parterowy. mieszkanie 1. zdg 90 715

Dla
pana balkonowy przy placu Ziemnym (Zielona 3. m. 6) czysty dobrze umeblowany ewentualnie dwa przyległe. frontowe. bardzo słoneczne. spokojne na pierwszem piętrze. prawo. zdg 91 970

2
łączne. elektryczność. łazienka solidnemu panu lub bezdzietnemu małżeństwu urzędnikowi od 15. Łąkowa 9 parter. lewo. zdg 91 590

Dwuosobowy
ładny dobre utrzymanie lub bez paniom. Kreta 5. mieszk. 2. zdg 92 245

Eleganckie
2 pokoje lepszemu panu wydzierżawię. Obejrzeć do godz. 3 ciej. Rzeczypospolita 3 m. 7. zdg 92 259

Dwa
pokoje komfortowe. Mickiewicza 19. m. 8. zdg 92 274

Śródmieście
dobrze umeblowany dwu jednoosobowy kulturalnym. Szkolna 11. m. 8. zdg 92 273

Spokojny
(elektryczność). Piekary 9 — 2. zdg 92 381

Pokój
wspólny 4 20. Zielona 3. m. 5. zdg 92 473

Frontowy słoneczny pokój
wynajmę od zaraz dla jednego lub dwóch panów blisko dworca i poczty na Łazarzu. Ul. Gąsiorowskich 10. m. 9. II. piętro. zdg 90 153

Piekary
5. mieszk. 6. dwuosobowy. zdg 92 377

Pokój
niekrępujący z telefonem. — 27. Grudnia 4. m. 11. zdg 92 360

Pokój
utrzymaniem lub bez zaraz. — Wodna 11. m. 3 zdg 92 347

Pokój
wolny. Św. Marcin 48. m. 5. zdg 92 330

Pokój
Słowackiego 29. m. 9. zdg 92 134

Pokoje
utrzymaniem bez. Focha 27. mieszkanie 7 front. zdg 91 654

Niekrępujący
Wodna 25. m. 11. zdg 92 218

1 — 2
osoby niekrępujący. Młyńska 3. m 13. zdg 92 231

Pokój
na biuro. Marcin 3 m. 6. zdg 92 232

Małżeństwu
dwuosobowy frontowy. Czesława 14. I. prawo. zdg 92 297

Zaraz
słoneczny. Plac Bernardyński 1 a. III. zdg 92 294

Pokój
umeblowany panom lub inteligentnemu małżeństwu ogrodem lub bez. Starołęka Romana Maya 63. zdg 92 283

Pokój
wprost klatki schodowej od 15. 4. wynajmę. Ratajczaka 27. m. 5. zdg 92 279

Pokój
Wierzbięcice 34. m. 6. zdg 91 794

Pokój
Jasna 16 m. 10 rg 6 257

Pokój
Jeżycka 43. m. 7. zdg 92 434

Pokój
wynajmę. Plac Sapieżyński 2a. mieszkanie 16. zdg 92 439

Na biuro
pokój. względnie dwa eleganckie ze schodów. Ratajczaka 14. m. 22 zdg 92 483

Pokój
ewentualnie 2 umeblowane balkonem willi. I. elektryczność. łazienkę zaraz wynajmę panu — Zgłoszenia Konopnickiej 22 parter. zdg 92 481

Frontowy
duży. łazienka. telefon. zaraz. — Skarbowa 7. mieszkanie 8 zdg 92 477

Pokoik
panience. Czesława 17a. m. 20. zdg 92 323

Pokój
umeblowany. elektryczność. — utrzymanie lub częściowe. Marcina 66/67. m. 10. zdg 92 321

Pokoik
niekrępujący elektryczność utrzymaniem 75.— Skryta 14/8. zdg 92 315

Balkonowy
słoneczny Kwiatowa 6. m. 8. zdg 92 312

Wspólny
obiadami również doby. Wrocławska 13 — 11. zdg 92 427

Inteligentnemu
niekrępujący. Wielkie Garbary 53. m 5. zdg 92 425

Lepszy
utrzymaniem — bez. Łąkowa 16. mieszkanie 10. zdg 92 412

12 SZUKA POKOJU

Śródmieście
utrzymaniem poszukuje wyższy urzędnik. Zgłoszenia szczegółowe cena Kurjer Pozn. zdg 92 263

Dwie
panienki pokoju 25. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 173

Krawcowa
szuka pokoju żelaznym piecykiem centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 223

Poszukuję
niekrępujących dwóch pokoi umeblowanych utrzymaniem (obiady) dla dwóch osób lub używaniem kuchenki gazowej okolica Jeżyce Łazarz od 10 4. Oferty „cena Kurjer Poznański zdg 92 253

Dwie
studentki poszukują pokoju blisko Uniwersytetu. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 276

Pokoju
próżnego z klatki schodowej. — Zgłoszenia tel. 39 28. zdg 92 437

Pokoju
małżeństwo. 25. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 404

Pokoju
próżnego używaniem kuchni samotnej osoby. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 414

Małego
pokoju od gospodarza poszukuję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 421

13 LOKALE

Ubikacja
cichy przemysł. parter centrum. potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 792

Lokale
przem.-handlowe frontowe. jasne ok 100 m². zaraz do wynajęcia. Wielka 27. tuż przy Starym Rynku. Pg 9 672-14.6

Skład
przy ul. Podcórnej 10 nadający się na wszelką branżę od zaraz do wynajęcia. Bliższych informacji udzieli Poznański Bank Ziemian. pokój 8. dg 2962

Skład
z trzema pokojami oraz dużą jasną ubikacją na warsztat śródmieście od 1 maja. Nadaje się na rzeźnictwo. Zgłoszeni Kurjer Poznański zdg 92 181

2 pokoje
na biura duże frontowe telefon. Św. Marcin 15. m. 7. zdg 92 200

Sklepu
centrum poszukuję. — Oferty „Par". Aleje Marcinkowskiego 11. pod 14.2 Pg 9 674-14.2

Składu
ruchliwe położenie na branżę papierniczą poszukuję Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 92 429

14 DZIERŻAWY

Garaże
murowane obsługa cała dobę tanio Drużbackiej 2. zdg 92 124

Ubikacje
murowane na lokale handlowe — warsztaty tanio. garaże. Drużbackiej 2. zdg 92 125

Dzierżawy
450 mórg objęcie 20 000 400 objęcie 12 000 inwentarzami. Rutkowski. Mickiewicza 28. zdg 92 162

Wydzierżawię
na stałe dom letniczy z restauracją skład nadający na kolonjalkę lub piekarnię. Informacje udzieli Puszczykówko telefon 8. zdg 91 840

Piekarni
w mieście prowincjonalnem poszukuję. Zgłoszenia Kurejr Pozn. zdg 92 221

Willę
komfortową. umeblowaną. jedenastu pokojach. z ogrodem 4 000 mtr². przy lesie. wydzierżawię. Puszczykówko. Gorazdowska. Pg 9 703-54.184

Ogródek
działkowy przy ulicy Wojskowej wydzierżawię. Zgłoszenia Kurjer Pozn. ng 8 698

15 LETNISKA I UZDROWISKA

Sanatorjum
„Sanato" Fundacja Imienia śp. Doktorowej Zofji Aleksiewiczowej Iwonicz—Podkarpacie. Choroby gruczołów stawów. kości (gruźlica. reumatyzm) zaburzenia przemiany materji (artretyzm. otyłość) rekonwalescencja Znakomita kuchnia staranne leczenie. Prospekty za nadesłaniem znaczka 30 groszy. ng 8 811

16 OSOBISTE

Alil
napisz poste restante. zd 92 322

21 ZGUBY

Jamnik
bronzowy uciekł. Zwrócić za wynagrodzeniem ul. Zbąszyńska 26 obok Radjostacji. zdg 92 278

Zaginął
pinczerek. piesek. zwrot za wynagrodzeniem. Górna Wilda 44. m. 3. zdg 92 478

22 ROZMAITE

Niewykorzystany
kurs samochodowy tanio odstąpię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 224

Salon Mód Łukowskiej, Kantaka 2
komplety suknie. płaszcze. kostjumy modele francuskie. Ceny znacznie zniżone zdg 88 460

Bieliznę

niemowlęca w olbrzymim wyborze poleca po cenach fabrycznych Fabryka Bielizny Dom Płócien. J. Schubert. Wrocławska 3. Pg 9 713 13.85

Żaluzje, firanki
akuratnie tanio Szafranek. Staszica 19. mieszk. 11. zdg 92 423

Przerabiam
fasonuję garsonki. swetry itp. wykonuję nowe „Tricot". Pocztowa 23. Pg 894511.17

Kto
naprawią dobrze getry i krawaty? Zgłoszenia Kurjer Poznański dg 2968

Metapsychografolog
Mobet „Jasnowidz Pewuki" przepowiadanie, anonimy. Woźna 5, piąte. zdg 92 319

Koncesję
na wyszynk wódek poszukuję. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 171

Pracownia Gorsetów „Wanda"

Gorsety na miarę Gorsety gotowe — Pasy do ciąży — Paseczki sportowe Biustonosze wszelkiego rodzaju. Reparacje gorsetów. Ratajczaka nr. 27, parter. zdg 92 289

Hemoroidy
Czopki hemoroidalne „Varicol" (z kogutkiem) usuwają ból. pieczenie. swędzenie krwawienie zmniejszają guzy ((żylaki). Sprzedają apteki. ng 8 179

Prężenie firan
pranie bielizny. prasowanie kołnierzyków wykonuje solidnie spiesznie i tanio Pralnia. Wielkie Garbary 42. rg 6 265

Krawcowa
szyje elegancko. tanio. Gwarna 18. m 7. zdg 92 406

Tysiące
chorych na katar żołądka. wzdęcia. kurcze. bóle. niestrawność. zgagę. nudności. wymioty brak apetytu. ogólne osłabienie etc. odzyskało zdrowie. używając ziółka sławnego na cały świat doktora Dietla. profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej. Adres: Liszki — Apteka. Pg 9 535-62.169

Zakład dentystyczny
Cieszkowskiego 4 (centrum obok Akwawitu) wykonuje sztuczne zęby złote korony i mostki po niskich cenach. zdg 92 335

Olbrzymi wybór w pończochach
jedwabnych macco fil d'ecosse skarpetkach pończoszkach dziecięcych. Ceny niebywale niskie Fabryka Bielizny Dom Pończoch. J. Schubert. Wrocławska 3. — Pg 9 499 13.87

23 OŻENKI

Dla
mej siostry lat 28, zgrabnej, przystojnej praktycznej majątku 2 500 i wyprawę osobistą szukam męża. Urzędnicy na stałej posadzie względnie lepsi rzemieślnicy zechcą złożyć z całem zaufaniem oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 92 256

Były
ziemianin zapozna panią średni wiek i tusza własnem mieszkaniem. Cel matrymonjalny. Oferty z fotografją Kurjer Pozn. zdg 92 266

Stały
urzędnik państwowy VIII stopnia, kawaler, bez przeszłości i nałogów przystojny, poszukuje w celu matrymonjalnym panny pełnych zalet i kobiecości, miłej, bardzo ładnej korpulentnej, średniego wzrostu ciemnoblondynki Wielkopolanki do lat 25 religijne skromnych wymagań, idealnie traktujące małżeństwo pochodzące z dobrych zamożnych rodzin zechcą łaskawie swe oferty złożyć pod zdg 92 450 do Kurjera Poznańskiego.

TEATRY

Teatr Polski: Dziś po południu „Przyjaciele" Fredry.
Dziś wiecz. „Mamusia".
Sobota, 8. 4. Premj. „Jutro Pogoda" z p. Biesiadecką.
Niedziela, 9. 4. poł. „Święta Joanna".
Niedziela, 9. 4. wiecz. „Jutro Pogoda".
Poniedziałek, 10. 4. „Jutro Pogoda".

Teatr Wielki (Opera): Dziś — „Gri-Gri".
Czwartek, 6. 4. „Aida", gościnnie wystąpią Wanda Wermińska i Józef Woliński i Dr. Roessler-Stokowska.

Teatr Nowy: Dziś, o godz. 8 wiecz „Sprawa Moniki" po raz ostatni.
Czwartek, o godz. 8 wiecz. „Azef", Premjera.

Komedja Muzyczna: Dziś — „Peppina".
Czwartek, 6. 4. 8 wiecz. „Peppina".
Piątek, 7. 4. 8 wiecz. recital - koncert Marceli Hildebrandt.

Teatr Narodowy: Piątek, 7. 4., o godz. 15 „Za siedmiona górami" (przedstawienie szkolne).
Sobota, 8. 4., o godz. 15 „Za siedmioma górami".
Sobota, 8. 4., o godz. 17 „Za siedmioma górami"
Niedziel, 9. 4., o godz. 15 „Za siedmioma górami"
Niedziela, 9. 4. o godz. 17 „Za siedmioma górami".

DZISIAJ w KINIE

Apollo: „Eskadra śmierci".
Aurora: „Przygoda Sobowtóra" i „Za grzechy brata".
Colosseum: „Flip i Flap w niewoli małżeńskiej"
Corso: „Dama w Szkarłacie" i „Charlie jako kapitan".
Muza: „Sto metrów miłości"
Metropolis: „W tajnej służbie".
Odeon: „Flip i Flap 10 minut strachu".
Oaza: „Nenita Kwiat z Hawanny"
Orzeł: „Ludzie bez sumienia" i „Mistrz pięści"
Renaissance: I „Kohn i Kelly wśród ludożerców". II. „Karząca Dłoń".
Roxy: „Ostatnie spotkanie".
Sfinks: „Czar jego oczu".
Słońce: „Congorilla".
Tęcza: „Sto metrów miłości".
Wilsona: „Szyb L 23"

Nauczycielka
religijna, gospodarna, muzykalna, starsza panna, miłego usposobienia, pozna poważnego pana, inteligenta, na stanowisku najchętniej wdowca dziecini prowincji. Cel matrymonjalny. Pośrednictwo wykluczone. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 92 408

Wdowiec
lat 41 emeryt posiadający dobrze zaprowadzony skład towarów kolonjalnych poszukuje z powodu braku znajomości żony, panny lub wdowy bezdzietnej. Gotówka pożądana dla własnego dobra. Rzecz traktuje się na serjo. Oferty z dołączeniem fotografji, którą się zwraca skierować do Kurjera Poznańskiego zdg 92 466

Wdowiec
kierownik młyna zbożowiec niezależny z gotówką poszukuje starszej panny lub wdówki prawego charakteru, wesołego usposobienia również z gotówką celem kupna młyna, lub wżeni się w młyn. Cel matrymonjalny. — Zgłoszenia możliwie z fotografją do Kurjera Poznańskiego zdg 92 417

24 NAUKA

Student
udzieli pomocy lekcjach uczniom szkół wydziałowych średnich godzina 35 gr. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 350

25 MUZYKA

Orkiestra
kwartet dobrze zgrany potrzebny od 17. 4. Zgłoszenia z podaniem gaży i fotogr. do Kurjera Pozn. zdg 92 488

Potrzebny
od 17 kwietnia czelista jazzbandzista ewtl mały repertuar nut Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 44. ng 8 896

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Kupiec rutynowany
branży żelaza maszyn roln. pracownik samodzielny sumienny bilansista, korespondent, poszukuje zaufanej posady jako kierownik, zastępca szefa etc. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 522

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego dobremi świadectwami. Oferty Kurjer Pozn zdg 91 848

Technik dentystyczny
z dobremi świadectwami poszukuje posady. Łask. oferty P. Opalewski Rawicz. zdg 92 110

Inteligent
z wykształceniem uniwersyteckiem w posiadaniu jezyków polskiego francuskiego, angielskiego i rosyjskiego bedący bez środków do życia, szuka jakiejkolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 92 012

Gosposia
lat 30, obeznana wszelkiemi gałęziami gospodarstwa, bardzo dobrze polecona zna kuchnię, lepsze szycie przyjmie posade za skromnem wynagrodzeniem u samotnej lepszej osoby lub wyręczycielki posługi chętnie wyjazd.— Oferty Kurjer Poznański zdg 92 129

Nauczycielka
domowa skromnych wymagań, muzyka pocz. francuskiego niemieckie, obejmie po Wielkiejnocy posade. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 92 130

Mistrz
stolarski, szuka posady jako werkmistrz do wiekszej fabryki mebli Oferty Kurjer Pozn. zdg 86 879

Biegła
stenografistka polsko - niemiecka z długoletnią praktyką biurową poszukuje zaraz lub później odpowiedniej posady Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 89 331

Mistrz
dypl. mech. - ślusarz obeznany motorami spalinowemi oraz elekt. dobre referencje szuka odpowiedniej posady Oferty Kurjer Poznański zdg 92 384

Szofer
kawaler 3 lata w ostatniej posadzie szuka posady za małem wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 383

Wychowawczyni
kochająca dzieci, dobre świadectwa niemiecki przyjmie posade. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 471

Szukam
posługi za pokoik Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 343

Krawcowa
dobra szuka pracy w dom 2 zł. dziennie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 329

Młoda
dziewczyna szuka posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 327

Dzielna
ekspedjentka branży rzeźnickiej szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 176

Biegła
ekspedjentka rzeźnicka szuka posady od zaraz lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 174

Introligatorka
nakładaczka na kamieniodruku poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 166

Poszukuję
posługi na cały dzień lub do południa Łazarz lub Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 165

Introligator
szuka posady jako inkasent lub woźny złoży kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 209

Uczciwa
dziewczyna do wszystkiego poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 92 219

Posługi
poszukuje zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 92 220

Panienka
szuka posady do składu piekarskiego utrzymaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 229

Panna
szuka posady z szyciem robótkami, gotowaniem do wszelkiej pracy możliwie do składu piekarskiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 238

Piekarz - cukiernik
poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 92 302

Kucharka
nawskroś uczciwa szuka posady lepszym domu dobrem gotowaniem ewentl. do wszystkiego. — Oferty Kurjer Poznański zdg 92 285

Młody
kawaler z własnym zaprzęgiem poszukuje jakiejkolwiek pracy Oferty Kurjer Pozn zdg 92 234/5

Posługaczka
uczciwa, młoda, z dobrem świadectwem i poleceniem, poszukuje posługi zaraz. Oferty Orodownik Wielkopolski zdg 92 441/2

Czeladnik
piekarski poszukuje posady. Może złożyć małą kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 178

Cukiernik
w średnim wieku, dobrze obeznany w swym zawodzie jak również w obsłudze gości, szuka posady Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 92 396

Młodsza
panienka szuka posady do dzieci i lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Pozn zdg 92 409

Fachowiec
doświadczony dziedziny fotografji Ia siła praktyka zagranicą szuka zaraz lub od 1 maja posady w zakładzie lub innym przedsiebiorstwie, również sezon niewykluczone zagranicą. Oferty Kurjer Pozn zdg 92 264

Magistra
farmacji z 4-lenia praktyką dzielna energiczna szuka posady w aptece lub jako przedstawicielka w firmie chemiczno-farmaceutycznej Oferty Kurjer Poznański zdg 92 187

Dziewczyna
uczciwa samodzielnem dobrem gotowaniem szuka posady do 2 lub 3 osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 184

Gospodyni - kucharka
samodzielna z wykwintnem gotowaniem, znającą się na chowie drobiu wszelkich zaprawach z bardzo dobremi świadectwami przyjmie posade w lepszym domu względnie do samotnej osoby. — Oferty Skrzypczyńska Fabryczna 35, mieszkanie 4. zdg 92 182

Inteligentna
panienka znająca haft poszukuje posady do dzieci zaraz, najchętniej na wieś. Łaskawe oferty Kurjer Pozn zdg 92 258

Trio damskie
rutynowane wolne. Humor, śpiew Bednarek, Hotel Warszawski, Kościan. zdg 92 465

Mistrz murarsko - ciesielski
wykonuje roboty budowlane i rysunki po niskiej cenie. Zgłoszenia Fr. Perdoch, Poznań, Żegrze, Warownia II. zdg 92 463

Rzutka
ekspedjentka kaucja 500 zł poszukuje filji lub spółki. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 454

Urzędnik gospodarczy
kawaler lat 41 absolwent szkoły rolniczej przyjmie posadę za utrzymanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 453

Kuchmistrz - cukiernik
Warszawianin dzielny w swym zawodzie wyjedzie na sezon najchętniej nad morze lub inne miejsce, spokojny, trzeźwy niepalący, lat 45 ewentualnie przystąpi do spółki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 451

Piekarz - cukiernik
poszukuje posady jako piecowy, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 311

Pani
inteligentna zdrowa wiek średni znająca dobra kuchnie i gospodarstwo szuka posady pani domu, najchetniej u samotnych. — Oferty Kurjer Pozn zdg 92 308

Absolwent
państw. średniej szkoły rolniczej szuka praktyki bez wynagrodzenia. Zgłoszenia Agencja Kurjera Pozn. 45. ng 8 897

500,—
kaucji złożę — woźnego i inkasenta. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 265

Gosposia
młodsza z dobrem gotowaniem szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 91 865

Mogę
polecić uczciwe dziewczę do wszystkiego, bez gotowania. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 91 866

Przykrawacz
cholewek, dobry kalkulator i pierwszorzędna siła poszukuje pracy od zaraz, ewentualnie z urządzeniem cholewkarni. Oferty Kurjer Pozn zdg 91 862

Dziewczyna
poszukuje posady zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 91 888

Dziewczyna
młodsza wiejska czysta i uczciwa szuka posady z gotowaniem u lepszego państwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 890

Polecam
uczciwą i skromną dziewczynę do wszelkich prac domowych z szyciem Oferty Kurjer Poznański zdg 91 813

Praczka
ze świadectwami poszukuje stałej pracy Oferty Kurjer Poznański zdg 91 814

Uczciwa
panienka poszukuje posady do kawiarni lub restauracji. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 91 824

Pokojowa
hotelowa szuka pracy Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 825

Panienka
inteligentna ze szkołą wydziałową szuka jakiejkolwiek posady, najchętniej biurowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 736

Poszukuję
posady woźnego lub portjera z kaucją. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 91 852

Panienka
inteligentna lat 22 znająca język niemiecki, robótki, gre na fortepianie szuka posady najchętniej towarzyszki lub lektorki Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 711

Wychowawczyni
nauczycielka poszukuje posady. Bardzo dobre świadectwa pomoc w nauce, gospodarstwie domowem, krawiecczyzna, robótki (niemiecki). Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 709

Dziewczyna
do wszystkiego z dobrymi świadectwami poszukuje posady za raz lub 15 Oferty Kurjer Pozn zdg 92 071

Krawcowa
pierwszorzędna szuka pracy w dom. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 898

Gospodyni
kucharka poszukuje posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 830

Gospodyni
kucharka z dobremi świadectwami poszukuje zaraz posady do restauracji. Oferty Kurjer Pozn zdg 91 831

Bufetowa
dzielna z kaucją szuka zajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 826

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 846

28 WOLNE MIEJSCA

Dyrygent
do prowadzenia chóru w Poznaniu zaraz potrzebny. Łaskawe zgłoszenia oraz podanie wysokości wynagrodzenia uprasza się podać do Kurjera Poznańskiego zdg 92 230

Chcesz zarobić?
Sprzedawaj gospodarzom rolnym tanią a doskonałą książkę o leczeniu zwierząt domowych! Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „Par", Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 13.191. Pg 9 660-13 194

Fryzjerski
pomocnik potrzebny zaraz, stała posada. Sienna 8. zdg 92 391

Krawiec
młodszy do ręki zaraz. Strumykowa 9, m. 3. zdg 92 390

Ekspedjentka
do składu konfekcji z własną maszyną i kaucją od zaraz. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 92 305

Pomocnik krawiecki
potrzebny od zaraz. Dąbrowskiego 43. zdg 92 293

Stolarz
potrzebny Stolarnia Mylna 10. zdg 92 292

Uczennica
jako marszantka potrzebna. Linkowa, Szkolna 5. zdg 92 275

Stebnerka
poza dom potrzebna od zaraz. — Wroniecka 25 skład obuwia. rg 6 260/61

Zawijaczki
do cukierków potrzebne. F-ma Gaede Św. Wojciech 29/30. zdg 91 202

Poradnia
spraw prawnohandlowych poszukuje rutynowanych: sekretarza adwokackiego i zaprzysiężonego książkowego. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 244

Pomocnik - buchalter
samodzielny korespondent potrzebny od zaraz. Zgłoszenia z odpisami świadectw, życiorysem i podaniem referencyj do Kurjera Poznańskiego pod zdg 92 191

Mistrza
ceglarskiego z kaucją potrzebuje zaraz. Stranz Bydgoszcz, ul. Nakielska 141. zdg 92 185

Uczennicę
do składu towarów krótkich przyjmę sierotę z utrzymaniem. Wielkie Garbary 10. zdg 92 177

Panny
do szycia rutynowane potrzebne. Plac Wolności 6, m 16. zdg 92 261

Krawcy
potrzebni. Aleje Marcinkowskiego 18, m. 4. zdg 92 344

Pomocnik
2 fryzjerki potrzebne. Focha 4. zdg 92 392

Posłaniec
potrzebny. Drzewiecki Marszałka Focha 27. zdg 92 385

Celem
zorganizowania Spółki Stolarskiej poszukuje się 40 czeladników stolarskich oraz werkmistrza stolarskiego z kapitałem 500.— wzgl. 250 złotych. Budynki i maszyny na miejscu. Praca na eksport zapewniona. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 467

Osoba
uczciwa, pracowita i skromna z zamiłowaniem do handlu, zgrabna i czysta poszukiwana. Zgłoszenia z życiorysem, fotografja i ewentl. odpisem świadectw do W. Nawrotek Mogilno, Jana Kausa 40. zdg 92 452

Wychowawczyni-Nauczycielka
potrzebna zaraz do Gdyni do jednej dziewczynki. Początki nauczania oraz francuski i niemiecki. Pensja 100 zł. Tylko pierwszorzędne, długoletnie referencje będą uwzględnione. Zgłoszenia z fotogr. Gdynia, skrytka pocztowa 158. ng 8 898

Fryzjerka
potrzebna. Donaj, Nowa 11. rg 6 258

Do szycia
przyjmę początkujące, akuratne pomocnice. Mody Damskie, św. Marcin 68, mieszk 15. zdg 92 436

Służąca
młodsza potrzebna do wszystkiego od zaraz. Speth, Kilińskiego 8, m. 1. zdg 92 403

Dwie
fryzjerki na wypomóżkę. Chwaliszewo 3/4. Sikorski. zdg 92 400

Kucharka
potrzebna na wieś od zaraz, z szyciem pierwszeństwo Oferty z podaniem pensji do Kurjera Poznańskiego zdg 92 398

Poszukuje
się natychmiast dzielnej biuralistki a zarazem samodzielnej korespondentki piszącej biegle na maszynie. Zgłoszenia z odp. świadectw podaniem warunków i referencyj do — Fabryki Papieru Czerwonak p. Poznań X. zdg 91 790

Ekspedjentka
dzielna z branży. Fabryka Kołder. Aleje Marcinkowskiego 25. Pg 9 690-14.29

Fryzjerka
Wrocławska 30. zdg 92 389

Fryzjer
starszy pomocnik potrzebny. — Marsz. Focha 27. zdg 92 386

Fotograf
potrzebny. Adres Kurjer Poznański zdg 92 472

Natychmiast
przyjmę młodą inteligentną, wymowną uczennice kelnerke, wymagana gotówka 300.— Adres Kurjer Pozn. zdg 92 376

Gospodyni
potrzebuje samotny profesor. — Życiorys oferty Kurjer Pozn. zdg 92 314

Panna
przystojna do 9 mies. dziecka z opraniem i lekkich prac domowych potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 92 432

Krawcowa
od zaraz. Św. Marcin 77, skład kapeluszy. zdg 92 410

Koszykarz
na koszyki łubowe znajdzie stałe zatrudnienie „Fisimal". Poznańska Wytwórnia Wyrobów Łubowych Poznań, ul. Kolejowa 1—3. zdg 92 375

Praczka
przyjmie jeszcze prace. Marsz. Focha 51, m. 10. zdg 92 348

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych — uczciwa pracowita, kochająca dzieci potrzebna od 15. 4. 33 — Zgłoszenia Marsz Focha 96, mieszkanie 11. zdg 92 341

Dziewczyna
potrzebna Marji Magdaleny, mieszkanie 2. zdg 92 331

Młode dziewczę
14 do 18 lat do lekkich prac domowych do dwojga osób jako posługaczka tylko z porządnego domu najchętniej z Łazarza. — Adres Kurjer Poznański zdg 92 203

Kelner
potrzebny kaucja 300 zł. Szewska 11, m. 9. zdg 92 216

Nauczycielka wychowawczyni
skromnych wymagań potrzebna zaraz do 4 dzieci w wieku 3½—10 lat. Odpisy świadectw z podaniem warunków skierować prosze do Kurjera Poznańskiego zdg 92 212

Panienkę
do dzieci przyjmę bez spania zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 92 215

Potrzebny
kasjer (ka) złożenie bankowe 300 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 249

Nauczycielka
starsza potrzebna zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 233

Potrzebna
od zaraz posługaczka lub służąca. Podgórna 14, m. 8. zdg 92 306

Fryzjerka
dzielna, z wodną ondulacją, posada stała, centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 394

Posługaczka
młoda, czysta, zaraz. Jezuicka 9, m. 7. zdg 92 398

Poszukujący pracy
inteligenci, także emeryci do lekkiego podróżowania na najaktualniejsze dzieła naukowe zostaną przyjęci na prowizje przez najpoważniejsze wydawnictwo w Polsce Zgłoszenia Poznań Piekary 10, m. 5. Pg 9 709-54.195

Humor zagraniczny

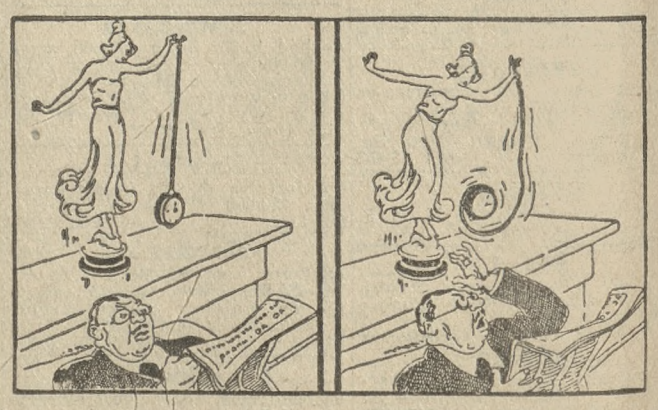

Zegar wahadłowy z 18 wieku i nowa gra 20 stulecia (yo-yo) (London Opinion). S. F.

Przedpłata na miesiąc kwiecień 1933 r. za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego „drobne" do godz. 12, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych): słowo nagłówkowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.